ARCHIWUM UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Rękopisy XV–XVIII w.

SYGNATURA:

Rkps 450 – Szkoły Wydziałowe i Podwydziałowe Komisji Edukacji Narodowej, 1778-1793

DIGITALIZACJA:

Biblioteka Jagiellońska

2022 r.

1. NR ARCHIWUM:	2. NAZWA ARCHIWUM:	
805	Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU:		
Rękopisy XV–XVIII w. (Rkps)		
4. NR ZESPOŁU:	5. SYGNATURA OBIEKTU:	
2	Rkps 450	
6. LICZBA STRON/KART:		7. LICZBA SKANÓW:
568		216
8. DATA WYKONANIA:	9. NAZWA PRACOWNI:	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH:
2022	Biblioteka Jagiellońska	-
11. UWAGI:		
-		

450

11/ Szkoła Główna Koronna
2/ Szkoły Krakowskie.
3/ Szkoły Sandomierskie.
4/ Szkoły Małopolskie.
5/ Szkoły Kieleckie.
6/ Szkoły Pińczowskie.
7/ Szkoły Rawskie.
8/ Szkoły Łęczyckie.
9/ Szkoły Kaliskie.
10/ Szkoły Wschowskie.
11/ Szkoły Poznańskie i Rydzyńskie.
12/ Szkoły Lubelskie.
13/ Szkoły Liwskie i Sokołowskie.
14/ Szkoły Mazowieckie.
15/ Szkoły Warszawskie.
16/ Szkoły Przasnyskie i Ostrołęckie.
17/ Szkoły Płockie.
18/ Szkoły Wołyńskie.
19/ Szkoły Kamienieckie.
20/ Szkoły Ukraińskie.
21/ Szkoły Winnickie.
22/ Szkoły Szarogrodzkie.
23/ Szkoły Humańskie.
24/ Szkoły Żytomierskie.
25/ Komisja Edukacji Narodowej: 1/Komisja Ekonomiczna K.E.N.
2/Tow.dla Ksiąg Elementarnych.
26/ Akta wizytacyjne i Różne.

284 kart

C

1.

Szkoła Główna Koronna .

Działo się na Posiedzeniu Szkoły Gł. Koronney dnia 1
16. Grudnia 1791.

Szkoła Gł. Koronna przeczytawszy Notę JP. Marcina Ks. Jowicza Professo
ra Matematyki w Szkołach Warszawskich prosiącego o uwolnienie
siebie od zuzemo stanu Akademickiego dla upatrzonego sobie lepszego losu i szczęścia
w stanie innym życia który sobie obrał przedsięwziął, żądaiącego aby to
uwolnienie natychmiast mogło od Nowego Roku 1792 ~~Chrześcijańskiego~~
początku Stycznia zaczęć się maiącego
Roku 1792; przez Edyktu wzgląd na ciągłe chwalone tego Professora
prace, obyczaie, i przykładne we wszystkich Obowiązkach Powołania Nau-
czycielskiego sprawowanie się ~~nie chce~~ do tego ~~tego~~ ~~szkoły~~
przychyla się do iego żądania, determinuie. w nocie złożoną przyimuie
pod tym warunkiem, że ponieważ JP. Ks. Jowicz utrzymywany będzie przez
lat cztery na funduszu Kandydatów płatnych od Kommissyi Edukacyi
ma przyjąć obowiązek na siebie Ustawami i wolą tey Kommissyi obowią
zek odsłużenia lat sześciu z pensyonu, których ciężkie nie skończył zupełnie
winien będzie starać się u Ex. Kommissyi Edukacyinej o uwolnienie
siebie od przyjętey teraz ~~teraz~~ Sam obowiązku z pensyonu: a gdy
potym ~~potym~~ Szkoła Gł. innego na mieysce iego Nauczyciela Matema-
tyki do Szkół Warszawskich wyśle. i na mieyscu zachować w tych Szkołach
Protokuły Instrukcyi Szkoły Gł. tey wypisane
i wydane.

Klasę determinuie z Kandydatów czwartoletnich S. Sobolewskiego

1792 2

Działo się na Sessyi Szkoły Głównej Koronnej Dnia 13 Miesiąca Maia, Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt drugiego Roku ——

Czytane były Rezolucye P. Kommissyi Edukacyynej następuiące ==

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznej Kommissyi Edukacyi Narodowey Dnia Dwudziestego Czwartego Miesiąca Marca, Roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiąt Drugiego = Kommissya Edukacyi Narodowey przedrzone sobie od Szkoły Głównej Koronnej żądania niektorych Osób w Stanie Akademickim pracuiących za słuszne uznawszy J.P.u Himmerwalskiemu Professorowi Gramatyki w Szkołach Krakowskich w roku teraźnieyszym Szkolnym á 1a Octobris 1791ym, ad 1am Octobris 1792 roku, roku iedenasty dobrowolnego uczenia przyznaie, z tąż samą tylko iednak pensyą, iakową w Tabelli na teyże rok podpisaney iest wyrażoną Złpol. 1600, z powodu iż w pierwszym roku dobrowolnego uczenia sprawuiąc urząd Kanzlerzeyski w Krzemieńcu, za który rok stosownie do Ustaw opłata dorobku pretendowaną bydź niemoże; J.P.u Zaborowskiemu Professorowi Matematyki w Szkołach Żytomierskich w roku teyże á 1a 8bris 1791ym, ad 1m Octobris 1792 roku przyznaie rok drugi dobrowolnego uczenia z stosowną do tychże lat pensyą Złpol. 1200, zalecaiąc dopłacenie temuż J.P.u Zaborowskiemu reszty pensyi z roku przeszłego zaległey w kwocie Złpol 100; J.P.u Zaiączkowskiemu Professorowi Klasy drugiey w Szkołach Żytomierskich w roku teyże a 1a Octobris 1791ym ad 1m Octobris 1792 roku przyznaie rok pierwszy dobrowolnego uczenia z stosowną pensyą Złpol 1150; J.P.u Chodackiemu Professorowi Matematyki w Szkołach Poznańskich w roku teyże a 1a Octobris 1791ym ad 1m Octobris 1792 roku przyznaie lub pięć i pół dobrowolnego uczenia z stosowną do tychże lat pensyą Złpol. 1375, zalecaiąc dopłacenie temuż J.P.u Chodackiemu reszty pensyi z roku przeszłego zaległey w kwocie Złpol. 50; J.P.u Wysiekierskiemu Professorowi Wymowy w Szkołach Poznańskich w roku teyże a 1a Octobris 1791ym ad 1m Octobris 1792 roku przyznaie rok pierwszy dobrowolnego uczenia z stosowną pensyą Złpol 1150; J.P.u Tyllowskiemu Rektorowi teraźnieyszemu Szkoł Krzemieńskich, wydane przez tegoż w czasie Prorektorstwa Kamienieckiego dla Dyrektora zaszłego w dawaniu Lekcyi Professorow Nabych Złpol 66 z Kasy Krzemieńskiey powrócić zaleca; J.X.u Marcinowskiemu Prorektorowi Szkoł Krakowskich rok iedenasty dobrowolnego uczenia odbywaiącemu, za uwolnieniem się tegoż od prac Szkolnych zapewnia stosowną do ustaw i rezolucyi swoiey na Dniu 18 Miesiąca Września roku 1790 zaszłey, pensyą ręczną i stołową Złpol 1200, iakową dla Akademików podpadaiących kalectwu, w drugich dziesięciu leciech dobrowolnego uczenia iest deklarowaną = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowey wypisano i wydano

(L S) Joachim Hintowt Działyńskowski Komissyi Edukacyi Narodowey Sekretarz

1792 d 190

Działo się w Warszawie na Sessyi Ekonomicznéy Kommissyi Edukacyi Narodowéy Dnia Dwudziestego Czwartego Miesiąca Marca roku Tysiąc Siedmset Dziewięćdziesiątego Drugiego = Kommissya Edukacyi Narodowéy z rapportu Wizyty Prezydowiczéy informowaną będąc, o potrzebie wyznaczenia pewnych funduszów na reparacye extraordynaryyné Domów i Szkół niektórych Akademickich, daié kasie Jeneralnéy następuiące zlecenia: 1mo = Reluirować Rektora i Prorektorów Szkół Krzemienieckich Sandomierskich i Łęczyckich, ażeby ci z wezwaniem miannemi Architektami lub Rzemieślnikami wymiarkowali wielość potrzebnego funduszu, na reparacya przy Szkołach namienionych, przez Wizytatorów za słuszné uznané, dla informowania o tem Kommissyi. 2do Przyiąć w Expensie rachunków Kasy Kalisiéy Summę Złot Sto Trzydzieści Cztery na reparacye extraordynaryyné przy Szkołach Kalisiich przez Wizytatora na miéyscu zweryfikowane i za sprawiedliwé uznané, nad wyznaczony Złot. Tysiąca fundusz wydane = Z Protokołu Ekonomicznego Kommissyi Edukacyi Narodowéy wypisano i wydano = LS Joachim Gintowt Dziewiałtowski Kommissyi Edukacyi Sekretarz.

Z Protokołu Instrukcyy Szkoły Głowniéy Koronnéy wypisano i wydano

Felix Radwański
Zastępca Sekretarza
Szkoły Gł. Koronney

3v

M. Pod żądaniem JW Soltyk dopisać. et

Przy układaniu Etatu pensyy Professorskich iesze
w R. 1790. stała się omyłka, że JW Zakrzewski Ly
ellat w Szkołach Zytom był położony wyższy kok
uczenia z powinności z pensyą f 1050 a to w tém
rozumieniu iakoby Edukując się przy Szkole Gło
wney zostawał na Pensyi Kandydackiey. Gdy
atoli pozniey z Protokułów przy Prefekcie Kan
dydatów będących pokazało się, że o własnym
uczył się Koszcie, przeto Szkoła Gł przyzna
ie Mu w tym R. 1791. drugi rok dobrowolne
go uczenia, uprasza L. Kom. o zalecenie Chas
ie swoiey, aby za Rok przeszły miał dopłacone
Złt 100, a zaś za teraźnieyszy iako drugi dobro
wolnego uczenia miał całkowite Złt 1200, tak
iak był w Etacie postanowiony do Szk Gł umie
szczony.

Szkoła Gł JW Zaiączkowskiemu Cyfrowi Kl. II w Ty
tomierzu przyznała trzeci Rok dobrowolnego
uczenia, i tak go w Etacie do L. Kom w cza

Wakacyy postanowi umieyscia, wypraszaiąc
Pensyią złł 150. Gdy teraz przez Mość uwia-
domiona zostaie, że Kassa iencralna w Etacie
do Zytomierza tylko złł 1050 temuż Expedi-
assygnowała, uprasza X. Kome, aby stósownie
do Ustaw i Etatu do Szkoły Gł złożonego
mógł mieć zaassygnowane w dodatku złł 100.

W Wysiekierski lubo był trzy lata Kandyda-
tem przy Szkole Gł, że atoli pokazał się z
tylko przez dwa lata ostatnie był z Kassy han.
dydatskiey płatnym, przeto iako też 4ty Rok
uczy, tak ten Rok iuż nie iest z powinności,
ale pierwszym dobrowolnego uczenia, ten
tedy Rok gdy Mu Szk Gł przyznaie, uprasza
X. Kome, ażeby także złł 100 stósownie do
Ustaw mógł sobie dopłacone, a w Roku
następuiącym, kędzie w Etacie położony sto-
sownie do swoiego Prawa.

WB Powtorzenie tu żądania Ppo Inspektora Petra
Jezyk Niem w Szk. Warsz vide pod Acty Szk Warsz.

5

5v

1mo Do ~~zarządzenia~~ odebrania rapportow Collegium, ułożenia informacyi żądanych od P. Kommissyi w Liście do Szkoły Gł. pisanym, tudzież do ~~zarządzenia~~ ~~wydania~~ Zarządzenia o Rapportach Szkół Narodowych.

Konkluzya Przeszłe Collegium złożyli Rapporta swoie Szkole Gł., Ex Prokuratur informacya o kasie: Fabrykach do przedstawienia tych wszystkich Pism informacyi, rapportow o Szkołach Narodowych wyznacza Szkoła Gł. Delegacyą z następuiących Osob &c

ktorey to Delegacyi daie moc wyexaminowania tych pism, rapportow wyżey wzmiankowych, i podania ich imieniem Szkoły Gł. do P. Kommissyi.

Delegacya Szkoły Kal. ułożony do P. Kommissyi o Szkołach Narodowych rapport przyięła, i przedstawi ich następuiąc.

$u = f(w+e)$ $du = (dw+de) f'(w+e)$

$u = f(e)$ $\frac{du}{de} = f'(e)$. $\frac{du}{de} = f'(w+e)$, $\frac{du}{dw} = f'(w+e)$;

$\frac{du}{dw} = \left(1 + \frac{de}{dw}\right) f'(w+e)$; $\frac{du}{dw} = \frac{du}{dw+de}$ $\frac{du}{de} = du$

$\frac{du}{1+\frac{de}{dw}}$

Posiedzenie Extraord. 1. Marca.

1mo O Rezolucyi na List JX Miroszewsz:
2do Czytana była Rezolucya P. K. S. następuiąca:
3mo Czytany był List P. K. E. do Szloty Gło.

Konkluzya. Szkoła Gło postanowiła pisać tak do P. K. Edukacyi iako do P. K. P. Listy odpowiednie z przyłączeniem opisania postępku Delegowanych do Szpitala Osób tudzież extraktów zamieszonego od S. Gło. do Akt Ziemiańskich Manifestu i zażalenia JX Cruchego do tychże Aktach z woli S. Gło oblatowanego. i na czytanie takowych pism i Listów przestać się maiących Sessya na D. 3 bieżącego miesiąca na godzinę 4ą wyznaczona.

Ad 2dum Czytana była Nota do Szkoły Głównéy przesłana od Woiew: Powiatu Poznańskiego na którą odpowiedz znayduie się w Protokole Korrespondencyy. W Konkluzya do Zgromadz: Poznań.

Sessya Extraord: Dnia 3 Marca.

Czytane były Szkole Głównéy: 1mo List do P. K. Ed: od Szkoły Gło pisany 2do List do P. K. P. O. N. które to listy znayduią się w Protokole Korrespondencyy. 3mo Produkowane były urzędowne Extrakty z Xięgi Ziemiańskiey Aktu Manifestu S. Gło przeciwko JX Mirosławskiemu i zażalenia JX Cruchego do S. Gło przeciwko temuż wyżey wzmiankowaniem Kommissyom przestać się maiące. 4to Extrakt Noty JX Mirosławskiego do Magistratu Kraiu i odpowiedzi tegoż Magistratu. 5to Opisanie postępku Delegowanych do Szpitala Osób następuiące: . . . . . Z tamtych listów niema które Szkoła Głowna przyiąwszy przesłać do obydwóch Kommissyy zleciła.

Sessya Pełna Ordynaryyna Dnia 4 Marca.

Ad 1mum JX Bogdanowicz i P. Schadt uwiadomieni od Szkoły Gło: do wysłuchania rachunków Prokuratoryi zdali następuiący Rapport: Konkluzya Z tego rapportu pokazało się iż od 1 Paźd 1790 do 1. Października 1791 rachuiąc w to remanent przeszłoroczny było percepty w Kassie S. Gło 158,293 Gr 25 ½ Wydatku Złp 140117 Gr 16. Pozostało się więc w Kassie Złp 18176 Gr 9½. Burse w tymże roku miały Percepty Złp 5960; Wydatku 6607 Gr: 17 naddała więc Prokuratoryia bursom Złp 647 Gr 17. Borkarny miały dochodu Złp 2215 Gr 2; wydatku Złp 1751 Gr 18. Remanent Borkarn pozostał się 463 Gr 14. S. Gło: na fundamencie zdania i rapportu Delegowanych JX Smaxmińskiego Prokuratora swego od 1 Paźd: 1790 do 1. Paźd 1791 roku z administracyi Kassy swoiey Burs i Borkarn teraźniejszey Konkluzyą kwituie.

Ad 2um Czytana była Nota Zgromadzenia Szkół Uwalę: Przychylaiąc się Szkoła Główna do żądania w tey Nocie wyrażonego pozwala Xiędzu Prokuratorowi swoiey z funduszu Łobzowa Złot Dwieście na zakupienie drobnieyszych zabudowań służyć maiących Władzy Szkolney do Mustow Łotmierskiey; powtore pozwala Prokuratorowi pożyczyć Zgromadzeniu Krakowskiemu Summę 60 za prochą i odpowiedzialnością wszystkich Professorów, Osób toż Zgromadzenie składaiących, ktòrzy przy odbieraniu tey Summy na kwicie Prokuratorowi danym wimi będą podpisać się winny i zaręczyć wrocenie tey Summy Kassie Szkoły Głowney na koniec bieżącego roku Warmeyskiego 1792.

Ad 3um Czytana była Nota Xmicia Wasiechowskiego Ryto, w ktòrey wyrażone żądanie iego odesłała JX Lustratorowi Dóbr z mocą, ażeby tenże wprzódy w rzeczòr Prosb[ą] działow zupełnie go zaspokoił i nawet starał się zdawać znalazszy słuszną tego potrzebę

Ad 4um Czytana była Nota JX Czuchnego żądaiącego od Szkoły Głównéy aby mu los iego zabezpieczyć chciała; ponieważ JX Czuchn iest dotąd w obowiązkach i przy funkcyi Prokuratora w Szpitalu Sgo Łazarza, Szkoła Główna niemoże się zatrudnić prosbą w Nocie iego wyrażoną ani po zupełnieniu załatwieniu rozpoczętey o tenże Szpital S. Łazarza sprawy.

Ad 5um Zezwala Szkoła Gł. na przesłanie P K E. przekupionego Manuskryptu Orlando Furioso we 25 pieśniach tłumaczenia Pastora Kochanowskiego.

Ad 6um Delegacyi Szkoła JX Jarzyckiego i JX Smaszyńskiego do rostrząśnienia wydatków od Prefekta Bursy Jagiellońskiey podanych do udzielenia Prowizyi do utrzymywania tejże Bursy służących do funduszu na nię przeznaczonego i wniesionego

Sessya Extraordynaryyna Deputowana Dnia 22. Marca.

Ad 1um Przeniwszy uwagom nad tym projektem oświadczyli zdanie swoie negative JX Poprawski i Trzy przychylaiąc się ieżnak do projektu Potocki Litewskiey przy koncu tych uwag podpisanego.

Zleiła Szkoła Główna uwagi te á Collegio Physico podane i od siebie przyięte memoriał P. Komm: Eduka: i oraz kommunikowac onyde Szkole Gł. W. X. Lit.

Ad 2um Czytany był przy rezolucyi P. Kommisyi rysunek JO. X Prymasa w materyi Szpitala S. Łazarza. Postanowiła S. Gł. pisać do Xcia Jmci z oświadczeniem iż plan domu Szpitalnego przez Pana le Brain podanego w Archivum S. Gł. niemasz gdyż tenże iey niebył złożony, że wiadomości o stanie i porządku tego Szpitala znayduią się w rapportach do P. Kom: przesłanych. Co się zaś tycze porządku naprzyszłość tego projekt S. Gł. wygotuie skoro zaraz teraz orządzić tego Szpitala spodziewać honorowe będą

Ad 3um Czytany był list Profesora Mauerschlaga na którego żądanie Szkoła Gł. odpowiedziała negative

Ad 4um Na prośbę Pisma Woźnickiego do Szk Gł przesłaną zlecia Sz. Gł. przy-
tem Wizytatorowi Dekret przeszłorocznej Wizyty w Szk Xżąt zapisty do exactiora przysłania.

Ad 5um Żądanie Pisma Kasprowicza o pewną Emerytalną w miarę lat iego Nauczycielstwa nie iest przyięte, gdyż Ustawy P. Kom: pewne Emerytalne zapewniaią tylko Osobom Stanu Nauczycielskiego po skończonych zupełnie latach Nauczycielstwa w stawami przepisanych. Jeżeliby atoli ten profesor pamyślił się oddalić od Stanu Akademickiego Szk. Gł. wyda mu za świadczenie, na iakie robi p prawo swoie zachowuiąc.

Ad 6um Prośba P. Kopalowskiego Pisma Szkół Warszawskich o przesłanie go na moią Mapę ogólną przy układaniu Tabelli Profesorów na rok przyszły ma być zastrzeżona. — resztę punktów na przyszłą Sessyą

Dnia 24.

1. Postanowiła Szkoła Gł. wydać zlecenie do Zgromadzenia Woźnickiego, aby zaprowadzone między Osobami mieszane niebyła i aby się te Osoby w Protokole Obrad nieopisywały. Żądanie X Brzozowskiego znaydzie się w Instrukcyi
2. Instrukcya.
3. Na wniesienie Collegii Physici. pozwoliła Szk Gł. aby dzieło Botaniczne pod tytułem Jones Plantar ramos ex hortum dla użycia Pisma Botaniki zapisane i sprowadzone było, który to koszt Prokuratorya z Kasy Szk Gł zapłaci, a Bibliotekarz sprowadzoną książkę w katalog ksiąg Szkoł Gł zapisze.
4. Na przełożenie Collegii Physici stanowi Szkoła Główna iż odtąd wszystkie ogólne potrzeby domów do Collegium fizycznego należących iakieto: opał Sali Ogrodu Botanicznego, Collegium S. Barbary i Collegii Fizycznego z Kasy Sz. Gł. opłacane będą. ani więcey należeć ma do summy 14/m na dozwiadczenia i potrzeby Lekcyi Collegii Physicznej wyznaczonej. Źrodło zaś opatrywania takowych wydatków w dochodach Proboszcza Miechowskiego Sz. Gł naznaczyła

Ad 5. Przysłanego Szk Gł. do powtórnej submisyi Kanc: Bruch. Ubogę w ręce Mci Jm. Rectoris złożyła.

8v

tak Wegrzyn ich Celler

Kommunisa, ne dosyta ex Kandydatow do Szkoły Gł

Do Szkoły Gł. Względem Szkoł teraźniejszych utrzymuiących Szyciat, utrzymuią zaś JJ. Czech. JO. Dymidowicz, Girtler.

Do P. Komisyi Względem JX Marcinowskiego żeby miał 500 wyznaczony od P. Komisyi to iest żeby mógł mieć dziesięć lat pensyą do smierci.

Do J. G. plenip. Permanent Rządowski w Kapie Szkoły Gł ma być doniesiony Szkole Gł żeby wziął na żądanie y Mustow Globów i Cyrk.

Do P. Komisyi Względem opuszczonej wdowiej pensyi [illegible]. w Etacie przełożyć

Do P. Komisyi Ta memoryał JO. Sokołowicza przeczyta się Ustawa P. Komisyi.

Do P. Komisyi przyrzeka się w pretensyi tabelowey

O nadgrodę nadzwyczayną przyrzeczoną P. Komisyą w Instrukcyi z Roku 1788 na Oy. Dymidowicz

Do P. Komisyi W to samo ma być proponowane do P. Ci. o innych.

Do J. G. plenip. O JO. Ketosponskiego prozbie odesłać Szkoła Gł ad plenum

Do P. Komisyi ~~Szkoła Gł poprosić do JW. Margrabstwa ziemy Kal~~

P. Ustawodawstwu w Pieniężnie zalecić się swoią appellacyą

Do J. G. plenip. Zdanie Wizytatora względem Szkół Pieniężnych ad plenum

Do J. G. Od dat P. Ustawodawstwu wpomnieć

P. Komisyi. O Kazaniach ad plenum szczególniey pracującym Szkoła Gł Conieuic

w Rawie

P. Komisya- Z Uczniów fundacyonych w Rawie jeden 10 lat drugi lat 6 zostaią

Wizy Edukuią Biblii y Radziwiłła albo z Kalisza albo z Rawy do przyszłego wizytatora!

w Leczycy

Do P. Komisyi Na mieszkanie dla Professorow radzy P. Komisya aspygnować bo wiele pustostanu.

Do P. Komisyi. JW. Jan Stolowski. Podkomorzy. przychylny Edukacyi. przeto rada iest

Do P. Gwizyta zeby P. Komisyi napisała do niego a Szkoła Gł zaleciła przyszłe

na Wizytatorow pod Rządowaią.

Do P. K. Zeby ieden z Starszych był mianowany na fundacyi w Kon.

wiadl.

w Kalisku

Do P. Komisyi Definance. Mistr Rzeczycielski w tym gatunku nauki przedłożył dowody.

Do P. Komisyi. X Gorczyczewski szczegulniey z swey fundacyi zalecony

Do P. Komisyi. O Szkołach publicznych otworzonych przy X. Franciszkanach

Do P. Komisyi O. Edukacyi szczegulniey w Kaliszu tuteyszy Ci winna P. Woiewodzina

Do P. Komisyi stanowiska na Extraordynaryą reparacyą w summie 100 przeszło

zeby był oddany.

Do P. Komisyi Biblioteka w Czasu ustanowiona, ze zaś długich iest przeszło 10 przeto o nad

+Do P. Komisyi. grodz O ~~o~~ tuteyszy wspolny stół maią prosić Zgromadzenie o stałowy dochod

Do P. Komisyi Ponieważ ustępili Bonifratrom Ogrod, prosią o przyrzeczoną nadgrodę i o

~~tymczasowe~~ wieczne dopełnienie umowy z iednym bracrem o piwo &c

X Do P. Komisyi P. Definance prosi o mieszkanie w Kollegium. i zeby Komisya ie

zeby to uczyni zrobiła ten warunek, że to temu pozwolita.

X Do P. Komisyi. Laski Woiewodzki dogodnie służący, nie otrzymał co mu w Rezolucyi

Do P. GŁ Comitis Komisyi przysłane, prosi o dopełnienie tabelowey

Gorczyczewski. Widała prosi o Dotacyą Szkoła Gł stoi

przy dawney Konkluzyi.

w Poznaniu

Do P. Komisyi. We Wrześni Kapt: Poznański przychylny zeby P. Komisya do niego

napisała iest prozby Szkoły Gł. Wizytator na przyszłey Wizycie wdzięczność

Do P. G. pl. oznosi imieniem Szkoły Gł oświadczy po Stanowsku

do wizyty.

Do P. Komm. P. Chodacki Fizyk Matematyki szczegulniejszy dał dowód pozytku u Uczniach w wymiarach i rysunkach Mapy

† Do P. Kommissyi Katedra Juris Canonici mniey potrzebna a na iey miejsce Literatura Zakonna ; Polska zeby tuta wprowadzona.

† Do P. Kommissyi Rektorowi obowiązany od Biskupa Wrocławskiego prosi azeby P. poszczęściło Rome, był uwolniony od ustawicznego mieszkania.

† Do P. Kom. X. Chodacki iest w stanie ulerszywszy. Nota.

Do P. Kom. Są reklamowane dla P. Zofiey zownie Złoty Szlachtowskiej azeby zasmiadczenia szczegulne iego chodzenia na lekcye wydali, z których ogólne zaświadczenie z Kancellaryi Rektorskiey będzie wydane.

Do J. G. O X. Zielenkiewicz aby miał oddać Submissyą przyszłemu Wizytatorowi. J. G. Stanowi

Do P. Kommissyi. P. Domaradzki naylepiey posiada swoią naukę naylepiey się Atomatyy szczegulniey zastrzeżony.

Do Uchowy

Delegowany X Chudzicki.

W Brzeżnie

Do P. Kommissyi. Względem utrzymywania Szkół uwaga Wizytatorska, a kiedy dobra szlacheckie nie płacą 10ty grosz więc, drugi 20ty powinienby iść pomiędzy Profesorów, co i pomiędzy inne Zakonne lub duchowne osoby rozciągnąć się powinno, o

Do P. Kommissyi Raty czynszu generalnie w Uczniach.

Do Przyszłey Wizyty. Ponieważ Chóralne śpiewanie obiecano zamienić na odmianę przyszły Wizytator wczyni. Codziennie i Kommunikowanie Biskupstwa Adamskiego.

W Płocku

Do P. Kommissyi X Reformaci w Zeromie w Skępy X X Bernardyn. przeciągnęli w drodze z Płocka do 60 uczniów

Do P. Kommissyi. P. Polanski dał Niemiecki język z pożytkiem Niemca żadnego na Piotra nie znasz

Do P. Kommissyi Dziwo w Płocku w tyle Collegii wisi w pustey wieży grozi się niebezpieczeństwo, można by go przedać na

Do P. Kommissyi W. Kanonicznemu Podkomu Płockiemu P. Kommissyi raczy podziękować za iego przychylność do Edukacyi.

W Lublinie

Do P. Kommissyi W Puławach w Ostrogu w Rzeczycy X X Bernard. Dymi otworzyli Szkoły znayduiąc się na do 300 Uczniów pod Rozkiem Szkołek Parafialnych na co także maią pozwolenie zeby podług Wzoru uczyli oni zaś Ucząc Alwara;

Do J. G. do przyszłey Wizyty. — o medalu Złotym J. G. Siackiego. u X Jakubiewicza aby się upomniał.

W Węgrowie J. W. Wizytator upomniał.

Do P. Kommissyi. O Nieprzyzwoitościach w Węgrowie

W Warszawie

Do P. Kommissyi O Szpitalu Mistrz Szycia Niemieckiego 200.

ad plenum J. G. Względem długu u X Piiarów Szlachta Pol. odsyła

B. Do J. G. O X. Turkowskim o długu zaś ad Plenum pisać do niego.

Do P. Kom. Cała Zgromadzenie Warszawskie przychodnie się upomniało.

Do P. Kommissyi Szlachta Pol. potwierdza wybór Krajewskiego, o patent pisać będzie

W Wschowie

Do J. G. — X. Drzewiecki przestał być Profesorem

Do J. G. plenum X Chudzicki 260 gr 25. winien będzie oddać przyszłemu Wizytatorowi

O liczbie Sesyi ~~Ex~~ Izbiety JW. i Collegiow, ktore tak zatrudniaią Pisarzow
o Assessorach. o Bibliotekarzach. o Delegacyach.
W. ~~Obwitach~~ O Rachunkach ze tę na Sesyach Collegiów Izbiety ~~JW~~ były
prowadzone tamtam uprawiedliwione.
Raport o Dnitarnie zbiorze się z dawnych raportów o Dnitarnie

10v

Co do artykułu o Dochod. stanowi Szlachty GW. ażeby ~~dotąd~~ potrzeba czystego Remanentu od Expens do tych czynionych prosztą na Musca Majory i Globy.

~~Wzbroni dotąd~~

Szlachta GW. zaleciła Wizytatorowi ażeby JW. Stolnowskiemu Podczaszemu przychylnemu Oddaiąc imieniem Szlachty 26 porządkowat. w Leczyckim

Szlachta GW. zleciła Wizytatorowi donieść JW. Widalowi Gorczyckiemu

o winnych się do Kalisza przyjechać.

Wschowie Ma JW. Wizytator odebrać pieniądze od JXa Chrzciciela tutoż odebrać imieniem Wizytatora

W Warszawie stosownie do prozby JXa Pisklaka JW. Wizytator odbiera czasthe przypadaiąca za rolne bieżącego za Dług Xięgi Elementarnych i tychże oddana Sytomirskiemu JX. Pisklaka JWu Wizytatorowi.

JX. Marianitow Szlachty parafialna zbierzytuie Wizytator JXX. Kommunistow w Kalisku Węgrowie

JX. Benedyktynow z Puttuska ~~Dobrego~~ upomni ażeby Uczniow posłali na Naukii do Szlachty GW.

JX. Benedyktynow Sieciechowskich, tutoż dostarczaią Postępowow do Rezyi opowie ażeby Wizytatorowi do Szlachty GW. przysyłali.

111

twestya czyli na cały koszy. Ustawy i czytoś Bóg ma należyć do Kollegium
z wartością W.
ubiega się Kollegium. czyby nie można Starca albo ich zadać.
Należytości Szkoły sobie stużący W z dawna.
Opatrowanie tworzyła.

Submissya przez JP. Antoniego Baczynskiego złożona w czasie JP. Wizytatora za Złota 50 akceptuie.

Do pro: wizyty | Ponieważ od P. Kommissyi nadesłano Zlecenie X.X. Pijnitarzom a zeby ktorzy w lepszym utrzymywali stanie przyszła Wizyta mieć będzie dla, czy to za zlecenie ~~tow~~ zniesiono tego Konwiktu poprawe. 13

Do przyszłey Wizyty

Jeżeli X. Jastrzębski nie poprawi się będzie uwolniony do Stanu Stand

O Chodzieskim że nie iest tak winnym iak był w pierwszym czasie oskarżony

donieść ma P. Kommissyi

Do P. Kommissyi.

X. Bezwalski Professor Fizyki w Sendomirzu że iest niezdatnym do tey lekcyi

Do P. Kommissyi się P. Kommissyi Złota 50 z przełożeniem zeby mu dano

Nauke w Sendomirzu.

Do P. Kommissyi żeby P. Kommissya X. na Metra Mutty podług przyrzeczenia wyznaczyła

Woyciat Wołyńskie

Krzemieniec.

~~Do Złoty 50~~ P. Kommissyi — O Kasnodzieiu

Do P. Kommissyi — O Reparacyi

P. Kommissyi — O Oddzieleniu ogrodu ponieważ do tąd nie na miejscu doniesi

Do P. Kommissyi — O Mapstrze a bardziey o fundusz X.X. Kamienic Podolskich

~~Do Złoty 50~~ O Grammatykach Kancelaryach, Wzorach pisania i Mappach Geogra

Do P. Kommissyi względem nieszła od Garnizonu.

względem X. Bogdanowicza Kasnodzieia zeby mógł Submissyą do Stanu Stand

Do J. G. złoży ~~do~~ na rok przyszły względem Kasprzewicza.

Do J. G. względem Olędzkiego. ~~Kacprzewicza~~ to samo

Do przyszłey Wizyty

Stanowi Złota 50 azeby Officyalowie notowani tuteyszych nagannieli iż ieżeli

za 2 daiących Zarzutów nie usprawiedliwią i nie poprawią, od tąd ~~ten~~ tych.

Do przyszłey Wizyty. Zeby omyślna o Xięztwie Elemę była przez przyszłego Wizytatora

Podchodzenia.

Do J. G. X. Musnicki ieżdżi tych przemieszonym do Warszawy.

~~Do Złoty 50~~ B. O Medalach do Cyfru gdzie się podziały dowiedzieć się

Złoty Ostrogskie

Do P. Kommissyi względem trzymania Zgromadzenia p. Rektora

Złoty Bacskie.

W Winnicy

Do P. Kommissyi względem czci Collegii tutor Xięgi Grodzki i Kancelaryą ma w Dyspozycyi

Do przyszłey Wizyty względem Pensyi Kasnodzieyskiey

Do P. Kommissyi względem Gospodarstwa Collegium które potrzebuie na ~~Zabu~~ reparacyą Złoty

W Zytomirzu

względem wyrazow na Gimnazyum wszystkich z strony X. Hayicy przeciw X. Wizy

tatorowi gdyby ta sprawa nie była przez Appellacyą prozekworowana

Do przyszłey Wizyty do przyszłey Wizyty na dzień ~~dzisiey~~ będzie ~~dzisiey~~ wysłano wto

Do P. Kommissyi. względem Domu Relacyi Wizytacyi Stanisławskiey do Exekucyi przyrzeczo

Do J. G. względem pretensyi P. Wolinskiego ~~X~~ non sunt. X. Wizytatorowi

W Lubarcie

Do P. Kommissyi P. Woiewoda Kijowski rozesłanie przystąpi się do powiększenia Nauk

P. Kimanowski podobnie

Do P. Kommissyi żeby na zaoszczędzenie medali Złoty posyłany był

Do przys: Wizyty względem 21. na Elementarze do raportu.

Do P. Kommissyi względem Gymnazyum Zgromadzenia Ormuzdzkiego

względem wyprostowania po wszystkich Złotach Statutów tutoż

Do Złoty 50 na 5te Klasze ~~Do~~ przepisane, ~~mają mieć wizytatorowie uwagę~~

Do Złoty 50 względem Atlasow i Globow instrumentów Xiązek

13v

144

2.

Szkoły Krakowskie .

9. Lutego 92. z Krakowa.

Chcąc nayoczywistsze Moderacyi Woiey okazywać JeMci Panu Dowody, zgłaszam się do Niego, i z Obowiązku Urzędu Mojego zapytuię się uprzeymie, czyli JeMć Pan chcesz być powolny Wyrokowi Naywyższey Rządowey Magistratury tuteyszey? Tak zaś powolność na tym zasadzam, aby mi kazał Szpitalną Oddać Rachunkow expensy i Percepty z tego tudzież wszelkie inne Xięgi należące się do Administracyi Szpitala Dozorowi i Rządowi Mieyscu porucznego; gdyż bez tego wszystkiego obowiązkow włożonych na Mnie dopełnić nie mogę. A zatym w dopełnieniu iest przeszkodzony. Chcący się JeMć Pan nad tym wszystkim Zastanowić, i dać mi niezwłoczną na piśmie Rezolucią; ktorey Oczekuiąc ze Szacunkiem z poważaniem

W M Panu

Nayuniższym Sługą

X. Mieroszewski.

Kanonik S. S. T.

15 v

25 Ptce

Wzmk Łuckiego Leonika

w Szpitalu ś. Łazarza

Hr Hdgo

96

Zalécony od kilku lat ciągle Rapportami Wizyt ieneral-
nych do nadgrody Ustawami Prześw. Kommissyi Edu-
kacyynéy dla zasługuiących Nauczycielów przepisanéy, nad-
to zarzeczenie o maiącey nastąpić rzetelnéy nadgrodzie, późniéy
Roku 1789 odebrawszy z Instrukcyi od Prześ. Kom. danéy
Wizytatorowi, za pracę łożoną i pożytek w Szkołach prawie
wszystkich okazany bez wyiątku w czasach tychże Wizyt, któ-
re mię do nadgrody zalécały, gdy dotychczas z cierpliwością
oczekuię skutku wystawionéy i zarzuconéy nadgrody, a równą
pilność, usilność i pracę dla Dobra Publicznéy Edukacyi
łożyć nie przestaię, ośmielam się ieszcze raz zanieść w téy
mierze prożby moie do W.o Wizytatora, aby swoiém wsta-
wieniem się raczył przyśpieszyć tę nadgrodę od K. Kom.
przyrzeczoną i Jéy ustawami obiętą.

M. Dymidowicz.
Ks. Szkół Wiel.

1791 do 1790

17v

Mann. 10

Resol. N: 211.

Lok. 1810 r. 18

Przedmiot

Macicy Freysler, Nauczyciel szkoły parafialney na Zwierzeńcu, wiała się 1. że przy zniżeniu wartości Banko: Cetli za pensyą swoią Rens. 300 wynoszącą siebie i familią wyżyć nie może.

2. że Panny Norbertanki iako Fundatorki tey szkoły, obowiązowany się co rok tak na opał szkoły iako na domowe potrzeby Nauczyciela przystawić 10 sążnów drzewa, w tym roku tylko 2 sągi drzewa i 10 korcy węgli dostawić każały

Expedycya do Przewielebney JMCi Panny Xieni Panien Zakonnych S. Norberta na Zwierzeńcu,

Wielebny Konwent pod zarządzeniem ~~Przewielebney JWJ Panny Dobrodziejki~~ zostaiący, obowiązał się Instrumentem

Żądanie

Co do pensyi trzeba, ażeby Interessent był cierpliwym, dopoki patentem ca= łą publicznie obowiązującym względem Banko= Cetli nie nastąpi odmiana.

Co do ilości drzewa sądzi Referent, że Panny Norbertanki nie zechcą się cofać w przyrzeczeniu Instrumentem Exekucyjnym uczynionem na siebie wię= tym; więc iest tego zdania, iż za upo= mnieniem zechcą się skłonić do za= spokoienia Nauczyciela w względzie przedmiotem będącym.

Sieb: str: Sierakowski.

WWPanny

17 Y dy 96

Exekucyą na opalenie szkół i domo-
wą potrzebę Nauczyciela, co rok 10
siągow Wileńskich drzewa dostawić.
Dochodzi zaś wiadomość do Rady Szkoły
Głównej, że w tym roku dopiero dwie
siągi drzewa i dziesięć kurcy węgli
kamiennych przywiezione, przez co Nau-
czyciel przyzwoitym był, częścią za
własne pieniądze dokupić, częścią ~~ot~~
u sąsiadów ~~zabrać~~ pożyczyć. W roku
przeszłym z zlecenia ~~zarządzenia~~ Jmć Pany Dyrektorowey
~~Prowizora WW Pana~~ na ten przedmiot
~~Dano~~, ~~li~~ dawano ~~w tym względzie~~ 6
siągów drzewa a 40 kurcy węgli; więc
wykonywaniem czyli skutkiem urnalaś,
co się dla szkoły i Nauczycielowi należy.
Uważając teraz na okoliczności teraz-
nieysze, gdy przy drogości bez przykładu
wartość Banko-Cetli tak zbytecznie zni-
żoną została, iż żaden człowiek za tę
kwotę, iak dawniey, użyźnić się nie
może, ~~a będąc oraz przekonanym~~ w przekonaniu oraz, że
Wielebny Konwent nie dla pozoru
lub udania powierzchownego, lecz z szcze-
rey miłości bliźniego, podług prawideł
S. Religii Katolickiey, tę szkołę zapro-
wadził, ma Rada Szkoły Głównej nadzieię, ⌊ dla dobra publicznego
iż ~~Prowizor~~ WW Pana, ~~ale~~ nie tylko ⌊ i iéy potrzeby opatrywać obowiązał się
co do drzewa, Nauczyciela zaspokoić,
ale nawet co do pensyi, przez ten prze-
ciąg czasu, dopóki odmiana względem
monety nie nastąpi, iakowey przykładać
nie będzie, wspierać zechce.

Kazimierz Wołłowicz

WYPIS

z Xięgi Obrad Wydziałowych Zgromadzenia Szkół Krayowych Krakow.

Zagaione iest Posiedzenie z Osobami Zgromadzonemi dla wybrania Osób na Urzędy podług Ustaw K. Kommissyi Dnia 5 Augusta.

Znaydowały się na tém Posiedzeniu Osoby Zgromadzenia, Nauczyciel Prawa Józef Sołtykowicz, Nauczyciel Fizyki Walenty Kłossowski, Nauczyciel Matematyki Józef Czech, Nauczyciel Wymowy Antoni Himonowski, Nauczyciel Klassy II Michał Dymidowicz, Nauczyciel Klassy I Sebastyan Girtler, Kaznodzieia X Antoni Muszyński, oprócz JX Pro-Rektora, który dla słabości swey przytomnym być nie mógł.

Zgromadzenie przystąpiło naypierwéy do obrania Sekretarza Obrady Wydziałowey, którym iednomyślnie obranym został Nauczyciel Klassy I Sebastyan Girtler.

Przystąpiło potém Zgromadzenie do obrania Pro-Rektora. Lubo Stan Zdrowia JX Pro-Rektora byłszego, nadwerężonego iedynie usługami Edukacyi był Mu powodem do uchylania się od dalszey pracy urzędowania, gdy iednak zostaie długo w oczekiwaniu tylko samém zyskania zasłużonych sobie od Zwierzchności względów, Zgromadzenie nie może w takim przypadku nie oddać sprawiedliwości Jego zasługom i zdatności na tym Urzędzie, aby Go bez dochodu zostawiło, z tych więc powodów skłoniło Go na dal do przyięcia tego Urzędu.

Sessya solwowana na godzinę 2gą poobiednią.

Hzech Astr Matematy Prezyduiący mu

Sessya II

Na téy Sessyi wzięty był naypierwéy względem Xiąszek Elementarnych, następuiący:

Punkt.

Względem Xiąszek Elementarnych w obiekcie Matematyki; a naypierwéy czyby Arytmetyka nie mogła być cała odrzucona, a na iéy mieysce, aby był przyięty Dan, potwierdzony od samey Kommissyi, podług którego JX Zopowicz zaczął iuż układać Dzieło, i pewnieby go dokończył, gdyby nadeymie swey pracy mógł widzieć w przyięciu iéy na pożytek uczących się. — Toż samo ma się rozumieć i o Algiebrze. Uznać powinny z doświadczenia wszystkie Wydziały, iż Profesor trzymaiący się podług Ustaw tego Dzieła i wyobrażenia Nauki Uczniom uczynić nie potrafi. Ten zbytek rozumowania przywiązanego do każdego tylko z osobna przykładu, więcey zastania prawdę uczącym się niżby im ią odkryć powinien. Młody potrzebuie, aby miał każdą rzecz iasno i krótko wyłożoną, mawiey nudzić go będzie ta rozwlekłe postępowanie, a czasem go i zupełnie od Nauki zrazi. Niebraknie zapewne każdemu Wydziałowi na podobnych Uwagach, bo ich doświadczenie codzienne uczącemu poddaie. W takiey myśli Astr Matemy Szkół Kraik

1794/90

podaie Wydziałom rzecz tę do rozważania i naradzenia się w niey, bo zdaie zawsze, iż ieżeli Xiąszki Elementarnych trzymanie się nie odiętymé nakazané nam iest Ustawami, tedy mamy Prawo dopomnieć się, aby te Xiąszki Elementarné tak były napisane, iżby uczący nic miał nie więcey do czynienia z niemi, iak tylko obszérniey wykładaiąc Uczniom to, co się w nich znayduie. Zostawia się zaś światłemu każdego Profesora Matematyki przekonaniu, ieżeliby bez odmiany porządku w iednych, bez przydania swoich Uwag w drugich Xiąszkach Elementarnych, mogł czego gruntownie nauczyć w swoim Obrębie. Co się tyczé Jeometryi Elementarnéy w części I niedokładne niektóre Demonstracye i szczegolne zostaią do poprawienia. Trygonometryá nie iest także w całey swey ogólności wystawiona. Część II dosyć porządnie dla młodych iest napisaná.

Jeżeli więc Wydziałowi podobaią się będą w tey mierze radzie, a wtém naradzeniu się uznaią potrzebę odmiany i poprawy Xiąszek Elementarnych, Profr Mat. Eliot kładzie oświadcza się podać plán, podług którego sądziłby naypożyteczniey mógł być dawana Algiebra w Szkołach i wyłenge te wszystkie błędy i niedokładności, które się w części I Jeometryi Elementarnéy znayduią.

Resultatum.

Zgromadzenie przychylaiąc się do Demonstracyy Profra Mat. wyżey tych w punktach podanych od Niego na Obradę Wydziałowę, uznali konieczną potrzebę odmiany i poprawy Xiąszek Elementarnych w Obrębie Matematyki. Przyznaią się w tém mieyscu Profowie Klassy I i II iż z doświadczenia widząc nie tylko naywiększą trudność włożenia Dzieciom w zamą praktykę rachowania (na którey nie może się nigdy i nie powinno kończyć uczenie Arytmetyki) ale nawet niepodobieństwo nauczenia ich gruntownie tey Nauki, gdyby tylko Elementarnéy i co do porządku i co do rzeczy trzymali się, muszą rok rocznie podawać im osobno własne swoie Uwagi, tak dalece, iż Xiąszka Elementarna nie służy iak za Dyktyonarz przykładów brać się mogących do objaśnienia tychże Uwag. Profesor Matematyki przyymuiąc do Klassy III. Uczniów promowowanych z Klass niższych, widział iuż spomiędzy nich i takich, którzy Arytmetyki uczyli się z samey Elementarney, i tych, którzy iey się uczyli tak, iak się uczyć byli powinni, pierwszych prócz małey praktyki rachowniczey bez wszelkiego fundamenta znaiąc nic więcey nie umieiących, i doświadczał więcey trudności wyprowadzić ich z nabytych fałszywych wyobrażeń naypierwszych początków tey Nauki, niż gdyby im ie był pierwszy raz wykładał, Drugim przeciwnie przy dobrych początkach szło naylatwiey i naypożyteczniey uczenie się dalszych części Arytmetyki i wszystkich daley w wyższych Klassach Matematycznych Nauk. Jeżeli więc postępuie z Arytmetyki iaki się w Uczniach na Examinach i Popisach pokazuie, iest dlatém samey pilności uczących, którzy nie mogąc się trzymać Arytmetyki Elementarney dla wyżey opisanych przyczyn, podług Uczniom własne uwagi; za co go przypisywać Xiąszce Elementarney, za co milcząc, Uprzeymość dla iey w tém błędném utrzymywać mniemaniu, iż Xiąszki Elementarne są stosowane

do poięcia i porządku Uczniów napisane, znany K. Kommissyi i Szkole Głównéy Plan, podług którego JP. Szopowicz zaczął iuż pisać Arytmetykę dla Szkół, nie może zgromadzeniu, tyllko za iedyny uznać do nauczenia gruntownego młodych téy nayprzedniéyszéy a nayogólnieyszéy części Matematyki.

Algiebra w równym układzie co i Arytmetyka napisaná, nie może także być Dziełem Elementarném dla Dzieci, Profesor Matematyki przytaczá doświadczenie kilkoletnie, iż Dzieci sposobem Algiebry Elementarnéy prowadzeni nie wiedzą nigdy, czego się sami uczą, kiedy przeciwnie wytłomaczone porządnie w kilku lekcyach pierwsze początki téy Nauki, ułatwiaią zupełnie całe téy dalsze uczenie się tak dalece, iż bez żadnéy trudności potrafią rozwiązać te wszystkie przykłady, na których cała Nauka zasadza Algiebra Elementarna, chociaż z nich gdzie niegdzie tylko bez wszelkiego porządku i dokładności drobne bardzo wyciąga uwagi. Kiedy młody każde podanie z początków Nauki wytłomaczone má sobie 2ma lub 3ma przykładami objaśnione, potrafi sobie sam we wszystkich podobnych dać radę, nie potrzebuie na tysiącach przykładów to samych powtarzać iedno, bo się nudzić ouszem tém będzie i próżno czas traci, mogąc daléy w Nauce postąpić. Taki zaś iest ułożona Algiebra Elementarna, zaczyna od przykładów, kończy na nich, a wszystkie rozumowania z nich wyciągane nie daią dokładnego wyobrażenia Nauki, ani porządku, który się w niéy zachować powinien. I dla tak to sprawiedliwych powodów pospolicie nie trzymaią się Algebry Elementarnéy Profesorie Mat. przekonani o nie użyteczności Dzieła, ani śmią uczących się obowiązywać, żeby ie sobie tak drogo kupowali, i dla tego też od czasu, w którym pierwszy raz wydane, naymniéy go z Magazynu wydano, Należy więc koniecznie inną napisać Algebrę mniéyszą daleko co do objętości, a zatém i dla Dzieci skuteczniéyszą, ale zamykaiącą wszystko, co Dzieci dla postępku w Naukach Fizycznych znać z Algiebry powinny. Zgromadzenie przyymuie oświadczenie Prof. Matem. w ułożeniu tego Dzieła, byle mógł być wprzód zapewnionym, iż K. Kommissyá zawiérzaiąc Doświadczeniu uczących przekonywa się o potrzebie téy odmiany w Algebrach Elementarnych.

Niedbały sposób i porządek, którym iest napisana Arytmetyka Elementarna pociągnął za sobą że i Jeometryą Elementarną w wielu mieyscach nieporządnie iest ułożoną. Porozrzucane po całém Arytmetyczne Dziele uwagi o wyciąganiu pierwiastków, o stósunkach i proporcyach nie maią wcale mieysca w Jeometryi, bo przed iéy uczeniem się, wprzód to wszystko w większéy ogólności z Arytmetyki znać należy. Prócz tego poopuszczane istotne twierdzenia w samych zadań początkach czynią bardzo wiele demonstracyy ciemnemi i niedokładnemi. W Nauce o podobieństwie Figur tak interesuiącéy nayogólnieysze Twierdzenia są bardzo szczególnie dowiedzione. Nakoniec i Trygonometryá długo dosyć iest napisaná. Wyrzucenie więc Arytmetycznych z Jeometryi uwag, z odesłaniem ich do Arytmetyki, zrobi lepszy w Dziele całém i właściwy Jeometryi porządek, przydanie zaś na to mieysce opuszczonych Twierdzeń i upowszechnienie niektórych szczególności zniesie te błędy i niedokładności, które się w niém znayduią. Ta poprawa Jeometryi zaprzorno by nastąpiła, gdyby dopiero za wyprzedaniem znayduiących się iestze Exemplarzy skutek swoy wziąść miała, ale możnaby do nich tym czasem przydać krótki przydatek, tém by nie nayuiszéy ceny iednego Exemplarza powiększył, a uczynił by znaczną dla uczących się przystugę i zrobiłby większą wprzedaż całego Dzieła, ile że Uczniowie nie mogą nie wiedzieć o téy nie dostateczności iego.

Znayduie ieszcze Zgromadzenié myśl Xięża Onat względem powrócenia Solidometryi z Klassy V do IV, tak iak było dawniéy sprawiedliwey. Niemasz nic trudnego, ani obowiązuiącego Dzieci, aby mogli całą Jeometryą w IV Klassie zakończyć, iak doświadczenié w Szkołach Krakowskich od kilku lat potwierdza, a porządek Nauk Fizycznych w Klassie V umieszczonych wyciąga, aby Uczniowie do niéy przychodzący, znali iuż i Solidometryą z IV. Na miesce przeniesioney Solidometryi można będzie Algiebry daléy rozciągnąć i przyłączyć ieszcze Trygonometryą Sferyczną.

Punkt 2gi

Ponieważ Nauki za wspólną usilnością i pracą Osób uczących nayleptéy wzrost swóy brać mogą, gdyż Osoby różne mogą mieć swoie uwagi i spostrzeżenia, które razem zrozrząć między sobą, stanowić i zbliżyć mogą pożytek i oświécenie, podaie więc Nauczyciel Fizyki swoie życzenié, aby Zgromadzenia Wydziałowe ustanowiły tu tabor kommunikacyą, obieraiąc spomiędzy siebie korrespondenta, który tabelowe kommunikacye i myśli w materyi Nauk, na wzaiem przesyłane ciągle zapisywać i utrzymywać będzie. Materye do tabelowéy korrespondencyi być mogą 1mo Rapport z Nauk, zostaszcza do których Klassy Elementarne nie są przygotowane, tym sposobem, iak się wyżéy Sekt. 6ta podawać i to raz na rok, albo co 2 lub 3 lata. 2do Obserwacye, które zrobi którykolwiek Nauczyciel w swoim Obiebie, iako też i nowe spostrzeżenia, które Nauki interessować będą. 3mo tabelowe materye na Sessyi Zgromadzenia odczytane, i korrespondentowi podane, innym Wydziałom co Rok, co 2 lub co 3 lata kommunikowane być powinny.

Resultatum

Stósownie do Punktu od JP. Xięża Fizyki podanego, uchwaliło Zgromadzenié aby iako wzrost Nauk zawisł od wspólnéy usilności Osób zatrudniaiących się Edukacyą, tak, ażeby tym celem były utrzymywane korrespondencye Zgromadzeń między sobą, których obiektem będzie kommunikowanie sobie wiadomość dawanych od Nauczycieli rapportów, coby w nich JP. szczególnego podał Szkole Głównéy, spostrzeżeń i doświadczeń przez Xięży, tudzież aby tabelowe materye na Sessyi Zgromadzenia odczytane, co rok, co 2 albo co 3 lata, Profesor za korrespondenta obrany, innym Zgromadzeniom przesyłał.

Punkt 3ci

Xięża Grammatyki widząc w doświadczeniu, iak mały z języka Łacińskiego w uczniach pokazywałby się postępek z wykładania im samych Grammatyk Narodowych, gdyby praktycznych z innych Grammatyk nie pozwalano im Prawideł, zgadzaią się, aby Wydziały chciały wspólnie zaradzić temu niedostatkowi, czyby nie można iakiś sposób wprowadzić także po części Grammatykę Łacińską, przynaymniéy poprawioną w niektórych Punktach.

Resultatum

Kiedy Grammatyki dla Szkół Narodowych więcéy maią za cél podać Uczniom ogólne wiadomości wszystkich języków, niż żeby zdolne były wprawić ie w praktykę języka Łacińskiego, w któréy sprawiedliwie pretendowany iest od całéy publiczności pożytek uczących się, Zgromadzenié widzi niezbędną potrzebę

dopełnienia Grammatyk Elementarnych, przez przydanie potrzebnych istotnie Regut do nauczenia się języka Łacińskiego; za zgodnem Ich Wydziałów Zdaniem i zezwoleniem E. Kommissyi Exp. Wym. wraz z Exprami KK. II. I biorą na siebie tabelowe tychże Grammatyk uregulowanie.

Sessya odbywana na 6 Augusta.

Czech Sekr. mpria Prezydu.

Sessya III.

Punkt 1.

Gdy E. Kommissyá w reformie Ustaw swoich ubiór kleryckí dla Nauczycielów Świeckich uchyliła, zdaie się Zgromadzeniu zamiędz od wszystkich wydziałów zadanie do E. Kommissyi, aby wyznaczyć chciała pewny gatunek munduru, którego by używać mogli wszyscy Świeccy w Stanie Nauczycielskim i ogólnie Literackim nazwany. Niebędzie trudno wyprobić sobie to pozwolenie za zgodą wszystkich Wydziałow, a iednak będzie zawsze pewną Stąd Dystynkcyą, dla Osób publiczną Edukacyą się zatrudniaiących. Będzie można także tabelowy Mundur wprowadzić z pewną różnicą i pomiędzy nauczych się.

Resultatum

Lubo w Zgromadzeniach Nauczyciele Świeccy maiąc w reformie Ustaw uchylony dla siebie Ubiór Kleryckí, mogliby sami pewny dla siebie iednostayny uchwalić Mundur, dla uprowadzenia iednak tey Sukni Zdaie się Zgromadzeniu zaniesć żądanie do E. Kommissyi, aby Ona wyrokiem swoim potwierdzić raczyła tę myśl Zgromadzeń. Wszakże ieżeli Kommissye Woyskowa i Skarbowa, przepisały dla swoich Officyalistów pewne ubiory, za czym by nie mogł być od Kommissyi Edukacyynej naznaczony pewny Mundur, dla wszystkich Osób Świeckich w Stanie Literackim będących — Wyznaczenie takiego ubioru zostawia Zgromadzenie wyborowi E. Kommissyi.

Punkt II.

Każdy Nauczyciel Fizyki poznaie to z doświadczenia iak wiele Nauki i materyi pod iego obiektem umieyszczone wyciągaią czasu i pracy, aby mogły być dostatecznie dawane, gdy tym czasem niektóre zdaią się być w innych zamknięte, lub tylko onych wyjątkiem, a zatém zdaie się Nauczycielowi Fizyki przełożyć to innym Wydziałom do rozważenia na Sessyi Wydziałowey. 1o iż kiedy daie się w Fizyce Mechanika, Hidrostatyka, Aerostatyka, w Historyi Naturalney o Ziemiach, Kamieniach, Solach itd, w Botanice Fizyologiia i Systema Roślin, a w Ogrodnictwie onych kultura, tedy Nauka Rolnictwa w tamtych zupełnie iest umieszczona; wszystkie wynalazki i uwagi, które się zbieraią i powstaraią w Rolnictwie, mogą być dokładnie na swoich miejscach wyłuszczone i przystósowane, nie czyniąc osobney Nauki, w którey ani praktyki, ani zupełnego przekonania zrobić niemożna. Nadto częstokroć rzeczy w tey Nauce wyciągaią takiego tłomaczenia, którego z Nauk późniejszych zasięgać trzeba, nayprzyzwoitszą rzeczą

bytoby, aby ta Nauka w klapie IV opuszczona była, zostawiłaby czasu dwie godziny innym Naukom do obszerniejszego tłomaczenia. 2do Daie się Nauka w klapie V o zachowaniu zdrowia, lecz ktokolwiek dał sobie pracy zastanowić się nad tym Obiektem, widzi że nie tyllko właściwie nie należy do fizyki, ale nadto bez Anatomii i materyi medycznéy tłomaczoną być nie może, a tey wiadomości, ani po Professorze wyciągać, ani wykładać Uczniom iest rzeczą niepodobną. 3tio Trzecią się zastanowić Botanika Fizyki poddziałach że gdy Botanika tak istotnie od Terminologii zawisła, iż z nią potrzeba się wprzód zupełnie oswoić, niżeli się do determinowania roślin przychodzi, uznaią za rzecz potrzebną, aby na mieyscu Nauki o zachowaniu zdrowia corocznie dawaną być mogła. 4to Nauka Mineralogii tak iest rozległa, że w klapie V przez dwie godziny nie może być wykładaną i zawsze znaczną iey części bez wytłomaczenia zostanie i wiele rzeczy ważnych opuszczać się musi, zatém mówiąc by Mineralogią tak wykładać, aby w klapie V o Solach, Ziemiach i Kamieniach tylko, w klapie zaś VI reszta, Metallurgiia i o Wodach Mineralnych, przez co bynaymniey Nauka kunsztów nie zaniedba się, bo te, które naywięcey są interessuiące

Resultatum

Zgromadzenie przyymuiąc tłomaczenie Kursu Fizyki względem Rolnictwa, ponieważ traktat ten nauki, w częściach Fizyki wypada mu powtarzać, przychyla się do myśli Jego, aby Rolnictwo w Klapie IV opuszczoną, dało więcey czasu obszerniejszemu innych Nauk w tey Klapie tłomaczeniu. Co się zaś tyczy wiadomości ochowaniu zdrowia, tedy, ieżeli Ex. Commissyą w wyznaczeniu tego Traktatu fizycznego miała za cel, podać Uczniom zbiór samych Doświadczeń Medycznych i praktyczne pospolite wiadomości względem zachowania zdrowia, Zgromadzenie nie widzi nic zdrożnego, żeby ta Nauka nie mogła być Uczniom podawaną ieżeliby zaś tłomaczoną być miała z wszystkiemi pożytkami, któreyby ta Nauka z obiektu Medycyny wyciągać, Zgromadzenie nie podobieństwo dawania iey w takim przypadku znayduie, w tym ostatnim przypadku mogłaby być dawaną na mieyscu tey Botanika, a w Klapie VI na mieyscu Historyi Kunsztów Metallurgiia i o wodach Mineralnych.

Punkt III.

Nie można być obojętnym na niedokładność, która w Fizyce Elementarney daie się widzieć. Mianowicie bowiem to, że na Wstęp do Fizyki niezmiernie iest długie to dzieło, iesteze tak mordnie pamięć i pojęcie Dzieci, że znayewiększą trudnością przychodzi im nauczyć się go. Autor bowiem przechodzi wszystkie prawie materye Fizyki, z których iedne tylko dotyka, drugich zabiera się niby dowodzić, a ktorych na powtarzaniu tego, co się wyżey powiedział. Zaczyna od Jeografii Fizycznéy i zaraz mówi o kuli i porach roku, kiedy Dzieci późniey dopiero Solidometryi i Nauki o Świetle w Stey aż klapie nauczyć się zamyślały. Sam sposób ułożenia tego Dzieła czyni go nudnym, gdy bardzo w wielu mieyscach powtarzał materye zwięzłe koniczny maiąc cel, i iedno znaczące Rozdział 3ci i 4ty, 8my i 9ty tak się całe napisane, i w innych często się bardzo powtarza. Oprócz tego niektórych rzeczy w całe nie dowodzi, inne opuszcza, natomiast przez tak nie porządne tłomaczenie się Autor wpada w oczywi-

ste błędy i w kilku mieyscach fałszywe podaie propozycye, iż go nawet wymówić z tego nie można. Każdy widzi że z takiego Dzieła, ledwo co wybrać można do tłomaczenia na cały Rok, a trzymaiąc go się zupełnie, można iszcze zarazić Dzieci nieporządnem tłomaczeniem się, i nie dać iasnego wyobrażenia Nauki. Tey nieprzyzwoitości nie można inaczey zaradzić iak wydaniem dokładnego Dzieła Fizyki, którego zawsze Szkoły oczekują. Chcąc iednak tym czasem zaradzić tey potrzebie, możnaby Dzieło o Elektryczności JE Scheidta użyć do IV klasy, a na iey mieysce Geografią Fizyczną, i inne materye w wstępie umieszczone z Astronomiią w klasie V dawać, zwłaszcza że tam Nauka o Świetle i Mechanika dawać się zwykła.

Resultatum

Zgromadzenie rozważywszy Punkt o wstępie do Fizyki od Exfra Fizyki podany, przekonywa się o nieporządnym i niedokładnym sposobie ułożenia tego Dzieła, i widzi konieczną potrzebę skrócenia, odmiany w wielu mieyscach, i poprawy tego.

Sessya zakończona na godz 2 popołudniu.

Jkzech Exfr Marc Prezydujący

Sessya IV.

Punkt.

Wątpić nie można iż myśl Narodu w ustawie Publiczney Edukacyi ta niezawodnie była, aby młody biorący Naukę w Szkołach Krajowych, temi osobliwie wiadomościami ubogacony z nich wychodził, które istotnie całey Oyczyźnie Rodakowi nayprzydatnieysze w każdym razie być mogą. Co atoli uchybiać się zdaie od tego widocznego zamiaru naznaczenie mieysca Dzieciom Oyczystym w samey klasie VI przy obcemiernych z natury swoiey innych obiektach, na których samych porządne i należyte dawanie, ledwo czas nayskrupulatniey mierzony wystarczyć może. — Podobnąż to aby iedna lekcya w tydzień z całych po odtrąceniu Dni zwykłych poświęconych na Święta, Popisy, Wizyty, Waliacye ledwo 34 w Roku wyrachować się dadzą, mogłaby być wystarczaiącą na tak dostateczne Dzieci Oyczystych dawanie, iak potrzeba nieskończoną i użyteczności onych Rodakowi wyciąga, iak Natura dobrze dawanéy Historyi wymaga, iak chęć oświecenia Młodzi o rzeczach istotnych, nie o samych tylko nazwiskach i identycznych często sprawach Królów Polskich zamienia? — Przytem każdemu uważać to przychodzi zapewne, że trzy razy więcey wydzielono czasu, na uczenie się Dzieci po wielkiey części martwych, Narodów martwych, tyleż godzin w Roku Dzieciom obcego języka zostawiwszy. Przytem i to prawy-

ślić, że Historyá Oyczysta własney prawie ciekawości i ochocie Młodzieży
uczącey się zostawioná bydź musi, kiedy stawozystná im mniey z interesem
i potrzebą Polaka zdaie się bydź związaną, tém bardziey pamięć iego rozwiekło-
ścią swoią niedokładną mozoli, i wielką część Edukacyi iego zaymuie — Temi
wstępnemi nie rzekło, dosyć iednak zastanowienia godnemi uwagami, przeni-
kniony Prof Prawa sądzi za rzecz pożyteczną i do wychowania Młodzi Polskiey
nierownie stósowniejszą, aby Historyá Oyczysta, rozłożoná była po wyższych
Klassach w następuiący sposób; to iest: aby w klassie III przemiast Dzieiów
Aspiryyskich, Medów, Persów, które niczem więcey nie są, iak tylko żywota-
mi Tyrannów i bardzo niedokładnym zbiorem mniey ważnych ciekawo-
stek dawaná była Epoka Dzieiów późniejszych z Dynastyi Piastów, po-
czynaiąc od Mieczysława Chrześciianina aż do Przemysława, w Klassie IV
Dokończenie Familii ~~Jagiellon~~ Piastów, i panowanie Jagiellońskiey aż do
Zygmuntów, w Klassie V dokończenie Familii Jagiellonów i Dzieie wolno
obieranych Królów przy Ekonomii Politycznej; w Klassie VI Dzieie lenna
nie pewne, i powtórzenie Historyi w niższych Szkołach traktowaney z Przy-
czyna tego nieforemnego podziału, który tu uczyniłem iest ta, iż wydziela-
iąc każdą Epokę na każdą klassę, mogłaby bydź nadto przeładowaną pa-
mięć Dzieci, przez potrzebę obszerniey szego a konieczne go wyłożenia nie-któ
rych Panowań, co każdy znaiący Dzieie nasze łatwo rozumie. Podobne była
i ta uwaga że 4 Panowania od Epoki I do klassy IV oderwane, iako więcey
porządku potrzebuiące i reflexyi warte, klassie sprawnieyszey iuż do myśle-
nia powinny bydź słusznie zostawione —

Tym sposobem ucząc się Dziecię Historyi od małych lat poznawałoby
kray własny, dochodziłoby obrotów Polityki, iaką się inne Narody względem
Oyczyzny iego rządzą, i rządzić mogą; przywykłoby zawczasu do trudnego in-
teressów publicznych sprawowania, a co większá do owey rzetelności zastanawia
się przeciw podstępom i intrygom obcych Mocarstw; boby ich zawikłe śćieżki
i wybiegi, nie były więcey dla niego tajemnicą, przy zupełnieyszey i nie iałowey
Nauce Dzieiów — Przykłady dobre starożytnych podałoby, ożywiałyby w nim
daleko dzielniey, niż przykłady obcych, moc męstwa, Patryotyzmu i sprawie-
dliwości: a okoliczności, przypadki i mieysca bliższe zmysłów i nadzieia łatw-
go oglądania wielu rzeczy podanych w Historyi a daleko bliższych nad urodzaie
i upały Aspiryi; Kłady i wodotaryny nieznaczne gmachów i Ogrodów Babiloń-
skich, Niniwę, Nil, Labirynty, Stawy, Jeziory, Kolosy to zaostrzałaby tém
bardziey ciekawość uczących się: a Polak wychodzący ze Szkół mógłby się pocie-
szyć na owczas, że posiada dokładną wiadomość Dzieiów własney Oyczyzny,
gdy tym czasem i bez wiadomości ich, i bez zapamiętania dawnych,
iak nas doświadczenie uczy, odchodzi.

Co się tycze Dzieiów Greckich i Rzymskich, te iako pełne pięknych,

i pożytecznych wiadomości, iako interessowaią bardziey mogące młodzież wolnego Narodu, nie powinnyby być całkiem uchylone; ale wybrawszy z nich naypryncypalniey materye o Rządzie, Prawodawstwie, Policyi wspomnionych Narodow, tudzież wyłożywszy, ile by być mogło najdokładniey przy krótkości przyczyny upadku onychże, zostałyby się w Klassie V dla drugoletnich. Wypisy; począwszy od Klassy III, na mieyscu mądrych Pliniusza i Cycerona ustępków powtarzaiących prawie to samo, co iest napisane w Historyi Elementarney; zostawiwszy Nauczycielom wymowy uczenie zawilszey Łaciny, obiętyby czyny sławnych Mężów i osobliwości warte zastanowienia. Usilności Nauczyciela objaśniałaby to, coby dokładnieyszego wytłuszczenia potrzebowało; ciekawość Uczniów zaostrzonáby dosyć została, do szukania w czasie obszérnieyszego poznania tych Dzieiów, z których by dość potrzebnej i pożytecznej tym czasem treści w Szkołach wyczerpnęli.

Resultatum 3.

Zgromadzenie zupełnie przychyla się do punktu od JW. Profesora Prawa podanego.

Potém zadecydowało Zgromadzenie, iż kiedy się pokaże, że wiele Xięgi Elementarnych nie dogadza postępkowi Uczniów w Naukach, za nez przyzwoitą radzi, aby żadne Dzieło Elementarne approbowane i wydawane nie było, którego by plan rokiem pierwey nie był Zgromadzeniom Kommunikowany.

Po zakończeniu Punktów Zgromadzenia tutayszego, przystąpiło toż Zgromadzenie do radzenia w punktach nadesłanych sobie od innych Wydziałów.

Ad nayprzod. przełożenie potrzeby opatrzenia Szkół w potrzebne Xięgi i narzędzia, znayduie Zgromadzenie nieuchronnie potrzebne.

2o Gdy Zakonnicy i inni Duchowni pod bokiem publicznych Szkół trzymaią na Edukacyi prywatnéy Synow Obywatelskich, przepładzaią wiele czasu i użytkowi z publiczney Edukacyi; K. Kommissya mieysc skutecznie zaradzić tey nieprzyzwoitości.

3o Z prozby wszystkich Wydziałów tyczy Zgromadzenie Szkół Krak: iż woła do K. Kommissyi, aby opłata stołu wspólnego, mogła się zacząć z Exekucyą innych reformowanych Ustaw.

4 Zgromadzenie przychyliwszy się do Uwag Zgromadzenia Sand: i Lubl: względem odmiany początku Wakacyy i ich końca, zgadza się z ich myślą, aby Szkoły zamknięte 16 Lipca, a ich otwarcie 16 Września następować mogło, naznacza się zaś 16 Lipca na zaczęcie Wakacyy, dla tego, że Dzień

ten iako posesymikowy naywyższą daie sposobność wyposzenia gości na Expisy, i ze tegoż samego Rodzice, rozierdzaiąc się do Domow swoich z Dzieci z sobą zabieraią.

5o Gdy niedokończanie Szkoł od znaczney liczby Uczniow po wszystkich Szkołach praktykowane, pochodzi naywięcey stąd iż wychodzący bez Patentow, maią tatwość bydź przyymowanemi do Zakonow, Seminaryi, Palestry i innych znaczniejszych funkcyy, zdaie się bydź rzeczą przyzwoitą dla przyiętku zamyeh uczących się, koniecznie potrzebną, aby Kommissyą mogła skutecznie zaradzić tey nie przyzwoitości, w ten sposob, iżby bez Patentow ze Szkoł żaden młody do Zakonu, Seminaryum, Palestry i innych ważniejszych funkcyy przyymowany niebył, ta sama myśl iest z Zgromadzeń Sandomierskiego, Lubelskiego i Winnickiego, lubo żadne Zgromadzenie nie może i nie powinnoby dostrzegać tak uzywaiących honor swoy powodow, z iakich Zgromadzenie Winnickie woli potrzebę takowego urządzenia.

6o Kalkulacyą Zgromadzenia Luckiego względem Stanu Rektorow i Pro-Rektorow iest oczywista, a zatem i remonstracye tey Klassy, ktora Osoby z urzędowania swoiego w nadgrodę swych zasług ponosza, za bardzo sprawiedliwe.

7o Równie i los Kandydatow dawniey pensyonowanych, a teraz Profesorow na sprawiedliwe sobie zasługuie u Kommissyi względy. Gdy w ciągu odbywania lat z powinności iednostayną bez dochodowey biorąc pensyą, wypłacaią się Kommissyi za koszt na nich poniesiony, w dalszem swoiem urządzeniu dwojakie znayduią pokrzywdzenie, iedno że lata z powinności nie liczą się im w lata do Emerytury, a zatem że tracą w sposobności optowania urzędow, drugie że wyrzekaiąc lata z powinności nie powracaią do pensyi, iakąby byli brali, dobrowolnie zarzuciwszy nauki, upraszaią przeto Kommissyi, aby w tych Punktach mogli bydź porównanemi z Nauczycielami dobrowolnie uczącemi.

8vo Zgromadzenie Luckie w swoiey uwadze względem przyymowania Uczniow ze Szkoł o 3ch Klassach do Szkoł o 6ciu Klassach zaspokoi się zupełnie, kiedy Uczniowie sprawiedliwe o ich postępku z Nauki będą dawać zaświadczenia i gdy Zgromadzenie każde o 3ch Profesorach dopilnuie się, aby stosownie do Patentow ku czemu przenaszaiący się do Szkoł o 6ciu Klassach był przyymowany.

9o Expens na Sarta tecta i z Składki Studentskiey na opat Szkoł ma bydź z wiedzą całego Zgromadzenia czyniony.

10. Profesorowie Duchowni odprawiaią się Kommissyi o usiłowanie obietnic ustawami pod Artykułem nadgrody zapewnionych, także świeckich podobnych na potem, lubo w innym gatunku względow.

Sessya zamknięta na 7 Aug.

Ks. Hieron. Matk. Przemyski

Sessya V.

Odczytane były rezultata, a ponieważ iuż materye wszystkie zakończone były, Sessye Zalimitowane zostały.

Hczch Wtr Mate Sbereydniacy
Michał Dymidowicz Ppf Kl. II mppria
Jo Bottyhowicz Pz Prawa
M. Ant. Simonetti Ppf. Wynowy. P. D.

Działo się na Posiedzeniach Wydziałowych, Dni 5go. 6go. i 7go Augusta. 1790 Roku.

Wyięto z Protokułu Obrad Wydziałowych Zgromadzenia Szkół Przy Kt Krakowskich.

Sebastyan Girtler Ppf Kl. I.
Sekretarz Obrad Wydziałowych
mpria

WYPIS

z Xięgi Wizyt. Szkół Parafiialnych. Zgromadzenia Nauczycielów Szkół Krzyżtónych Krakowskich.

Szkoła S. Szczepana.

Wizyta téy Szkoły Parafiialnéy odprawioná w Dniu 16 i 17 Czerwca 1791 Roku zaczęta była od pokazania Instrukcyi, mocą któréy obowiązanym będąc roniyść w sposób uczenia i korzyści Uczniów, w porządek i karność, tudzież w obowiązki Seniorów i Dyrektorów, dopełnienie przez nich rozrządzeń dawniéyszych Szkoły Głównéy i zachowanie zaleceń przeszłéy Wizyty; stósownie do tych zleceń ogólnych, wszedłem naymiéd w sposób uczenia i postępek Uczniów. Znalazłem Uczniów w liczbie 40 — Z tych mieszkaiących na Szkole iest 4. Dochodzących 36. Uczniowie byli podzieleni na 2 klassy, Iwsza była uczących się poznawać głoski, zgłoskować, czytać, pisać, pierwszych początków o liczbach, moralnéy i katechizmu, tych było 13. 2ga sposobiących się na Rok przyszły do klassy Iwszéy, i ci ~~byli podzieleni~~ uczą się Grammatyki na klassę 1, Arytmetyki, Moralnéy i Chrześciańskiéy Nauki, tych było 12. Examinowanie trwało godzin 3 przeszło — Co do sposobu uczenia: Z odpowiedzi Uczniów widać było, iż Dyrektor, którym iest X. Wincenty Dzianetti dosyć iest pilnym w uczeniu, gdyby tylko więcéy Dzieci do brania na uwagę naprowadzać starał się. — Co do porządku, karności, obowiązków Seniora i dopełnienia ich podług rozrządzeń Szkoły Gł: Szkołę bez porządku i dozoru, potrzebuiącą reparacyi znalazłem, gdyż Jt Senior, którym iest Jt Wilkołowski, uchyla się od obowiązków swoich i nie dogląda bynaymniéy Szkoły — Przeszłéy Wizyty zalecenia znalazłszy uskutecznionemi i Xiążki zrobionemi, one podpisałem i skończyłem Wizytę, zostawiwszy następuiące zalecenia. —

1mo Jt Senior dla dobra Szkoły i pożytku uczących się tudzież dla porządku, podług dawniéy przyiętego zwyczaiu, i tak iak go dawniéysze Szkoły Głównéy rozporządzenia obowiązuią, odprawiać będzie co Sobota konferencye z Uczniami, a tak dalece sprawy z Nauk i innym inkonweniencyom. —

2do Szkoła będąc mieyscem przeznaczonem dla uczących się lub Dyrektorów, nie powinna być od innych Osób mieszkaną. Dla tego X.X. Mastalski i Litwiński, iako nie będący, ani Dyrektorami ani Studentami, bo Szkół nie ukończyli, i bez wiedzy Zwierzchności do Szkół chodzić przestali, nie powinni korzystać z dobrodzieystwa dla uczących się i wprzódy się powinni się z Dyrektorem tamtéy Szkoły, tym sposobem Uczniowie nie będą mieli téy łatwości przechodzenia z iednéy Szkoły na drugą; z Szkół zaś publicznych tych tylko, których X. Dyr. iako nie dość rzetelnych nazad odesłał.

3tio X. Dyrektor nie będzie przyymował z innéy Szkoły Parafiialnéy Uczniów, bez zniesienia się

4to X. Dyrektor maiąc posyłać po Wakacyach Uczniów do Szkół narodowych, pilne miéć baczenie na ich postępek w Nauce; doświadczenie bowiem uczy, że przez to i Oyca i Synowie nie co długszego czasu na obycie pierwszych początków nadgrodzone bywa Uczniom przez postępowaniem i pewniejszym pożytkiem w Naukach, a przez to samo Dzieci potém czuią łatwość utrzymuią się w chęci uczenia się. —

25v

Szkoła Bożego Ciała.

Wizyta tey Szkoły parafialnéy odprawiona dnia 7 Lipca 1791. Rku. zaczęta tym sposobem, iak tamta. Znalazłem Uczniów w liczbie 47. Ci byli podzieleni podobnie iak na Szkole S. Szczepana, początkuiących było 38, postępuiących 9. Nauki miely dawane podobnie — Z odpowiedzi Uczniów widać było, iż lubo Pan Zakrzkiewicz Dyrektor trzymá się Xiązek Elementarnych, ale Dzieci nic na uwagę nie prowadzi, w czém go zaleceniem osobném ostrzegłem. — Seniior, którym iest Jx Dobrowolski Kanonik Lateraneński obowiązki swe dopełniá. — Szkołę znalazłem utrzymywaną w dobrym porządku i Stanie — Xiązki podpisałem, zalecenia przeszłe czy są zachowane, wszyzkiem i następuiące, zostawiłem przy zakończeniu Wizyty. —

1o L. Dyrektor da sobie pracę Dzieci prowadzić, aby to, co wprzód pamięcią obięły, potém uwagą ogarnąć mogły, tak będąc prowadzonemi z Dziecinstwa zaraz, powoli wciągnąć się mogą w nałóg zastanawiania się nad rzeczami, brania ich na uwagę, i będą pewniéyszemi wtym się większéy korzyści, niż gdyby tylko niewolniczym sposobem przymuszali pamięć w poymowaniu dawanych sobie Nauk.

2o L. Dyrektor da baczność pilną w posyłaniu Uczniów po Wakacyach do Szkół Publicznych, aby tych tylko posyłał, o których postępku i zdatności, tudzież sposobności wydołania w uczeniu się przekonanym będzie; gdyż przez to nasyłanie liczby znacznéy nastręcza i Xięża i siebie na upzykrzoną pracę; a Dzieci widząc dla siebie trudność w obięciu podanych sobie Nauk, ustaią na ochocie i próżno czas trawią, kiedy przeciwnie maiąc gruntowne początki, łatwiéy wszystko poymować i spóźnienie się krótsze w początkach, przedniém dalszy postępieniem, zastępować nadgrodzić sobie mogą, i utrzymuią się w pilności i ochocie do Nauk. ——

S. Gintler Ksz Szk Krak. Delegowany,
do wizytowania Szk. Parafialnych
mpp

Co dla niemayania po Xiążkach pisać oszczędziłem, a potrzebnem bydź sądzę
do zdania dokładnego rapportu o tych Szkołach, tu wypisuię:

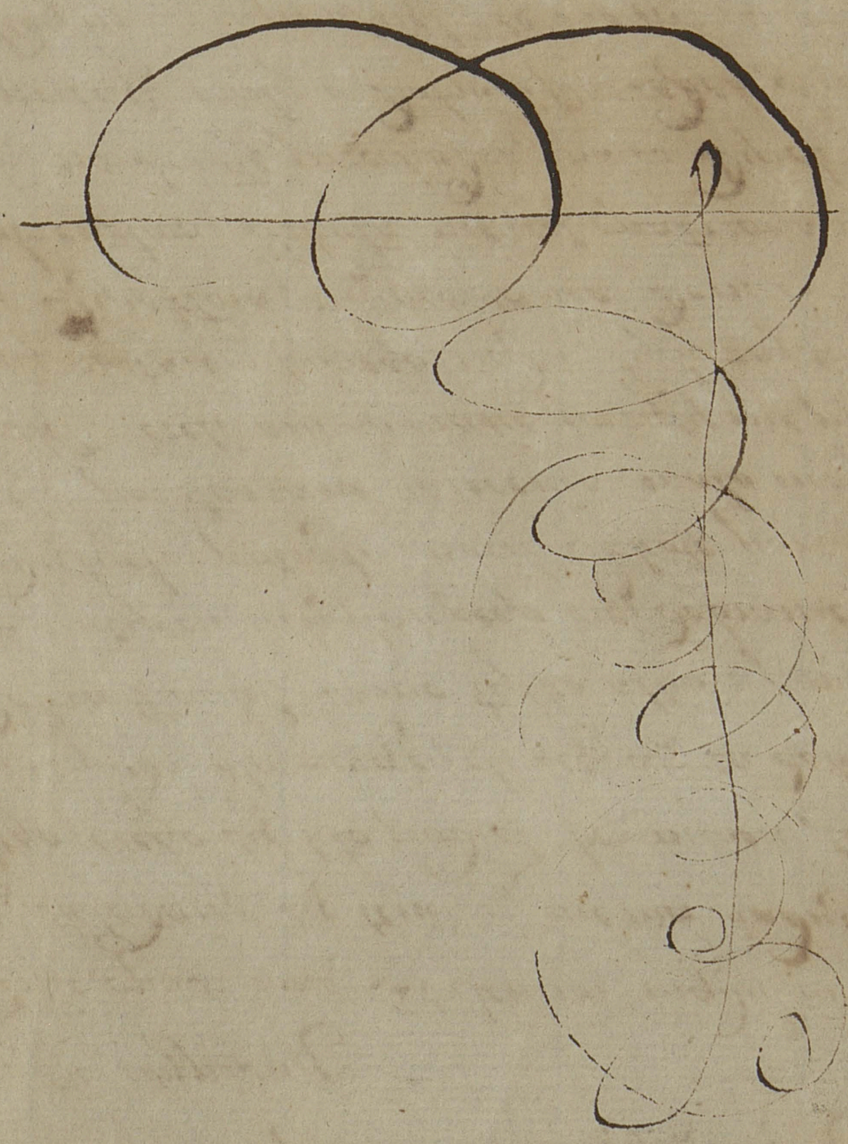
Szkoła S. Szczepana. Szkoła ta zdaie się bydź zupełnie opuszczoną, Jx Seniiór, nigdy w iey
Stan nie wględa, i całkiem od dozoru iey uchyla się, składaiąc się tém, iż niemá żadnéy
nadgrody; ależ to iest niesłuszna uchylać się od tego, czego się kto podiął bez musu, tém
zaś niesłuszniéyszá, że przez to dzieie się wielka krzywda dla uczących się, ież za dobro
czynność w obietnicy, a nie w skutku, z krzywdą dobrá Nauk. samo tylko albo upomnie
nie Jx Seniiora przez Zwierzchność wyższą, albo na mieyscu uchylaiącego się dobranie to-
go gorliwszego w dopełnieniu tych obowiązków podiętych, potrafi wrócić Szkole porządek,
a uczącym się zarazem pożyteczniéyszy pożytek; bo ieżeli powtarzane zalecenia, mało mogą
na umyśle takiego Rządcy, iakim iest Jx Wilkojrowski, ieżeli ani w czasie wizyty nie poka-
zać się i nie pokazuie, iakichże skutków spodziewać się zostaie z takiego rządu, tych zapewne:
małey liczby Uczniów, zdobycia Szkoły, absencyi, potém, nie pilności Dyrektora, zaniedbania Domu Szkol-
nego itd. do czego wszystkiego iuż dziś widać podobieństwo, Szkoła nie iest opatrzoną w wy-
godne pomieszkania, Uczniowie absentuią się, z Szkoły na Szkołę przechodzą, na co Dyrektor
utyskiwał, lecz sam temu zaradzić nie zdoła, gdyby przeciw cnoty o Dobro i porządek Szkoły
i uczących się Seniior, wspaił go w tey mierze, tedyby się uprzątnęły te nie przyzwoitości.

Szkoła Bożego Ciała. Szkołę tę iak znalazłem zabudowaną wygodnie i porządnie, i dobrze
zaopatrzoną; liczby Uczniów dość znaczną, tak tego przeciwko na sobie nie mogę, abym tu
nie wyraził, że w Czasie popisu czyli Examinu bardzo mały widziałem w Uczniach
i w małey liczbie postępek, czém uznać bydź winnym Dyrektora, którego ia uważa-
łem nie dosyć zdatnym, i rozumiałbym potrzebną bydź rzeczą dla tey Szkoły Para-
fialney, która iest iedną dla Miasta Kazmierza, i tyle ma Dzieci, dla pożytku uczą-
cych się, i nawet honoru Szkoły dobranie i osadzenie innego zdatniéyszego Dyrektora,
który zdaie się sam dobrze czytać a przyzwoicie rozmawiać nie umieć; i nie tey
w Stanie naprowadzić Dzieci, gdy zmylony się w czasie examinowania; zgoła wyznaię,
że ia nie examinowałem w czasie wizyty, ale uważyłem, gdyż co zapytałem się, tedy
sam musiałem sobie odpowiadać, abym ich naprowadził na drogę. ——

Num: 4.

RAPPORT

O Szkołach Parafiálnych.
S. Szczepana i Bożego Ciała.

Szkoły Sandomierskie .

RAPORT

Do Szkoły Głównéy Koronnéy o Naukach Klassy Pierwszéy Szkol Sandomierskich Dawanych przez Xiędza Franciszka Jaskolskiego Nauczyciela z Roku 1790 na Rok 1791 w Miesiącu Lipcu

NAPISANY.

Grammatyka.

W ciągu całego Roku Szkolnego w Poniedziałki godzin dwie, w Srody godzin trzy, w Piątki godzin dwie, w Soboty godzin dwie Dawana była Grammatyka na tę Klassę wyznaczoná tym sposobem: Uczniowie zastanowiali się nad rozmaitemi Jezykami; skąd wypływa podział Grammatyki rozważali; co wyrażwa z natury mowy ludzkiey, a co wmiast zwyczay narodowy zważali; Jezyk Polski z Łacińskim porownywali, i iaka iest między temi Jezykami różnica w przykładach pokazywali; użycie i kolnice znamion pisarskich spólnych Łacińskiemu i Polskiemu Jezykom opowiadali; w przykładach liczbych tak łacińskich iako i Polskich ośm części mowy wyliczali; naturę i użycie czterech części mowy nieodmiennych i czterech takie odmiennych wykładali; odmiany iakie bydź mogą Imienia, Zaimku, Słowa, Imiesłowu i nazwiska tychże części mowy wyszczególniali; do którey Formy części mowy odmienne Polskie i Łacińskie należą z przyłączeniem gruntownych przyczyn dowodzili; Składnią potocznie Dzielili, na Składnią Szyku, Zgody i Rządu. Dla okazania tey troistey Składni, bywały Uczniom naznaczane rozmaite przykłady w Jezykach Polskim i Łacińskim. W całych Wypisach Łacińskich do tłumaczenia naznaczonych na tę klassę po przełożeniu na Polski Jezyk, Składnią Szyku, Zgody i Rządu okazywali.

Nauka Chrześciańska

Dla oświecenia Uczniów w Religii i ugruntowania w nich Ducha Chrześciańskiego, Dawaná była w Dni Niedzielne i Świąteczne Nauka o Bogu w Trzycy iedynym, o Stworzeniu człowieka, o grzechu pierworodnym i uczynkowym, o Swiętych Pańskich, o Kościele Katolickiem, o Sakramentach Swiętych, o przyszłym życiu, o Składzie Apostolskim, o uczynkach Chrześciańskich, i tu tłumaczono Przykazania Boskie i Kościelne; o Duchu Chrześciańskim, o Szanowaniu Religii.

Oprocz tey Nauki tłumaczona była Historyá Starego i Nowego Testamentu. Starego Testamentu Historyą podzielono na sześć Epok, Nowego Testamentu na iedenaście Epok. W Epoce pierwszey umieszczono Dzieie o Stwo-

x

rzenia Świata i o Adamie, w drugiéy, o Noem i Potopie, w trzeciéy, o Powołaniu Abrahama, w czwartéy, o Moyżeszu i Prawie pisanem, w piątéy, o Salomonie, w szóstéy, o Niewoli Babilońskiéy, w siódméy, o Narodzeniu Jezusa Chrystusa, w ósméy, o Powstaniu S. Jana Chrzciciela, w dziewiątéy o powołaniu Apostołów, w dziesiątéy o śmierci Jezusa Chrystusa, w iedenastéy, o Zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa, w dwunastéy, o Zesłaniu Ducha Świętego, w trzynastéy, o powołaniu Narodów i fundowaniu Kościołów, w czternastéy o Tradycyi i Pismie Świętem, w piętnastéy, o Spustoszeniu Jerozolimy, w szesnastéy, o Prześladowaniu Kościoła, w siedmnastéy, o wolności Kościoła i Zakonników początku i wzroście. W każdey Epoce opisano znaczniejsze dzieie Zdarzone z przyłączeniem lat od Stworzenia Świata w Starym Testamencie, a w nowym od Ery Chrześciańskiéy.

Nauka Moralna.

Ta Nauka Dawana była w Srodę Piątek po południu stósownie do ustawy. Naukę tę poprzedziłem uwiadomieniem Uczniów, iakiéy iest cel Nauki Moralnéy, iak wiele ona przykłada się do vformowania duszy i serca Młodzieży. Przełożywszy Uczniom potrzeby i chęć maią Dzieci społeczne z innemi ludźmi i im samym służące, o kazałem iak z potrzeb wypływaią Należytości i odpowiadaiące im Powinności. Przez wyraz Należytość i Powinność, co się ma rozumieć nauczyłem. Zachodzące między Rodzicami i Dziećmi Należytości i Powinności wyszczególniłem, i iasnie wytłumaczyłem. Nakoniec obraz Dzieci pełnących swe Powinności względem Rodziców, wystawiłem Uczniom.

Arytmetyka

Arytmetyka Dawaná była we wtorki, w Czwartki, w Soboty zrana.
Naukę tę zacząłem od opisania miar, wag znaczniejszych a powszechniéy używanych; uczyłem wartości monety tak krayowéy iako i innych Państw Europeyskich. Liczby tak Rzymskiemi iako i Arabskiemi cyframi pisałem i pisać Uczniom przy sobie nakazywałem, napisanych cyfer znaczenie Uczniowie kolcyno wymawiali. Dawałem przyczyny, dla czego w działaniach Arytmetycznych używamy raczéy znaków Arabskich niż Rzymskich. Potém przystąpiłem do pokazywania Działań Arytmetycznych, to iest: Dodawania, Odeymowania, Mnożenia, Dzielenia. Nauczałem, że tylko Działań Arytmetycznych iest Dwa: Dodawanie i Odeymowanie. Mnożenie zaś iest skrocone Dodawanie, Dzielenie iest skrocone Odeymowanie. Działań wyżey wzmiankowanych gdy się Uczniowie zupełnie robić nauczyli, robiłem z nimi Reguły Trzech prostéy Odwrotnéy, Reguły Procentu, i Reguły odtrącania onego, Nakoniec Reguły społki. Te Reguły w liczných przykładach Odemnie naznaczonych Uczniowie rozwiązywali.

x

Jeografiia

Jeografiia według przepisu Ustaw Dawaná była w Poniedziałku i Wtorku po południu.

Przełożywszy Uczniom że między Naukami początkowemi, które Młodź zdobiá, do gruntowniejszych umieiętności przystoi, piérwsze miéć powinna Jeografiia; Dowodziłem, że bez nauczenia się téy, ani można w rozmaitách rozmowách o woynie, o woysk zaciągu, o mocy Państw i ich obszerności, o potędze Monarchów na Ziemi i na Morzu, o rządzie i własności każdego Państwa, o obyczaiách każdego Narodu; ani czytać Gazet bez wiadomości, o położeniu krajów, o znaczniejszych mieyscach, o Miastach stołecznych i piérwszych, o rzekach, nowiách, zwodách; ani użyć się Historyi każdemu Obywatelowi stanowi i powołaniu potrzebnéy. Potém przystąpiłem do wystawienia Układu powierzchownego obszaru ziemno-wodnego, opisawszy i obiaśniwszy na kartach, góry, brzegi, morza, odnogi, rzeki, porty, wyspy i t. d. Opisałem i pokazywałem na Mappach granice Europy, iéy długość i szerokość. Podzieliłem onę na trzy części. W piérwszéy umieściłem Państwo Papieskie, trzy Cesarstwa Europeyskie. W drugiéy części wszystkie Królestwa Europeyskie. W trzeciéy części, wszystkie Rzeczpospolite Europeyskie, i Państwa udzielne, lenne, Kołdowniacze. Każdego Państwa z wyżéy wyrażonych opisałem granice, podział, Miasta piérwsze, rzeki, handel, potęgę, Obywatelow charakter, Religiią.

Rapport

do Szkoły Głównej Koronnej

o Osobach Zgromadzenia Sandomirskiego

w Miesiącu Lipcu

Roku 1791.

29v

Rapport o Osobach Zgromadzenia Szkół Akademickich Sandomirskich. w Roku 1791.

Nazwisko. Oyczyzna.	Wiek.	Lata w Zgromadzeniu.	Zdrowie.	Zdatność.	Pilność.	Obyczaie.	Powinności Przydatkowe.
Profesor Klasy I. X. Franciszek Jaskolski z Wsia Krakowskiego.	33.	7.	dobre.	mierna.	mierna.	burzliwy; nieznosny dla Rzędzcy.	
Profesor Klasy II. X. Stefan Janiszewski z Wsia Kusfiego	49.	10.	mierne.	dobra.	dobrá.	spokoyny.	
Profesor Wymowy X. Tomasz Cwiklinski z W. Rusk.	35.	9.	dobre.	dobra.	dobra.	statecżny.	zastępował Urzędownika Zwierzchnego.
Profesor Matematyki Woyciech Swidlicki z Wsia Podol.	28.	3.	dobre.	dobra.	dobra.	statecżny.	dawał Języki Niemieckie.
Profesor Fizyki X. Michał Baczalski z Wsia Ruskiego.	55.	9.	mierne.	mierna.	dobra.	spokoyny.	
Profesor Prawa Jan Ortanski z W. Podol.	27.	4.	dobre.	dobra.	dobrá.	hipochondryk.	

30 v

RAPORT

Nauczyciela Wymiany Szkół Sandomierskich Roku 1791. w Lipcu do Szkoły Głównej Koronney podany.

W Klasie trzeciey Przeszli Mężniowie wydaną na tęż Klasę Grammatykę. Zaczem porządkiem ułożone w niey rozdziały do pamięci podawali: wprzód iaśniey wszystko tłomaczone mieli, iako to: Szczegulnie do rozdziału 1go o wewnętrznem wyrazow znaczeniu obacznyte iż ze zamiarem grammatyki iest poznanie Mowy, którą chcący ią zrozumieć nie ma samym głosie przestać, ale wyraźnie myśle w głosie zamkniętey, przeto trzeba nayprzod dawać uwagi na znaczenie grammatycznych wyrazow iako na wyobrażenia myślne, których niemaiąc wszystkich znaiomych; podział mowy na Osm części nie dobrze należy. Tu dalsza nastąpiła nauka, że znaczenie iest nadane wyrazom przez ludzi, że obcowanie ich z ięzykami pokazuie wyrazow wieloznacznych bydź nayprzod, których znaczenia z przyległych i społecznie wziętych nayłatwiey dochodzimy, więc wypadło szczególney zastanowić się nad zrozumieniem Przemowy tak mowiąc iako i słowney okazuiąc dwie przyczyny, to iest: Niedostatek właściwych Wyrazow, i ozdobę Mowy. Zwiąd, t.i. związek zachodzący między rzeczą a rzeczą, iuż to z względu podobieństwa iuż z względu bliskości. Że przemiana ze niekiedy w Polszczyźnie a w Łacinie podobne są, niekiedy rożne; a to dla rzeczy iednemu a drugiemu Narodowi rożnemie nieznaiomych; przykładami dostatecznie okazanemi być Mniemam. Stosownie do Rozdziału 2go o Zrządzeniu i Stworzeniu. Okazano iż Zrządzenie znaczy wszelki wyraz pierwotny, z którego wyrazy pochodne iako wody ze zrzodła płyną; Nauką tą w przykładzie Słownik Łacińsko Polski dla Szkół Narodowych wydany. O Stworzeniu zaś ile chodzących wyrazow idziemy do poznania pierwotnego czyli Zrzodłosłowu, i wzaiemnie iak wyraz pierwotny obficie się na pochodne rozradza, co stanowiło Naukę o Stworzeniu. Stosownie do Rozdziału 3go o Składni. Okazało się naypierwey iż poznanie się zawisło od poznania myśli, przypadków, postaci, zastanawiaiąc Młodzieńcow uwagę nad każdą wszechgłownością okoliczności, iako to: nad poznaniem myśli, że nie owszystkie iest, tylko czasie rzeczy przytomnych nam albo samych przez się albo przez swoie wyobrażenia. nad poznaniem Przypadków, że na to są w ięzyku Polskim i Łacińskim aby właściwy stan wyobrażeń w myśli naszey będących podług Narodowego zwyczaiu malowały. nad Postawieniem Części które w Mowie z szczególniejsze się bydź wydaią: Dodatnia Wyrzutnia, Przekładnia, i Cudzoziemszczyzna. Przeszedł zy tę Naukę o Składni obiaśniaiąc ostrzeżenia Prawidła w Grammatyce umieszczone: i względem Składni części Zdania, Rządu, i Szyku która się szczególnie naprzod między Rzeczownikiem i Przymiotnikiem powtore oczy zdaniem i słowem. i względem Części Rządu, iako ieden wyraz rządzi drugim iuż dla przypadku, iuż dla osobnia, iuż dla trybu. i względem Części Szyku o którym ludzie nieprzestaiący na swym zrozumieniu Mowy maiący względu na czułość głosu miley brzmiącego zostawili nam ogulne tylko prawidła. Stosownie do Rozdziału 5go o Czytaniu i Pismie. Dowodziłem potrzeby czytania ieb zwłaszcza do poiaśnienia że bardzo dużo ludzkiego nieporozumienia nam wszystkiego dostatecznie pozbawia, a zatem potrzeba zdawała się do pięciu, w których mamy skarby rozmaitych umieiętności zamknięte, z których nadto bogacimy się w obfitości wtaśnie, rządu i Szykowania wyrazow podług zwyczaiu Narodowego. Czytaiąc iednak powinniśmy dać uwagę nayprzod na myśli Pisarza czyli prawdziwe a przydatne do szczęśliwego życia, bo to są dwie rzeczy dobrey duszki. Powtore powinniśmy się czytać Rozważnie t.i. czynić rozbiór pisma na części, iak się z sobą łączą do iakiego celu zmierzaią i t.d. Gdyżnie, co ten tylko nayprawdziwiey zachowanie który umie rzecz o którey się pisze, i ma dobry gust w pisaniu. Pamiętnie t.i. że Gdy niedaleko tak iest o szczęśliwą pamięć, aby ogarnęła staranie Pisma, dopiero bydź może zbierać wtor pilnieyszych rzeczy i często ie dla trwalszego utkwienia w pamięci powtarzaiąc przypomnieć. Takim porządkiem Ta Tłumaczenie Grammatyki.

co się tycze

Co się tycze tłumaczenia Autorow Klassycznych. Potrzeby tłumaczenia okazałem z potrzeby czytania ich, Trudności tłumaczenia Autorow Łacińskich okazałem z dawności czasow ze tym iest trudniey tłumaczyć Łacinę, iż Autorowie z których ią to wybiera, są od naszych wiekow odleglejszemi, a to z przyczyny że trzeba zważać na ich przedsięwzięcie, mieć względ na Oyczyznę, czasy, mieysca, i t.d. i przeto przed tłumaczeniem Korneliusza Nepota o życiach Wodzow Greckich i Listow Pliniusza: o Annałach do Tacyta, o wychowaniu dzieci i obrazie dobrego Nauczyciela do Korylli: o potrzebie założenia Szkoł do Tacyta. o Satyrach Persiusza do tegoż, trzeba Uczniowie krotką o Samych Autorach wiadomość, o ich. lepi, Kształcie i ozdobie dzieł od nich wystawionych. Po tłumaczeniu zaś sposobieni byli do opowiedzenia w krotkości sprawy zamkniętey w tłumaczonym dziele. A iakim sposobem prowadzić się Uczniow do przekładania Autorow Łacińskich na Polszczyznę, takiegoż użyłem w tłomaczeniu Autorow Polskich piszących w Materyach Politycznych, Historycznych i Moralnych na Łacinie, w czym iak każdego zdania w szczegolności podawdzę pod Praxista obojey Składni.

w Klassie czwartey. Dawaiąc Nauki sposobiącą Uczniow do Poezyi. Naypierwey nam wypadało gruntować ich w dostatecznym poznaniu Słowiańskim w obojim języku, iak w Polszczyznie iest bardzo łatwey przeto że idzie na tysko prawdę, iż się przedstawia zgłoska przeduża, a iak w Łacinie iest daleko trudniey. Gdy chcącemu pisać Wiersze łacińskie na każdą wyrazu zgłoskę mieć baczność należy. Tym więc komum przystąpiłem do rozbioru siedmiu okoliczności Słowiańskich t.i: Samogłoski przed Samogłoską. Dwugłoski. Martwotwor. Czasowotworzenia. Złożenia. Przybytku. Gdy się zaś zdarzaią zgłoski, które pod te okoliczności nie mogą być podciągnione, o sposobie szukania ich Słowiańskich w Dykcyonarzach Polszczyznych rownie iako o Słowiańskich zakończonych wyrazow dostatecznie obiaśniłem Uczniow chcących znać Prawidła Wiersza Łacińskiego. Potem się do poznania gatunkow Łacińskich Wierszy i rozmaitych miar, przykłady z wielkich Autorow wyciągnione i tłumaczone obiaśniały naypierwey, a potem do praktykowania na Wiersz Polski podawane bywały iako to. o burzach i Wiatrach z Wirgilego o Porzanie i Muzyczce, z Manyalisa. o szczęśliwości życia Wiejskiego, o życiu umiarkowanym, o przezwyciężaniu wieku młodego do wszelkiey przyzwoitości. o Słynych zapędach ludzkich z Horacego. o życiu prawdziwie spokoynym z Marcyalisa. Zaczem iednak przystąpili Uczniowie do układania tych wierszy, wprzod brali naukę o Wierszopistwie czyli o Mowie wiązanej, że ta dwojako się uważać zwykła, albo ponieważ mowę, albo prozodyczno ie t.i co do zewnętrznego układu słow, albo wewnętrznie t.i co do myśli Poetycznej. Naypierwszą iednak rzeczą było mowić o Poetyczności Wiersza, któremu się przypatrzeniu postrzegamy cztery okoliczności. 1. Liczbę zgłosek. 2. Rodzaiu Wiersza. 3. Końcu Wiersza. 4 gatunku Wiersza. co wszystko przykładami obiaśniane czyniło coraz łatwiey, że Uczniowie do układania się na Rymotworzew. Gdy tak już do dalszego Wierszopistwa wiadomością sposobionych Uczniow, wiodłem wiązanemi drogami do Rymowey poezyi prawidła z przykładami do wprawienia w pisanie Poryadow i Listow. o Poryadach wyciągana była Nauka z Retoryki Uniwersytatu Krakowiey. o Listach z rożnych Autorow i domysłow czerpana wiadomość uczniom udzielana bywała. iako to że Rymalazek Listow przypisuie się Łacinnikom mowie, ktory drobną osadę ludzi rozmaitaiących po Łacinie przymusił do szukania sposobu iakim Rozmowam nieprzytomnosć nadgradzać, i t.d. co mowiąc albo przez usta Posłańca albo przez znaki potym poźniey że Wielki nie wynalazły Pisma. Piszą zaś Listy które są nakształt rozmowy z oddalonemi. Osobą, powinnismy wyobrazić przed sobą tego, do którego piszemy, i dla tego powinnismy zupełnie w nich wyrazić uczciwość z zachowaniem prostoty. A iako rożne są interesta i okoliczności rozmow naszych, tak tu rożne są powody i rodzaie Listow iako to: Zalecaiących, Prozących,

Ciężących,

Ciężących; Uskarzaiących się Radzących i Doradzaiących, oznaymuiących, Instruuących, Dziękuiących, i t. d. za wzor pisania tych Listow były Listy wybrane z Cycerona i do tłumaczenia podawane następuiące: List ciężący Lentula i zachęcaiący do Mistrza. Instruuący godności do Konsula. Prozby o ustanowienie Supplikacyi do Senatu, Dziękuiący, i oświadczaiący wdzięczność do tegoż... Opisuiący i wzywaiący do Marcyusza, i inne do Sulpicyusza, Tytusa, Trebaciusza. z których tłomaczenia, i naśladowania na Szkolnych Popisach dawali sprawę. czwarty Klassy Uczniowie.

w Klassie piątey. Ciągneta się dalsza nauka zaczęta w klassie 4tey o Poezyi. Uczyniwszy powtorzenie Nauki o Słowach i o zewnętrznem Wierszopisstwie przystąpiłem do Wierszu: = ściśléy wewnętrznego mowiąc nayprzod o początku i zasadach Hymnotworstwa, iako to zaczęło się pranie z pierwszym Słow wyrażeniem, i gdy pospolite mowienia sposob zdawał się dowcipnemu = Synowi niebyć dostatecznym szukali przednieyszego wyższego, wpuścili się na wydobywanie wszy- = stkich Skarbow, które natura w sobie zamyka, szukali obfitości w wyrażaniu, wyborności zdania: = nieb, dzielności w wyrażeniu, a nadewszystko żywey imaginacyi, które duszą prawie Poezyi iest. Starożytność Poezya mieniła być mowa Boska, tak dla mysdiego sprzodku mowienia, iako też że z nayprzednieyszego Uzycia swego służyła do czci Boga, i zawarcia ludziom Prze- = pisow Boyczaynieyszych. Po obszernieyszym nieco tego wszystkiego wytłomaczeniu obrazem po- = dział Poezyi, iak do niey należą: Epigramata, Bayki, Satyry, Elegie, Ody, Sielanki, Komedye, Tragedye, Opery i Wiersz Bohatyrski: iak i gdzie i od kogo każde wcześniey było użyte bywało, i użyte bydź może. Dla zupełnieyszego objęcia tey Nauki wzięciem do tłomaczenia autorow Łacińskich iako to Wirgilego Pasterki, Horacego Pieśni, Owidyusza Elegie, w których że wiele zawiera się wiadomości Mitologicznej przeto wkrotce poznaiem Naukę o Bostwach Pogańskich tak Niebieskich iako to: o Jowiszu, Apollinie, Marsie, Merkuryuszu, Bachusie, Junonie, Minerwie, Westie, Latonie, Bellonie, iak i o Ziemskich t. i. Saturnie, Eolu, Janusie, Wulkanie, Cybelli. W czem wszystkim mniejszy, dostateczne Iniatli Uczniowie przekładali Wiersze łacińskie z pomienionych Autorow na Polskie, i inne w rożnych Materyach swoim dowcipem układali. Potem przystąpili do dalszey Nauki o Wymowie, gdzie nabierali wiadomości o rzeczach i przymiotach do nabycia Wy- = mowy istotnie i koniecznie każdemu potrzebnych, iako to: o prozodyi naturalney, o czułości, o złym i dobrym, o przykładach doskonalszych, o innych Naukach mogą- = cych nieprzerwany związek z wymową, a dla tem lepszego Wyparcia Komysłow przez na- = stępuiące wydania się zdatnosć czyniących przyszłey korzyści nadzieię wyjmowałem z rożnych Autorow Mowy przykładowe i Listy, na wzor których własna praca swoią układali z materyi następuiących Mowy mniejsze: o zgodzie ze uprzeyźnienia Narody, o niebezpieczeństwie polegania na obcych posiłkach, o potrzebie Praw. i Listy: o sympatyi Cycu o czasie i Uroczystości zaszłych Nauk Szkolnych. Temże przekładu Rodzicom nie- = zbędność swoią do Nauk, i prozbi aby był do innego sprzodku życia applikowany. Temże wprawia Rodzicom na Popis publiczny, i t. d. z Odpisaniu. Co wszystko przygotowawszy = w domu, z poprawieniem zdarzonych błędow i zdaniem Sprawy swych myśli, i do = wodow odczytywali w Szkole.

w Klassie szostey. Po uczynionych nayprzod Uwagach nad piękności myśli, nad pięknością wyrazow które mowę wewnętrznie i zewnętrznie zdobią, nad Spo- = sobami wyszukiwania takich piękności, sposobieniem uczniow do układania Mow- = niejszych przez rozbieranie części tak istotnie cało i mniey istotnie potrzebnych skła- daiących wspaniałą krasomowską mowę, a te są: Rozpoczęcie, Opowiedzenie, Przedięwzięcie Dowodzenie, Odpor i Zakończenie, z tych że nie wszystkie, nie wszędzie i nieraz- bydź użyte powinny, okazałem w przykładach Mow w rożnych Materyach pisza- = cych Autorow Łacińskich i Polskich. Zaś do dokładnego układania i użycia tychże części bratem na Wzor wyjątki z nayslawnieyszych a w tym Wieku nayużyteczniey- szych Retoryki Jmci Xiędza Nauczyciela Wawrzyńca z X. Konarskiego, który tak

w tłomaczeniu

w Humanizenie się, iako w wyborze Materyi Politycznych Narodowi naszemu służących, tych i w zbiorze różnych przykładów bardzo obfity i gruntowny był wielkim dla uważenia tych Swiatłem, zwłaszcza gdy i niektóre prawidła Cycerona Mowy do Humanizenia nadawane mieywali, w których upatrywali Postaci Rzeczy i inne Retoryczne Bzdury. Z takiá pomocą układali Mowy łacińskie i Polskie z materyi następujących = Kara Karania Smierci czyli iest Skuteczniejsze nad inne kary do utrzymania cnotliwego = Stanu Państw czyli bardziey od Rad zależy od sił Woiennych rządzy. = Cyli rownosci powinna bydź między Obywatelami iednego Narodu = Sposob Dochodzenia dalszego czyli Sprawiedliwie wielbiać należy. = Cnota iest nayuiększym dla Sztuczeka zakrzytem. = Powinszowanie w dzień roczny Imienin Nayiaśnieyszego Pana.

Mowy: na Pochwałę Zasłużonego Obywatela, o Miłości Oyczyzny o zbytku, o potrzebie naśladowania Starożytnych Polaków, przeciw Zaczęciom i przy Zakończeniu Popisów Szkolnych. Do układania zaś tych i innych Mow nieco przystępowali, poki o Sposobach zażywania ich, o założeniach o dowodach Stylowey nie dał Nauki czyniący niżeyszy Rapport Nauczyciel Wymowy.

F

4.

Szkoły Małopolskie.

Wypis z Aktów Obrad, Zgromadzeń Wydziału Małopolskiego w Roku 1790 odprawionych do Szkoły Głównej podany.

Podług Ustaw Prześwietney Komisyi Edukacyyney, i odebranego Obwieszczenia od Szkoły Głównej Koronney. Zgromadzenia Wydziału Małopolskiego zschodzący się na dzień przeznaczony na mieysce swego Wydziału, nim przystąpiony do rozpoczęcia tak ważnego dzieła, zgodzi się na słuchanie Wotywy do kościoła XX Jezuitarzy, którą miał JX Bączalski Profes: Fizyki w Szkołach Sandomirskich. Powróciwszy stąd na salę obradową, od WJX Trefflera Jeneralnego Wyzytatora Szkół, Kanonika kat: Chełm: Rektora Małopolskiego przyzwitane zostały, i oraz zalecane, aby zaszczycone P. Komisyi Edukacyyney pożądanym, i honor Zgromadzeniom czynięcym zaufaniem w ich cnotach, oświeceniu, gorliwości o Instytucyą i Edukacyą Narodową, iako iedyną Szczęśliwości Narodowey zasadę, bezinteresownie, rzetelnie, usilnie, starały się odpowiadać chęciom P. Komisyi tak przez obieranie Urzędników, iako też podawanie swych myśli względem powzięcia światła nauk do iak naywyższego stopnia doskonałości, a daiąc z siebie przykład bezinteresowności, wyrzekł „ Nie „ miejcie proszę, w obieraniu względu na moią osobę, iaki kolwiek mnie „ los potka inaczeyszym go umysłem przyymę, stodkie ukontentowanie z „ przeświadczenia, żem na Urzędach moich służył uczciwie Oyczyźnie, „ stanie mi za nayokazalszą nadgrodę mey pracy, choćbym w niepamięć „ był zagrzebany „ Po skończeniu tey krótkiey Przemowy przystąpiono do Obrad niezwłocznie, Obrady zaś te składały Osoby następuiące. ze Zgromadzenia Lubelskiego JX Trefler Kan: Chełm: Wyzytator Jener: Rektor. JX Wedykowski Prefekt. JP Reffenowski Prawa, JP Smolikowski Fizyki. JP Ktosowicz Matematyki, JP. Ostrowski Wymowy, JX Zaleski Klassy II. JX Baczyński Klassy I. Professorowie. Ze Zgromadzenia Sandomierskiego JP Kubiszowski Pro-Rektor. JP Ostrowski Prawa, JX Bączalski Fizyki, JP. Swidlicki Matematyki. JX Cieklinski Wymowy, JX Janiszewski Klassy II Nauczyciele z Zgromadzenia Pińczowskiego JX Cyankiewicz Pro-Rektor. JP Hussarzki Professor Klassy III.

1794 Mp

273

Zaszła była Obrada Wydziałowa od przeczytania Obwieszczenia Szkoły Głównej, i Rozdziału VII Ustaw P. Komisyi pod tytułem Obrady, podług których JX Janiszewski Prof. Klas: II. Szkół Sando: iako nayda-
wniejszy w wzięciu miasce Przydzielonego zasiadł, a JP Ktosowicz Prof: Mat. Szk: Lubel. Sekretarzem obrany został iednomyślnością.

Przystąpiły potym Zgromadzenia do podania Kandydatow na Urząd Rektora Wydziałowego, do którego osiągnienia Ustawy P. Komisyi, nadaią prawo tym Osobom, które lat osm dobrowolnego uczenia skończyły, na fundamencie więc tey Ustawy nalazły Zgromadzenia pomiędzy sobą następuiące Osoby: WJX Treftlera, JX Cyankiewicza, JP Kubiszewskiego, JX Wedykowskiego, JX Janiszewskiego, JX Bzezalskiego, JX Cuiklinskiego JX Zaleskiego, z tych dobrowolnie ustąpiły Prawa swoiego do Kandydacyi, na Urząd wymienione. JX Cyankiewicz, JP Kubeszowski, JX Bzezalski. JX Janiszewski i JX Zaleski. Z pozostałych więc Kandydatow na Rektora którem byli JX Treftler JX Wedykowski, JX Cuiklinski większością wotów sekretnych obrany został Rektorem Wydziału Matematyczno polskiego JX Wedykowski. Potym przystąpiono do obrania Pro Rektora Sandomierskiego, na który to Urząd z wyżey wymienionych Kandydatow podali się JP. Kubeszowski JX Bonczolski i JX Zaleski, z których podobnie większością wotów sekretnych, obrany został Pro Rektorem Sandomierskim JP. Kubeszowski. Przystąpiono nakoniec do obrania Pro-Rektora Piń dowskiego. Od przyięcia tego Urzędu, gdy JX Cyankiewicz iako i wszyscy inni Kandydaci wymówili się, JX Zaleski na prośbę Zgromadzenia całego przyiął go pod następuiącemi warunkami; 1mo Aby iego Pensya porownana była z pensyą innych Pro-Rektorow, 2do Gdyby do iego Urzędu przytączony był Urząd Professora, aby wtedy z Professorską i dorobkową iemu się należącą Pensyą urzędową miał zarządzoną inaczey warunek sobie tego samego mieysca na którym teraz zostaie. Po skończonych Electyi Urzędników Sessya Solwowana została, a rozstrząśnienie Projektow od swego i innych Wydziałow nadesłanych, na popołudniową Sessyą odłożono.

Za zaszłą się od podziękowania przeszłym Urzędnikom za gruntowanie z honorem dla całego stanu ich urzędow, i powinszowania nowo obranym, które Imieniem Zgromadzenia Obrad Wydziałowych oświadczył JP Ktosowicz Sekretarz w następuiący sposob.

„ Gdy pomimo zasługę zyskałem w waszey łasce to zaufanie, którem
„ w powierzonym obowiązku odebrał Przezacne Zgromadzenie! zdaie się
„ iż w tenczas mi Wam za niego przystało dziękować, kiedy się sta-
„ ię tłumaczem Jch myśli: a to w odniesieniu równego od Was szacun-
„ ku, który, tak w wdzięczności dla konieczących swe Urzędy, iak w po-
„ winszowaniu ich nowo obranym, wyrazić pozwoliliście. Wybór Bób
„ na Urzędy Publicznego Nauczycielstwa, nieodstępny od równego we
„ wszystkich Kandydatach, zasług i słuszności szacunku, dzieli się stat
„ szczególnym losem dla obranych, stat się zawsze w względzie zasługi,
„ który w każdym Towarzystwie trzyma miejsce sprawiedliwey nadgro-
„ dy dla przymiotów. Daleki w nim od Partyalności zdanie swe zgro-
„ madzenie wyraża, gdy nadgradzaiąc zasługę ma wzgląd na słuszność
„ której niemoże nie skrzywdzić, bez uszcia bliźni podobnych dla siebie
„ na dal względów. Znaiomość nauky, pracowitey usilności we wszystkich
„ obowiązkach, wzięte zewnętrzna związania z honorem Zgromadzenia,
„ a nakoniec słodkie w pożyciu Towarzystwo są to warte przymioty,
„ są to te cele, w których Wasze W. Mci X Kanonikowi Treffler i Wmci
„ Xięże Rektorze Wszystkich swą wdzięczność i powinszowanie oddaie
„ zgromadzone na obrady Osoby w równości kazały, daiąc znać, iż iako
„ powiększenie obowiązków zmnieyszoną maiąc w nadgrodzeniu cenę, iest
„ zasługę pierwszego przeciwne; tak się niemogło stać godnieyszym my-
„ ślom celem, iak dla ~~wyboru~~ Osoby drugiego. W mocy było P. Komissyi, za-
„ sądzić maiątkiem każdey osoby, ale niebyło w mocy iey zasądzonć
„ w stosunku do niey osobę który by dosięgała krzywdy. I w tym ci to
„ za pewne celu przysłużyła Wydziałowe Zjazdy. Uczuły ich cel Zgro-
„ madzone Osoby, a wytłumaczywszy się iuż z swego zdania, w swych
„ votach, mieli vstny powtarzaią. Sobie zaś W. Mci Xięże Kanonikowy
„ swóy Urzęd Pro-Rektora Pinczowskiego, z równym dawnem wyraża-
„ ią żal, który oddalaiąc się od bliższego z Naukami związku za-
„ stanawia, dziękuiemy za zaszczycenie swemi przymioty, ley kordyali, która
„ w Honorze nasłym dobro Nauk utrzymuie. W waszych zaś Osobach obrani
„ na Urząd Pro-Rektorów, śmiemy sobie samym nayspawiedliwszego wybo-
„ ru oddać powinszowanie „ — Po skończonym tym oświadczeniu, zdawało się
Zgromadzeniu, przybrane dla pomocy Sekretarzowi, końcem przyspiesze-
nia w ułożeniu Projektów i samegoż Aktu przydać Osoby, na co
Zgromadzenie Pinczowskie podało JP Hussarowskiego. Sandomierskie zaś
JP Orłowskiego. Następnie potym czytanie Projektów tak swych wła snych,

iako i od innych Zgromadzeń nadestanych, z których Zgromadzenie utworzyło następuiące uchwały.

Uchwały.

1mo Niemogła P. Komissya końcem utrzymania w przyzwoitych obrębach trybu Edukacyi, niesprawiedliwieyszego rad gdy radzyła przyspieszyć, zapewnione swemi dawniey Ustawami, Obrady Wydziałowe, do których odrzucone doświadczenie Osob iednostaynie dobrem Nauk zaięłych, coraz więcey podaie myśli i Projektów. Osądziło więc Zgromadzenie za naypierwszy swych obrad punkt, ażeby dla tey mądrey Magistratury, wyrażona była ta wdzięczność, którą Jey zaufanie na Umysłach iedynie o dobro Nauk gorliwych iednostaynie wyciska.

2do Gdy zaś P. Komissya Edukacyyna powtórną okazała troskliwość o losie samychże Nauczycielów, przez przydanie im do pensyi darowanych złotych czterechset na stół, osądziło to Zgromadzenie iż lepiey za ten dar P. Komissyi podziękować nie może, iak oświadczaiąc iż co tylko ś. do większey w postępie Nauk Emulacyi zagrzani, i prędzey mogli, na swych Obradach wskrzesali i podali. Uważaiąc zaś ten Interess, który o Jeh losie bierze P. Komissya, śmiało sobie Zgromadzenie obiecuie, iż tak sama Zwierzchność raczy im obmyślić fundusz osobny, na doprowadzenie Inwentarzów Domowych w mieyscach tych, które dotąd żadnych nieodebrały, i pozwolić, ażeby nadzwyczaine opatrzenie potrzeb Stołowych, z kassy Prowincyonalney przy zaszłym Wakacyy mógł brać, umówiony od Zgromadzeń Prowizor, na zaktady stołu Wspólnego Roku następnego Szkolnego złotych tysiąc.

3tio Ponieważ Szkoła Główna w Swym Obeyściu niemyśli na osoby, które osoby nienależące do Stołu wspólnego trzeba, obracane być maią, przeto Zgromadzenie zanosi prośbę, ieżeli gdzie w kassie Prowincyonalney zostaną, aby na potrzebne zaktady, przerobienie lub reparacyą sprzętów i choruiących Nauczycielów obracane być mogły. Jeżeli zaś podług woli P. Komissyi Edukacyyney wszystkie w Zgromadzeniu Osoby, Stół wspólny utrzymywać będą, żeby P. Komissya raczyła mieć szczególny względ na tak potrzebny Expens.

4to P. Komissya Edukacyyna przepisuiąc iednostaynę w Narodzie Instrukcyą, przekonana będąc o potrzebie Xiąszek Elementarnych, uznać raczy za sprawiedliwą prośbę, którą o ich przyśpieszenie Zgromadzenie Wydziałowe zanosi. Stan Nauczycielski wykonywaiąc Jey wolą, i też samą rzecz,

stwierdzi

staynośc za potrzebną uznaiąc, maią przy tym względ na pożytki Edukacyi prostszego ~~—~~ w przepisanych im Nauk Szkoły Dziełach przeszłość do swego zamiaru, i przeto żądaią, ażeby P. Komissya Edukacyyna, raczyła z obowiązań Mężow, poświęcaiących się na tę usługę tak do koniecznie Dzieł wspomnionych iako też obrać innych do poprawy Wstępu do Fizyki i Jeometryi część pierwszey, do odmiany zaś całkowitey Arytmetyki, Algebry i Trygonometryi podług Planu przez P. Komissyą i Szkołę Główną dokładnie wystawionego.

3to Dla wprowadzenia Uczniów w rzetelne używanie Łacińskiego Języka do Nauk, uznało Zgromadzenie za rzecz potrzebną, ażeby Nauki Klass wyższych, gdy się iuż całkowicie Uczniowie obcym Łacińskim Językiem powtarzane były.

Że zaś powszechna dzisiay Narodu skłonność, a z nią wzrastaiąca potrzeba, zupełnie do tego zachęcaią Młodz, pożyteczną byłoby rzeczą, gdyby po między przepisanemi iuż, umieszczona była Nauka, Architektury Cywilney i Militarney, którą Nauczyciel Matematyki, do swych obowiązków przyięć może, gdy zamiast Algebry w Klasse IV. umieściwszy Jeometryi część 2gą zostaie na ten miesiąc czas dla tey nowey Nauki w Klasse V. pomiędzy drugoletniemi w niey Naukami, gdy iuż Młodz gruntownie Jeometryą i Algebrę obeymie.

6to Żąda także Zgromadzenie, ażeby Nauka Rolnictwa i Ogrodnictwa, w miesscach innych części Fizyki była przystosowany, a dawanie iey osobne aby było uchylone. Gdy sam uważa Zgromadzenie o Nauce zdrowia ludzkiego i sądzi że na miesce Ogrodnictwa i Rolnictwa, część Książki wstępu do Fizyki, a na miesce nauki o zdrowiu Botanika rozszerzona, z większym pożytkiem dla uczniów dawane być mogą.

7mo Między innemi przyczynami, przeszkadzaiącemi wzrostowi Nauk, iest niedostatek Bibliotek i Narzędzi tak Fizycznych iako i Matematycznych, po Szkołach Akademickich, opatrzenie takowe, za istotnie potrzebne uznało Zgromadzenie. Zamienienie Książek w Bibliotekach, za inne potrzebniejsze dla nauczycieli, mogłoby nieco oszczędzić kosztu.

8vo Gdy z doświadczenia Rektorów i Pod-Rektorów nayświętszych Szkoły Parafialne pokazało się, że Dyrektorowie na miesce Książek Elementarnych inne Dziecioom podawaią przeciw iednostaynośći Instrukcyi iest tumultowano, racy P. Komissya umówić się z JJ. X. Biskupami, ażeby ci raczyli zlecić Dziekanom i Plebanom, iżby używania Książek Elementarnych przestrzegali. Iż sam zaradzenie wstrzymać nayskuteczniey może, prywatną pod bokiem Szkół Zakonników Edukacyą w swych Klasztorach Dzieci Obywatelskich, która naymocniey postępek Nauk tamuie i iednostaynośći Edukacyi szkodliwemi Sentymentami przeszkadza

9no. Ponieważ uważaią się Obywatele iż Język Francuzki niedaie się po wszystkich Szkołach z którego powodu nawet, niektórzy prywatnie edukuią, a inni do Szkół Zakonnych przenoszą swe Dzieci, dogodziłoby się chęciom Obywatelskim gdyby Język Francuzki zaprowadzony był po wszystkich Szkołach Akademickich o sześciu Professorach.

10mo Pokazywdzenie Szkół o tych Professorach, zachodzące w tym, że Szkoły o sześciu Professorach, przybywaiących z tamtąd do siebie Uczniów, do niższych Klass odsyłaią dostatecznie zaspokoionym będzie, kiedy każdy Uczeń, będzie miał w zaświadczeniu, wyrażony promocyą od swey pierwszey Zwierzchności.

11mo Professorowie Świeccy i Duchowni dostaią się P. Komisyi o przyrzeczone względy.

12mo Uznawszy Zgromadzenie za naysprawiedliwszą Uwagę, którą mu Zgromadzenie Wileńskie, o Professorach z powinności swoich, w swym doniesieniu kommunikowało, umieścić się tu co do słowa zlecita, „Jak ważną iest nie„zbędną znaiomość Powinności i Należytości Swego Stanu, tak równie będzie „ważną Materyą Obrad Wydziałowych ostrzeżenie losu Nauczycielów „z Kandydatów tak pensyonowanych iak niepensyonowanych, powinnych go z losem Nauczycielow nie będących Kandydatami. Punkta. „Maiąc tedy 1mo Każdy przyymuiący Stan Akademicki, czy o „świeckim czy o Publicznym koszcie, usposobiony do Nauczycielstwa, „równie podług ustaw ciąży na siebie obowiązek odbywania lat sześciu „z powinności, dla tego samego, że iest przysposobiony do tego stanu „i te sześć lat nieią mu rachowane, w liczbę lat dwudziestu Emerytury przeznaczoną, tym iednak obowiązkom niepodlegaią ci, którzy nie byli Kandydatami. 2do. Usposobiony Nauczyciel o koszcie „Publicznym, oprócz obowiązku odbywania lat sześciu, powinien wpłacić „w kasie zostaiąc z pensyi pierwiastkowey złotych sto i pensyą „dorobkową przez półtora razy tyle lat ile był na Funduszu, po od„byciu tych lat oddaie mu kassa sto złotych do pensyi pierwiastkowey „należące, ale wszelako nie bierze takiey pensyi po wypłaceniu się nawet po„dług Prawa, iaką ma Kandydat niepensyonowany, razem z nim należy „podzielaiący, i kto cztery lata był Kandydatem, ten po odbyciu lat „sześciu, nie będąc iuż nic winien iak prawo uznaie, gdyby iednak „podług tegoż służyć Prawy Nauczycielskiey, to owszem winny mieć będzie „pensyi o złotych trzysta od tego który razem z nim zaczął należy „a nie był na Funduszu, chociaż iuż wtenczas obydwa kassie nic „nie winni. 3tio Każdy Akademik z Kandydata tak pensyonowanego

„niema Prawa Emerytury aż po odsłużeniu lat dwodziestu sześciu, niemoże
„odprozdz w prawy Nauczycielskiey przez obranie na Urzęd, aż po odsłu-
„żeniu przynaymniey dwunastu lub czternastu lat, niewolno mu nawet
„używać togi większey, aż po odsłużeniu lat sześciu, kiedy inne osoby
„nieprzechodzące przez Stan Kandydatow zostaiące Nauczycielami, po wyp-
„ełnieniu nawet ustaw, wcześniey maią przywileiy Civilnemi latami (nie będące
„obowiązanemi do odsługi ich) do emerytury, Urzędow, i togi większey,
„zgoła lepiey ich prace Nauczycielskie są nadgrodzone, niż Kandyda-
„tow równie pracuiących, którzy z powołania swego biorąc Edukacyą
„Nauczycielską, odprawuią się od innych Nauk nierównych użytku korzyści,
„zostaiąc do niczego bardziey zdatnemi iak do obowiązku powołania
„swego, za co z niemaią mieć przywileiow równych z innemi, prócz-
„powrócenia winnego kosztu? Niechay Nauczyciel z pensyonowanego
„Kandydata powracaiący koszt taky bierze pensyą iako Nauczy-
„ciel z Kandydata niepensyonowanego, wraz z nim zadymaiący
„służyć, niechay wszyscy razem podymaiący prace Nauczycielskie, razem
„maią prawa i do Emerytury, i do Urzędow, i togi większey, a uży-
„wanie togi mniey szey niech by należało do Kandydatow nie bę-
„dących Nauczycielami, a różność ich która by tylko była, nie stuszonym
„upodleniem niektórych osob, którym P. Komisya w swych ustawach
„równość zapewniła, upodleniem mowie w oczach uczniow, którzy
„naywięcey na powierzchowność uważaią, aby P. Komisya raczyła
„uchylić

13tio Zgadza się także Zgromadzenie z tym co od Osob Zgromadzenia Ludz-
kiego o stanie Pro-Rektorów z doktadney Kalkulacyi wyięgnięte
odebrało w następuiący sposob „Stan Rektorow i Pro-Rektorow
„obchodzić powinien wszystkie Stanu Akademickiego osoby, iako
„wszystkie talentami, i edukacyą usposobione, do piastowania prze-
„dszey lub potym wzmiankowanych urzędow. Płacu tych Urzędow
„niemoże się nawet tylko karg Osob ie piastuiących. Nay-iaśnieyszy
„się to wyda w tych osobach, które odwszystkich lat czternaście albo więc-
„ey dobrowolnego uczenia się by to w nadgrodę zasług byłyby przy-
„nięte na urzęd Pro Rektorow, w roku piętnastém dobrowolnego

„ niemi, bratyby takowe Osoby pensyi dorobkowey złotych siedemset
„ w 16. złt 750. w 17. złt 800, w 18. złt 850. itd; powzięte na Pw-
„ Rektorstwo niebiorą Pensyi dorobkowey tylko, urzędowey złotych 600,
„ Więc ptacić będą za Pw-Rektorstwo w Roku pierwszym złt 180, w
„ drugim 150, w trzecim 200. itd. Jest Summa za lat złtych Pw Rektor-
„ stwa zapłacą zapłacą złotych 700. Acz po skończonym Pw Rektor-
„ stwie według dawnych Ustaw powraca osoba, do tey Pensyi dorobko-
„ wey na ktorey stanęła, przeto w dziesiątym roku, co miała bráć
„ osoba niebywszy Pw-Rektorem złt 900 dorobkowey, bráć musi tylko
„ 700. w dwudziestym zamiast 950 złt 750. więc w szesc zapłaci
„ złt 400, acz iest ze to ukaraniem zasłużoney Osoby. Podobnie
„ się dzieie i z Osobami w przyszłych laiech Urzędy biorącemi.
„ Akademik w 9tym roku, zostaiący Pw-Rektorem, niby to zyskał
„ złt 200 na pensyi Urzędowey w 10tym złt 150, w iedenastym 100
„ w 12tym 50. Jest Summa przez lat 4. Pw-Rektorstwa niby to-
„ zyskał złt 500, lecz w roku 13. powracaiąc do pensyi dorobkowey
„ złt 400, w ktorym po złt 200 tracić koniecznie musi, a przez lat
„ ośm do Emerytury pozostałe złt 1600 utraci, od których owe
„ 500 niby zyskane odiąwszy, równie za Pw-Rektorstwo złt 1100. do
„ Kassy P. Komisyi Edukacyynney zapłacić musi. Dopraszamy się
„ tego P. Komisyi aby raczyła Pensye urzędowe, iakie Pw Rektor-
„ skie do złt 400, a Rektorskie do złt 600 zmnieyszyć. Rektorow
„ zaś i Pw-Rektorow, do brania pensyi dorobkowey, tey, iako w prze-
„ szłych laiach wypada, iak gdyby ngdy Rektorami
„ lub Pw-Rektorami nie byli, raczyła przypuścić, a tak Uczyć
„ będzie dla Pracuiących nadgrodą.

12/to Doświadczono na wielu miejscach, że młodzież Szkolna wcześnie
dla następuiących zimy i dnia tego, że Szkoły brana, i do Szkoły
podobnież niewcześnie przysyłana być zwykła, któremu zapobie-
ciu Zwierzchność Szkolna oprzeć się nie może, zatym dla zapobie-
żenia uszczerbkowi temu w Naukach, pożytecznie byłoby rzeczą, prze-
nieść limitę Szkoły na dzień 16 Lipca, a otwarcie na dzień 16.
Września. Dla zapobieżenia, zaś wczesnemu wzniów Szkoły za-
cznie, z których często kroć z krzywdą dla przepisanej Edukacyi

miarę bicze Powszechnosc o Pilności Nauczycielow i Podzitku Edukacyi, nayskuteczniey by P. Komissya zaradzić mogła, iż by żaden bez zaświadczenia od Zwierzchności Szkolney, o zakończeniu z podzitkiem Nauk, do żadnych Subsellium tak świeckich iak i duchownych przypuszczanym nie był.

15to. Gdy P. Komissya uwalnia Osoby od noszenia Stroiu Kleryckiego nie mogło niemniey Zgromadzenie Wydziałowe Interesu Swego w dyspozycyi którąby nieobowiązuiące tak ścisłe ubiorem do szczególnego stanu, zobliżyło im powaganie i Szacunek spotrzebiaiący z Osob na Saurez Edukacyi. Niepowodnie się w tym Zgromadzeniu żadnym uwolnieniom przyznawanym, gdy Uczniowie sobie zewnętrzny Szacunek przez ubiór, na który patrzy część ludzi nayuczcy otrzebuiąca, chcą sobie ułatwić wstęp do wzszczenia usposobienia w dzisieyszey Edukacyi tamtędzie iż inaczey zaspokoić niepotrafią. Uprasza się P. Komissyi, aby im pozwolić nosić Mundur uprzywilejowany, za takowy to Zgromadzenie uważa naystosowniey szym, Mundur Kadecki.

16to. Jak mamy wdzięczność P. Komissyi Edukacyynay, za przeznaczone dla Zgromadzeń Szkolnych Dzienniki Rządowo-Handlowe, tak uprasamy, ażeby gazety i Pamiętnik, mogły być utrzymywane osobnym kroszkiem Kasy Edukacyynay, nie z pensyi wyznaczoney na Sztukę tutą, która dosyć iest szczupła na nieuchronne potrzeby.

17mo. Gdy P. Komissya zrownała obowiązki Rektorow i Pro-Rektorow, zanosi Wydziałowe Zgromadzenie swą prozbę, ażeby Urząd Rektora, alternatą na Osoby Szkół Wydziałowych z podwydziałowemi przyznawać mogł w raz z miejscem obrad, tak iż by ziaid Osob Wydziałowych kolejno na miejsce gdzie ma być obieżany Rektor był przepisany, a tak, iak P. Komissya dla Rektorow i Pro-Rektorow przyrzekła żeby mogły być dawany dla Nauczycielow Patent iak publicznego Nauczycielstwa tez Zgromadzenie Wydziałowe dopraszaią się.

18vo. Pomogło by nie mało do większego rozszerzenia zapewnienie Nadgrody i zastąpienie kosztów dla wydaiących Dzieło. do których by nawet Materye od Szkoły Głowney podawane być mogły. — Rownie by także pożyteczną było, ażeby w każdem Zgromadzeniu obrany był Korrespondent który by nowe postrzeżenia i uwagi Nauczycielow w swych

37v

obiektach zdarzyć się mogące, a wzrost Nauki lub sposob oney dawania ułatwiaiące zasięgnąć i ke Innych Zgromadzeń, korrespondentom dla wiadomości Nauczycielow, ktorych się te postrzeżenia tyczą, za poprzedzaiącym ostrzeżeniem i zgodą, na obradzie swego Zgromadzenia, przesyłał. Lecz nierownie prędzey wzrost Nauk przyspieszony będzie, gdy Szkoła Główna raczy skutecznie do tego obmyślić sposob. W tym zamiarze Zgromadzenie Obrad Wydz: prosi Szkoły Główney, i Osob Katedry Nauczycielskie posiadaiących, ażeby raczyły, z swoich dyskursow i doświadczeń w tych Naukach zdarzyć się mogących, które są ich obiektem, a które w klasach po Prowincyach, dawane bywaią Nauczycielom Prowincyonalnym udzielać.

19no Zgromadzenie Wydziałowe uznało za sprawiedliwą prośbę Zgromadzenia Lubelskiego, ktorą zanosi o powrócenie sobie Jchmarku Szreniowszczyzny od XX Trynitarzy Jmportuiącego zł 1300. z obowiązkiem utrzymywania Kaznodzieii i Kapelana, albo z Zgromadzenia, albo obcego iakiego Watnego, a nadto oszczędzania tego co zostanie na Gabinet Fizyczny Matematyczny Bibliotekę i inne Potrzeby miyscowe: ile że zastępstwo duchowne XX Trynitarzy mate dotąd w Uczniach zostanie korzyści.

20.mo. Zgromadzenie Obrad wydziałowych dla zapewnienia na przyszłość pomyślnego losu Stanu Nauczycielskiego Osobom, prosi P. Komisyą Edukacyyney, ażeby za potwierdzeniem przez Konstytucyą Ustaw nowych i Przywilejów dawnych służących Stanowi Akademickiemu, u Nayiaśnieyszych RP. Stanow uyszedłe raczyła, iako i rozciągnieniu ich do wszystkich Osob i Szkoł tegoż Stanu.

O Uskutecznienie tych Prozb Zgromadzenie Wydziałowe Matopolskie nayusilniey P. Komisyą Edukacyyney i Szkoły Główney uprasza.

X Stefan Janiszewski Prof Klasy II. Szk. Sand. Prezyduiący. mpa.
X. W. Treffler.
X. K. St. Cyankiewicz
M. Kubieszewski Prok. S. Sand. mpp.
X. S. Wedykowski.
X. M. Zaleski.
X. M. Baczalski
X. F. Cwiklinski.

W Swidlicki Prof Mo.
X. Smolikowski Prof Fizyki w S. W. Lub.
Xa: Petterski Pr: Praef ustr: Lubel:
Antoni Badzynski Prof. K. I.
Wincenty Ostrowski Prof Matematy:
Andrzey Stupkarowski Prof Matematy: Lowic.
Jan Artowski Prof Prawa Szkoł Sandom.
Przytomny przy odczytaniu tych Obrad podpisuie się X. F. Jaskolski Pr. ze Sand.
M. Klossowicz Phil. Lek. Lub.
Sekretarz

5

Szkoły Kieleckie .

RAPPORT

Prefekta i Profesorów o Studentach Szkół Powiatowych Kieleckich z przytaczeniem Rapportu o Dyrektorach do Szkoły Głównéy w Roku 1791.

172
d, 90

Rejestr Uczniów z wyrażeniem Imienia i Nazwiska, Postępku w Naukach, tudzież Zdrowia, Wieku, &c. w Roku 1791. w Szkołach Kieleckich pod dozorem JX. Zyszkowskiego. 1/10

KLASSA PIERWSZA
Początkowa.

Nazwisko, Imię i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Czystość	Postępek w Łacinie	Postępek w Arytmetyce	Postępek Nauka Chrześciańska	Postępek Obmowanie Chara-kteru	Obyczaie
Assendy Wincenty	15.	Dobré	Dobrá	Dobry	Mierny	Dobry	Gładkie	Spokoyny
Bierzyński Kaietan z Woiewództwa Sand.	16.	Dobré	Mierná	Początkowy	Żaden	Dobry	Gładkie	Stochy
Bystrzanowski Józef z Woiewodz Sand.	10.	Dobré	Matá	Początko.	Dobry	Dobry	Niegładkie	Spokoyny
Bukowski Jacenty z Woiewodz Sand.	10.	Dobré	Matá	Mierny	Żaden	Mierny	Złé	Stochy
Bogusz Franciszek z Woiewodz Sand.	10.	Dobré	Dobrá	Mierny	Mierny	Dobry	Mierné	Stochy
Baczyński Józef z Woiewodz Sand.	15	Dobré	Nadmier.	Mierny	Dobry	Dobry	Dobré	Dobré
Bogusz Onufry z Woiewodztwa Sandom	10		Zaczynaiący					
Bieńkowski Wincenty z Woiewod. San.	10	Dobré	Mierná	Dobry	Dobry	Mierny	Dobré	Swawolny
Dunin Antoni z Woiewodz. Sandom	12	Stabé	Dobrá	Początko.	Żaden	Nadmier	Mierne	Dobrè
Dunin Stanisław z Woiew. San.	13.	Dobré	Dobrá	Mierny	Mierny	Dobry	Gładkie	Dobré
Depczyński Franciszek z Woiew. Sand.	10.	Dobré	Mierna	Początko.	Żaden	Matty	Mierne	Mierné
Grabkowski Michał z Woeiw. Sand.	15	Dobré	Nadmier	Mierny	Dobry	Dobry	Nadmier	Dobré
Gołębiowski Wincenty z Woeiw. Sand.	10	Dobré	Matá	Początko.	Żaden	Mierny	Gładkie	Stochy
Gielba Nepomucen z Woeiw. Sand.	13	Dobré	Złá	Mierny	Mierny	Dobry	Mierne	Swawolny
Gielba Kaietan z Woiew. Sand.	10	Mierne	Dobrá	Mierny	Maty	Dobry	Mierne	Mierne
Górnicki Michał z Woiew. Sand.	13.	Dobré	Matá	Mierny	Maty	Dobry	Dobré	Dobré
Górnicki Tomasz z Woiew. Sand.	11.	Dobré	Mierna	Mierny	Początko.	Mierny	Dobré	Dobré
Gwozdiowski Jan z Woiew. Sand.	11.	Dobré	Dobrá	Początko.	Żaden	Dobry	Mierné	Dobré
Gacewski Józef z Woiew. Sand.	11.	Stabé	Mierná	Początko.	Żaden	Mierny	Nadmier	Dobré
Górski Kilián z Woiewodztwa Sandom.	13.	Dobré	Mierná	Mierny	Mierny	Mierny	Nierówné	Dobré
Horodecki Stanisław z Woiew. Sand.	8	Dobré	Dobrá	Początko.	Początko	Mierny	Mierné	Dobré
Hanc Kazimierz z Woiewod. Sand.	13.	Dobré	Mierná	Początko.	Dobry	Mierny	Mierné	Spokoyny
Jastrzębski Stanisław z Woiew. Sand.	12	Dobré	Dobrá	Dobry	Mierny	Dobry	Mierné	Spokoyny
Jeziorowski Felicyan	14	Dobré	Mierná	Mierny	Żaden	Mierny	Mierné	Zachowuie
Jaśkowski Kaiet z Woiew. Sand.	13.	Dobré	Dobrá	Mierny	Żaden	Nadmier	Dobré	Mierné
Jurkiewicz Jan			Zaczynaiący					
Krzeczowski Antoni z Woiew. Sand.	11	Dobré	Nadmier	Początko	Początko	Mierny	Gładkie	Mierné
Kamieński Kasper z Woiew. Sand.	9	Mierne	Nadmier	Dobry	Mierny	Dobry	Mierné	Dobré
Kubicki Walenty z Woiewodztwa Sand.	11	Dobré	Dobrá	Mierny	Maty	Dobry	Mierné	Spokoyny
Kurowski Andrzey	10	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Maty	Zadné	Mierne
Kwapiński Mateusz z Woiewodztwa Sand.	14	Dobré	Dobrá	Mierny	Mierny	Mierny	Dobré	Spokoyny
Kucharski Jakób z Woiew. Sand.	13	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Mierny	Nierówné	Matè
Kortowski Felicyan z Woiew. Sand.	10	Dobré	Mierná	Początko	Żaden	Mierny	Gładkie	Swawolny
Korubowski Stanisław z Woiew. Sand.	14	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Dobry	Dobré	Spokoyny
Kundziński Franciszek z Woiew. Sand.			Zaczynaiący					
Krasnobławski Antoni z Woiew. Sand.	13	Dobré	Mierná	Mierny	Maty	Żaden	Mierné	Spokoyny
Kopiński Kaietan z Woiew. Sandom	12	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Mierny	Gładkie	Dobrè
Kopiński Jan z Woiewodztwa Sandom	7	Dobré	Dobrá	Żaden	Żaden	Dobry	Zadne	Dobré
Libiszewski Jan z Woiew. Sandom	12	Dobré	Mierná	Początko	Żaden	Maty	Zły	Mierné
Libiszewski Kaietan z Woiew. Sand.	8	Dobré	Matá	Początko	Żaden	Maty	Zaczyná	Mierné
Lexiński Honya z Woiew. Sand.	10	Dobré	Złá	Początko	Żaden	Maty	Mierne	Spokoyny
Laskowski Józef z Woiew. Sandom.			Zaczynaiący					
Łabęcki Stani: Skar. Bractaw. z Woiew. Sand.	10	Dobré	Żadná	Początko.	Żaden	Żaden	Złé	Swawolny
Łukawski Karól z Woiew. Sand.	12	Dobré	Mierná	Nadmier	Mierny	Żaden	Żadné	Spokoyny
Mrozowski Ignacy z Woiew. Sand.	9	Dobré	Mierná	Żaden	Żaden	Mierny	Żadné	Mierné
Mrozowski Teodor z Woiew. Sand.	11	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Dobry	Żadné	Dobré
Młodziankowski Jan z Woiew. Sand.	9	Dobré	Mierná	Początko	Początko	Maty	Mierne	Cichy
Malinowski Franciszek z Woiew. Sand.	13	Dobré	Mierná	Początko	Żaden	Maty	Złé	Spokoyny
Mirecki Franciszek z Woiew. Sand.	14	Dobré	Nadmier	Początko	Żaden	Mierny	Gładkie	Dobrè
Mieński Stanisław z Woiew. Sand.	10	Dobré	Dobrá	Początko	Żaden	Mierny	Początko	Mierne
Nowosielski Hieronim z Woiew. Sand.	11	Stabé	Dobrá	Dobry	Dobry	Mierny	Dobré	Dobré
Nowosielski Wincenty z Woiew. Sand.	10	Dobré	Dobrá	Mierny	Mierny	Dobry	Gładkie	Dobré
Nawarski Jacenty z Woiew. Sand.	18	Dobré	Mierná	Mierny	Dobry	zaden	dobrá	dobrá
Pyrzanowski Michał z Woiew. Sand.	11	Dobré	Dobrá	Mierny	dobry	mierny	złé	dobré
Puchacki Jan z Woiew. Sand.	15	Dobré	Dobrá	Mierny	mierny	maty	gładkie	dobré
Puchacki Wincenty z Woiew. Sand.	12	Dobré	Dobrá	mierny	żaden	maty	nie złá	płochy
Paszkowski Kaietan z Woiew. Sand.	10	Dobré	dobrá	mierny	dobry	dobry	gładkie	mierné

Nazwisko, Imię, Oyczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Łacinie	Postępek w Arytmetyce	Postępek w Nauce Chrześciańskiey	Postępek w Formowaniu Charakteru	Obyczaie
Paszkowski Kazimierz z Woiz. Sandom	8.	Zacrynaiący.						
Paszkowski Ignacy z Woiz. Sand.	7.							
Pawlikowski Piotr z Woiz. Sand.								
Podgorski Karol z Woiz. Sand.	11.	Stabé	dobrá	maty	żaden	maty	złé	dobré
Podolski Franciszek z Woiz. Sand.	14.	dobré	mierná	mierny	pocrąth.	mierny	mierné	spokoyny
Podlewski Jakób z Woiz. Sand.	9.	stabé	dobrá	pocrąth.	żaden	dobry	mierné	dobré
Pożycki Tomasz z Woiz. San.	11.	dobré	dobrá	mierny	dobry	wyborny	gładkie	dobré
Prybylski Kasper z Woiz. Sand.	12.	dobré	mierná	pocrątka	żaden	mierny	zacżyna	płochy
Rudzki Alexander z Woiz. Sand.	11.	dobré	mierná	pocrąth.	żaden	maty	żadné	płochy
Rudzki Kaietan z Woiz. Sand.	10.	dobré	mierná	pocrątko.	żaden	maty	żadné	dobré
Rauszer Kaietan z Woiz. Sand.	12.	dobré	żadná	żaden	żaden	żaden	szpetne	złé
Rodawski Grzegórz z Woiz. Sand.	10	dobré	mierná	pocrątko.	staby	mierny	mierné	spokoyny
Solecki Antoni z Woiz. Sand.	8.	dobré	matá	pocrąth.	żaden	żaden	złé	swywolny
Symborski Kasper z Woiz. Sand.	11.	dobré	nadmier	pocrąth.	żaden	mierny	pocrąth.	dobré
Soieński Józef z Woiz. Sand.	18.	dobré	mierná	dobry	mierny	mierny	gładkie	spokoyny
Szwedowski Józef z Woiz. Sand.	17.	dobré	mierná	pocrąth.	żaden	mierny	mierné	skromny
Switalski Woyciech z Woiz. Sand.	11.	dobré	mierná	pocrąth.	żaden	mierny	złe	mierné
Stębelski Józef z Woiz. Sand.	13.	dobré	dobrá	mierny	mierny	mierny	dobré	pokorny
Sniegocki Ignacy z Woiz. Sand.	10	dobré	mierná	pocrąth.	żaden	maty	złe	spokoyny
Tuchowicz Sawet z Woiz. Sand.	15	dobré	dobrá	pocrąth.	maty	dobry	gładkie	dobré
Ungier Antoni z Woiz. Sand.	10.	mierné	dobrá	mierny	pocrąth.	dobry	mierné	mierné
Wiśniowski Antoni z Woiz. Sand.	14.	stabé	złá	mierny	maty	dobry	mierné	spokoyny
Wiśniowski Karol z Woiz. Sand.	12	dobré	złá	mierny	maty	dobry	gładkie	spokoyny
Włoszyński Woyciech	14	dobré	dobrá	pocrąth.	żaden	dobry	mierné	dobre
Wilczyński Eustachiusz z Woiz. Sand.	11	dobré	dobrá	pocrąth.	żaden	dobry	nadmier	spokoyny
Wobiński Jan z Woiz. Sand.	11.	mierné	mierná	pocrąth.	żaden	mierny	gładkie	dobré
Zagrodzki Teodor z Woiz. Sand.	11.	dobré	dobrá	mierny	dobry	dobry	gładkie	dobré
Zagrodzki Stanisław z Woiz. Sand.	13	dobré	dobra	mierny	dobry	dobry	gładkie	dobré
Zawiński Bonawentura z Woiz. Sand.	10	dobré	matá	pocrątko.	żaden	maty	pocrątko	spokoyny
Zawiński Kasper z Woiz. Sand.	7	dobré	matá	żaden	żaden	maty	żaden	mierné
Zmorski Jan z Woiz. Sandomier.	14	dobré	mierná	mierny	dobry	dobry	mierny	skromny
Ziemnicki Stanisław z Woiz. Sand.		Zacrynaiący						
Ziemblicki Mikołay z Woiz. Sand.	12	dobré	dobrá	pocrątko:	żaden	maty	mierné	mierné
Zeglinski Felicyan z Woiz. Sand.	15	dobré	matá	mierny	mierny	dobry	mierné	spokoyny
Nestowicz Woyciech z Woiz. Sand.	14	dobré	mierná	dobry	dobry	mierny	złé	dobré
Błaszczykiewicz Mikołay z Woiz. San.	15	dobré	dobrá	mierny	maty	dobry	dobré	dobré
Bogacki Stanisław z Woiz. Sand.	11	dobré	mierná	pocrątko:	żaden	żaden	mierné	mierná
Gołębiowski Karól z Woiz. Sand.	8.	dobré	mierná	pocrątko.	żaden	maty	mierné	mierné
Leśniowski Jan z Woiz. Sand.	18	dobré	wyborná	pocrątko.	dobry	dobry	gładkie	dobré.

Pierwszoletni.

Nazwisko, Imię i Ojczyzna.	Wiek	Zdrowie	Silność	Postępek w Łacinie	w Arytmetyce	w Moralnéy Nauce	w Nauce Chrześciańskiéy	Formowanie Charakteru.	Geografia	Obyczaie.
Bystrzanowski Izydor Podsto: Chęciń; z Woiew: Sandom:	13.	dobre	dobra	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	wyborne
Błeszyński Onufry z Sandom:	14	dobre	zła	mały	żaden	zły	mierny	zła	żaden	dobre
Bukowski Nepomucen Podcz: San: z Sandomierskiego	13	dobre	zła	mały	mierny	dobry	mierny	mierne	mały	statecznу.
Bernarski Józef z Sandomierską	15	dobre	dobra	mierny	dobry	dobry	dobry	gładkie	mierny	dobre
Cybulski Antoni z Sandom:	12	dobre	dobra	mierny	dobry	dobry	dobry	mierny	mierny	dobre
Chachulski Jan z Sandom:	10.	dobre	mierna	mały	mierny	mierny	dobry	gładkie	mały	pokorny.
Fagierski Józef z Sandomierską	11	dobre	zła	mały	mierny	mierny	dobry	mierne	mały	Spokoyny
Gostawski Woyciech z Sandom:	14	dobre	dobra	dobry	dobry	mierny	dobry	gładkie	dobry	dobre
Głuski Jan z Woiew: Sandom:	15	dobre	dobra	mierny	mierny	dobry	dobry	wyborne	nadmier	pięfne
Jobkiewicz Jan z Sandom:	12	dobre	żadna	mały	żaden	mierny	mały	zte	mierny	złe
Krzewski Konstanty z Sand:	11.	dobre	mała	dobry	dobry	dobry	dobry	szpetne	mierny	nieochędo:
Kowalski Karól z Sandom:	11	dobre	mała	mierny	dobry	dobry	dobry	złe	mierny	swywolny
Koperyński Ignacy z Sandom	14	mierne	mierna	dobry	mierny	dobry	dobry	gładkie	nadmier	zachowuie
Labęcki Józef Skarbni: Bracta: z Sandomierskiego	15	dobre	dobra	dobry	dobry	dobry	dobry	złe	dobry	przykładny
Labęcki Kanty Skarbn. Bracta. z Sandomier.	11	dobre	dobra	mierny	mały	mierny	dobry	nadmier	dobry	dobre
Luszczykiewicz Kazimierz z Sand:	13	dobre	dobra	mierny	dobry	dobry	dobry	gładkie	nadmier	dobre
Manowski Jan z Sandom	16	dobre	wyborna	dobry	dobry	dobry	dobry	dobre	wyborny	przykład:
Mierzeiowski Jan z Sandom:	13.	dobre	zła	mały	mały	dobry	dobry	mierny	mały	zachowuie
Paszkowski Ignacy z Sandom:	13	dobre	wyborna	dobry	dobry	dobry	dobry	mierny	naylepszy	dobre
Podgurski Wincenty z Sandom:	15	mierne	dobre	mierny	mierny	dobry	dobry	nadmier	mały	zachowuie
Pawłowski Józef z Sandom:	12	dobre	mała	mierny	mały	mierny	dobry	mierne	mały	spokoyny
Serwali Józef z Sandom:	10.	dobre	dobra	dobry	mierny	dobry	dobry	mierne	mały	dobre
Szymborski Jędrzey z Sand:	13	dobre	nadmier	mały	mierny	mierny	mierny	dobre	mały	spokoyny
Sieczkowski Sebastyan z Sand:	11	mierne	dobra	mierny	mierny	dobry	dobry	dobre	nadmier	dobre
Sieczkowski Gabryel z Sand:	15.	dobre	mierna	mierny	mały	dobry	dobry	mierne	małe	mierne
Szymonkiewicz Szymon z San:	17.	dobre	żadna	mały	mały	mierny	dobry	mierne	żaden.	spokoyny
Solnicki Ignacy z Sand:	14.	dobre	dobra	dobry	mierny	dobry	dobry	dobre	mierny	zachowuie
Solnicki Michał z Sandom:	13	dobre	dobra	dobry	dobry	dobry	dobry	gładkie	nadmier	dobre
Traczyński Franciszek z Woiewod: Sandom	16.	dobre	dobra	mierny	mierny	nadm	dobry	gładkie	mierny	dobre

dobre
spokoyny
dobre
dobre
ptochy
ptochy
dobre
zte
spokoyny
swywolny
dobre
spokoyny
skromny
mierne
spokoyny
spokoyny
dobre
mierne
spokoyny
spokoyny
dobre
spokoyny
mierne
skromny
mierne
spokoyny
dobre
dobre
mierne
mierne
dobre.

Drugoletni.

Nazwisko, Imię, Oyczyzna.	Wiek	Zdrowie	Siłnosć	Postępek. w Łacinie	w Nauce Moralnéy	w Arytmetyce	w Nauce Chrześciańskiéy	w Formowaniu Charakteru.	w Geografii	Obyczaie.
Buczkowski Ludwik z Woiew: Sandomierskiego	14.	dobre	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	mierny	wyborny	dobre.
Chodylski Józef z Sandomier.	14	dobre	mała	mierny	nadmier	maty	dobry	mierny	maty	zachowuie
Chrzanowski Dyonizy z Sanc.	15	dobre	wyborna	dobry	dobry	náylepszy	dobry	wyborny	dobry	dobre
Cybulski Jakób z Sanc.	15	dobre	dobrá	mierny	dobry	mierny	dobry	gładkie	mierny	dobre.
Dobrowolski Klemens z Sanc.	14	dobre	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	mierne	dobry	dobre
Dziubalski Woyciech z Sanc.	18	dobre	wielka	maty	mierny	mierny	dobry	zte	maty	zachowuie
Kossowski Stanisław z Sanc.	14	dobre	wielká	mierny	dobry	maty	dobry	mierne	mierny	przystadny
Młodecki Antoni Plebanowicz Wiśl: Sanc. z Sandom	14	dobre	mała	maty	dobry	mierny	dobry	mierne	maty	zepsute
Młodecki Antoni Podkanc: Sanc z Sandomierskiego	15	dobre	dobrá	mierny	dobry	mierny	dobry	mierne	mierny	płochy
Młodecki Maciey z Sandom	13	stabe	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	mierne	dobry	dobre
Márcinkowski Ignacy z Sanc.	14	dobre	żadna	maty	mierny	maty	mierny	zte	mierny	mierne
Odrobiński Karól z Sandomier.	13	stabe	dobrá	mierny	mierny	staby	dobry	gładkie	nadmierny	zachowuie
Popiel Józef z Sandomierskiego	15	dobre	mała	maty	mierny	żáden	mierny	mierne	maty	zachowuie
Pryszkowski Jędrzey z Sandom	13	dobre	wielka	dobry	dobry	dobry	dobry	piękne	dobry	przystadny
Sopnowski Jan z Sandomier.	13	dobre	dobrá	mierny	dobry	mierny	dobry	gładkie	dobry	zachowuie
Snigocki Wincenty z Sandomier	13	dobre	mała	maty	dobry	mierny	dobry	zte	nadmier	spokoyny
Stobiński Sebastyan z Sanc.	17.	dobre	wielka	mierny	dobry	dobry	dobry	mierne	wyborny	dobre
Struzycki Antoni z Sandomier.	14	dobre	mierna	nadmier	mierny	maty	dobry	mierne	maty	zachowuie
Warythiewicz Sebastyan z Sandomierskiego	14	dobre	dobrá	mierny	dobry	maty	dobry	gładkie	mierny	skromny
Wróblewski Piotr z Sandom.	16	dobre	miesna	maty	mierny	żaden	dobry	mierne	mierny	zachowuie
Zaborski Stanisław z Sanc.	13.	dobre	dobrá	mierny	dobry	dobry	dobry	gładkie	mierny	płochy
Zaborski Jan z Sandomier.	11.	dobre	mierna	maty	mierny	maty	dobry	gładkie	maty	zachowuie
Zuchowski Franciszek Cześnik Czerniec z Sandomier.	12	mierne	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	mierne	dobry	nieuważny
Zawileński Woyciech z Sandomierskiego	15	dobre	wielka	dobry	dobry	dobry	dobry	pięknie	dobry	przystoyny.

Klassa Druga Pierwszoletnich Uczniów pod dozorem JX. F. Wieliczko N. W. i M. N. oraz P. S. i JX. Fra: Szaniawskiego N. F. i Matt. 42

Nazwisko, Imie, Ojczyzna.	Wiek	Zdrowie	Silnosc	Postępek w Łacinie	w Moralney	w Historyi	w Arytmetyce	w Geometry	w Ogrodnictwie	Obyczaie
Bąkiewicz Floryan z Woiew. Sandomierskiego	13.	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	maty	maty	mierny	skromny
Bielski Ignacy z Sandz.	17.	dobre	mierna	dobry	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	skromny.
Brasiński Maciey z Sandz.	16	mierne	mierna	mierny	dobry	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Czekaiowicz Michał z Sandz.	14	mierne	dobra	mierny	dobry	mierny	dobry	dobry	dobry	płochy
Dudziński Jan z Sandz.	19	mierne	mierna	dobry	dobry	dobry	mierny	maty	dobry	statecny
Hafsman Franciszek z .		dobre	mierna	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	płochy
Kamieński Wincenty z Sandz.	15	dobre	szczupła	dobry	mierny	mierny	mierny	szczupły	mierny	naganny
Kamieński Onufry z Sandz.	13.	dobre	mała	mierny	mierny	mierny	mierny	szczupły	maty	płochy
Kowalski Hippolit z Sandz.	17	dobre	osobliwa	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	przykładny
Czesn Owruckiego										
Lasocki Antoni z Sandom	19	dobre	dobra	dobry	dobry	mierny	dobry	dobry	mierny	naganny.
Lipiński Wincenty z Sandz.	16	dobre	mała	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	płochy
Lipiński Jacenty z Sandz.	13.	dobre	mierna	dobry	dobry	mierny	mierny	maty	dobry	skromny
Labelski Benedykt z Sandz.	16	dobre	dobra	dobry	dobry	mierny	dobry	mierny	dobry	skromny
Marcinkowski Jan z Sandz.	14	dobre	dobra	dobry	dobry	mierny	dobry	dobry	mierny	skromny
Mniński Jan z Sandomo.	19	mierne	dobra	dobry	dobry	mierny	dobry	mierny	mierny	uważny
Mniński Antoni z Sandz.	18	mierne	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	uważny
Strzyżewski Jacenty z Sandz.	16	dobre	mała	maty	mierny	maty	mierny	maty	maty	płochy
Strzyżewski Adam z Sandz.	14	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Szablowski Józef Czesn Smoł: z Sandomierskiego	15	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	płochy
Trembecki Teofil z Sandz.	14	dobre	mała	mierny	mierny	mierny	maty	szczupły	mierny	skromny
Ungier Kaietan z Sandom	15	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	uważny
Wieliczko Antoni Vicereg. Chę: z Sandomier.	13.	dobre	mierna	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	dobry	skromny.

42

Drugoletni

Nazwisko, Imię, Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Siłność	Postępek						
				w Łacinie	w Moralney Nauce	w Historyi	w Arytmetyce	w Geometryi	w Rolnictwie	Obyczaie
Barthiewicz Woyciech z Województwa Sandomierskiego	18.	dobré	mierná	dobry	dobry	mierny	dobry	mierny	mierny	skromny
Bogusz Antoni Cresn. Owr. z Sandomierskiego	16	dobré	mierná	dobry	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Chodyłski Antoni z Sand.	13.	dobré	mierná	dobry	dobry	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Derx Jan z Sandomier	20	dobré	mierná	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	skromny
Dziubalski Jakób z Sand.	19	dobré	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	uważny
Gaiewski Floryan z Sand.	17	dobré	mierná	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	skromny
Jański Jan z Xię: Marow:	15	mierné	matá	maty	mierny	maty	maty	żaden	maty	płochy
Jański Piotr z Xię: Marow:	13.	dobré	mierná	dobry	mierny	mierny	mierny	maty	maty	skromny
Katerla Michał z Sand.	17.	dobré	ofobliw:	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	skromny
Kobytecki Piotr z Sand.	15	dobré	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	płochy
Kossakowski Ján z Sand.	17	dobré	mierná	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Kossakowski Dymoteusz z Sandomierskiego	15.	mierné	matá	mierny	mierny	mierny	maty	maty	mierny	płochy
Kossowski Jan Cresn: Chę: z Sandomierskiego	17.	mierné	mierná	dobry	dobry	mierny	mierny	żaden	mierny	statecny
Korubowski Michał z Sand.	20.	dobré	mierna	dobry	dobry	mierny	dobry	mierny	mierny	uważny
Lurzyński Tomasz z Sand.	14	dobré	mierná	mierny	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	skromny
Malczewski Stanisław Stoln: Chę: z Sandomier.	16	dobré	dobrá	dobry	dobry	mierny	Niestuchał			posłuszny
Miniszewski Gabryel z Sand	13.	dobré	mierná	mierny	dobry	mierny	dobry	mierny	mierny	płochy
Rupniewski Ambroży Sędz Wiśl. Ziem: z Sandom:	16	dobré	matá	mierny	dobry	mierny	dobry	żaden	mierny	płochy
Skurski Ján z Sandom:	19.	mierné	mierná	dobry	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	uważny
Śniegocki Tomasz z Sand.	15	mierné	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	posłuszny
Strajewicz Antoni z Sand.	15	dobré	mierná	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	posłuszny
Świtalski Franciszek z Sand.	19.	dobré	matá	dobry	dobry	mierny	maty	żaden	maty	Naganny.
Waleryński Łukasz z Sand.	17.	dobré	matá	mierny	dobry	mierny	mierny	maty	mierny	skromny
Zagrodzki Franciszek z Sand.	14	mierné	matá	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	płochy.

Klassa Trzecia Uczniów Pierwszoletnich, Drugoletnich i dawniey szych pod Dozorem JX. P. Wielichio Nau: Wym. i Prawa, orat Prefft. S. i JX. P. Szaniawskiego N. F. i Matk.

Nazwisko, Imie, Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Silnosc	Postępek w Łacinie	Postępek w Prawie Cywilnobrazowem	Postępek w Hyst. Rzymsk.	Postępek w Jeometryi	Postępek w Fizyce	Obyczaie
Pierwszoletni.									
Peterynski Marcin z Sandomier	15	dobre	osobliw:	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	stateczny
Czaplicki Teodor Komornik Sand: z Sandomierskiego	20.	mierne	matá	mierny	mierny	mierny	żaden	maty	skromny
Laszkowski Tomasz z Sandom:	16.	dobre	dobrá	dobry	mierny	dobry	mierny	dobry	posłuszny
Dembicki Wincenty Woyszycy Wiślicki z Sandomierskiego	19	mierne	szczupła	maty	mierny	maty	Niesłuchał		złe
Bieńkowski Antoni z Sand:	16	dobre	matá	mierny	mierny	mierny	maty	maty	nieuważny
Boniecki Tomasz Sędz Nowom: z Sandomierskiego	17.	dobre	matá	mierny	mierny	mierny	maty	maty	płochy
Cholewinski Franciszek z Sand:	18.	mierne	dobrá	dobry	mierny	dobry	dobry	dobry	uważny.
Fertowski Szymon z Sandom:	16	dobre	mierna	dobry	mierny	mierny	dobry	dobry	uważny
Grabowski Jan z Sandomierskiego	17.	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	uważny
Lelonkowski Łukasz z Sandom:	19.	mierne	mierna	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	uważny
Krzeczowski Józef z Sandom:	19.	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	maty	maty	posłuszny
Malanowicz Jan z Sandomier:	19	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	skromny
Szymanski Jan z Sandomier:	15.	dobre	mierna	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	płochy
Drugoletni.									
Dulęba Józef Podczaś: Czerni: z Xięst: Siewierskiego.	19	mierne	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	uważny
Walerynski Jędrzey z Sandom:	18	dobre	mierna	dobry	dobry	dobry	mierny	mierny	uważny
Kaszynski Maciey z Sandom:	30.	dobre	dobra	mierny	mierny	dobry	Nie słuchał		stateczny
Dawnieysi.									
Bąkiewicz Jan z Sandomier:	20	mierne	dobra	mierny	dobry	dobry	dobry	dobry	uważny.
Zaborski Maciey z Sandomier:	22.	dobre	dobra	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	uważny
Zagrodzki Wincenty z Sandom:	21	dobre	mała	maty	maty	maty	maty	maty	nieuważny
Tryburcy Józef z Sandom	20	dobre	mierna	mierny	dobry	dobry	mierny	doby	uważny
Jabłoński Woyciech z Sandom	20	dobre	matá	maty	maty	maty	żaden	maty	nieuważny

Dyrektorowie

Nazwisko, Imie	Zdatność	Jeśli zadowyć czyni	w którey klasie.
Metanowicz Jan	Mierná	czynit	w 3 Klasie
Grabowski Jan	Mierná	czynit	w 3. klasie
Lelonkowski Łukasz	Mierná	czynit	w 3. klasie
Seleczyński Marcin	Dobrá	czynit	w 3. klasie
Kaszyński Maciey	Mierná	czynit	w 3. klasie
Walczynski Jędrzey	Mierná	czynit	w 3. klasie
Jabłoński Woyciech	Matá	nie zawsze	w 3. klasie
Dulęba Józef	Dobrá	czynit	w 3. klasie
Tryburcy Józef	Mierná	czynit	w 3 klasie
Bąkiewicz Jan	Dobrá	czynit	w 3. klasie
Zaborski Maciey	Dobrá	czynit	w 3. klasie
Paszkowski Tomasz	Dobrá	czynit	w 3. klasie
Zagrodzki Wincenty	Mata	nie zawsze	w 3. klasie
Troianowski Melchiior	Dobrá	czynit	w Filozofii.
Maszowski Franciszek	Zdatny w Moralnych	czynit	w Filozofii
Ziemnicki Fabiian	Zdatny dla początkowych	czynit	w Teologii
Szeligowski Szymon	Dobrá	czynit	w Teologii.

Wizyta Szkoły Parafialnéy Stupskiéy

W tey Szkole Znalazłem Uczniów № 12 pod dozorem Ks. Krzysztofa Zakrzewskiego, z tych iedni biorą początki czytania, a inni tylko się ćwiczą się iuż w łacińskim języku i w formowaniu haraktéru. W czytaniu idą się nauki chrześciańskiéy.

Zalecenia

Jako w przeszłym i w tym roku niemiałem rapportu od Nauczyciela o Uczniach, postawiłem więc Zalecenie, aby Nauczyciel corocznie oddawał do Prefekta Szkół wiadomość tenże rapport o Uczniach i ich applikacyi. W tey Szkole Znalazłem Uczniów uważających się na dawnych książkach, przeto mówiłem tak Nauczycielowi iako i Uczniom, aby uprzątali Kodeksów o elementarne.

Fundusz

Nauczyciel tey Szkoły żadnego niema funduszu, prócz dobrowolnéy umowy z Kodzicami, którzy dzieci uczą pisania, mu pensyą. Uczniowie pilnieysi.

Osobliwiéy przykładaią się następuiący: Wawrzeniec Książek. Szczepan Książek. Adam Szustkiewicz, Stanisław Kasprowski. Franciszek Ostrowski.

Ninieyszą Wizytę dałem do czytania Nauczycielowi, i wypis iéy z sobą wziąłem. Zakończyła się Wizyta dnia tego, którego się Zaczęła, to iest d. 17. 1791. A°

X. F. Wielisław P.S.K.W.S.P.

K. A. Zakrzewski mpp

Wizyta Szkoły parafialnéy Bodzenskiéy.

Zachawszy do teyże Szkoły Zastałem Uczniów N° 39. pod dozorem X. Jana Jędrzeiowskiego Nauczyciela. Tych iedni się uczą Czytania, drudzy biorą początki języka Łacińskiego, inni więcéy się doskonalą, wszystkie językiem i Arytmetyce. Wszyscy uczą się co Niedziela nauki chrześciańskiey.

Zalecenia.

1. Toż samo Zalecenie względem Zaniechania dawnych elementarzów a sprowadzenia nowych Zostawiłem Nauczycielowi, iak i w przeszłym roku. 2do Ponieważ nauka chrześciańska tylko w Niedziele bywa od Nauczyciela dawana Uczniom, Zostawiłem więc Zalecenie, aby taż nauka bywała dawana i we Święta uroczyste. 3. Ponieważ X. Ieden z Mansyonarzów pod bolicm tey Szkoły podeymuie się edukowaiu niektórych Uczniów, Zostawiłem do W^ch Proboszcza Żądanie moie: aby perswadował oddaiąc tych Uczniów do Szkoły mieyscowey.

Fundusz

Fundusz dla Nauczyciela iest pewny, na którym przestaie a który iest w tabelce Sześcioletniey Wizyciie opisany.

Uczniowie pilniéysi

Szczególniey przykładaiących się do nauki Uczniowie następuiący: Sebestyan Krzyżanowski. Jan Smoleński. Tomasz Nałowski początkowi w czytaniu. Antoni Oberski. Stanisław Adamczyk. Woyciech Błaszczyk Lichwin. Jan Błaszczyk Lichwin. Woyciech Kantorski. Woyciech Gnatowski. Józef Krzyżanowski. dosłownaiący się w Języku łacińy i w arytmetyce. Antoni Bożański. Mikołay Mołędowski. Jan Rzyski wiec. Walenty Grabiński. Kasper Drążkowski. Ci więcéy się doskonalą w łacinie i w Arytmetyce.

Zalecił się Wizyta tegoż dnia co się i Zaleta tozist do czas Junii 1791. a^o Ten akt Wizyty wyiąwszy dalem do czytania Nauczycielowi X. F. Wielhorski P. J. K. W. J. P.

X Jan Jędrzeiowski Nauczyciel

Wizyta Szkoły parafialnéy Chęcińskiéy.

Zagaienie Wizyty.

Piechawsky dnia 27 Junii 1791 r. do Swiedzenia Szkoły Chęcińskiey, Znalazłem Uczniów liczbę wtym roku będących pod dozorem X. Woyciecha Molitoris Nauczyciela N. 29; Z tych idni uczą się uczą czytać, drudzy biorą początki języka łacińskiego, inni dalcy się w tym że języku doskonalą, wszyscy uczą się Nauki chrześciańskiéy, widziałem ich charaktery, examinowałem wszystkich z wspomnionych nauk, iakoteż i z arytmetyki, którey także się uczą. Postrzegłem mały w niektórych Uczniach postępek, czego przyczyną ma bydź, podług samego Nauczyciela, iż niektórzy czasem nieuczęszczali do Szkoły, a przeto mały pożytek odnieśli.

Zalecenia.

1mo Coroczne Zalecone ma sobie Nauczyciel od Wizytatora oddawanie rapportow o Uczniach do Prefekta Szkół Wielkich. 2do Ma także Nauczyciel wglądać: aby Uczniowie doskonalili się w formowaniu charakteru. 3tio. Ponieważ Uczniowie nadawnych uczą się xiążkach, iakoto: Donatach; przyłoży więc starania Nauczyciel, i za Dozwoloną sposobnością perswadować będzie Rodzicom: aby zechcieli dla swoich Synów pokupić xiążki elementarne, których u JX Prefekta Szkół Wielkich dostać można.

Uczniowie pilniejsi.

Eurebiusz Ktosowski Józef Borkowski Syn Succeptanta Grochęcińc; Józef Borkowski Jędrzey Jasiela Maciey Olesiński, Maciey Jaroński, Stanisław Jaiczki, Jan Kozmiński, Antoni Kemański.

Zakończyła się Wizyta dnia 29go Junii 1791. R.o, którey wypis Nauczycielowi do przeczytania dałem, na którym się tenże Nauczyciel własną podpisuie ręką, wraz z Wizytatorem.

X. F. Wielichko P.S.K.W.S.P. mpp

X W. Mohtoris Nauczyciel

45v

Wizyta Szkoły Parafialnéy Kiełéckiéy.

W téy Szkole Znaydowało się Uczniów N° 2cd. pod dozorem P^a Jana Kantego Przybyłeckiego, z tych iedni uczą się pisania liter, drudzy składaią litery, inni nakoniec iuż dobrze czytaią, i wprawiaią się w formowanie charakteru, które oglądałem, W czytaniu uczą się nauki chrześciańskiéy z bukwy, iako i z innych czyli wyżéy wspomnionych, przez pytania doświadczałem.

Zalécenié.

Zostawiłem Nauczycielowi Zalécenié następuiące: ponieważ niewszyscy Uczniowie uczą się na xiążkach elementarnych, przeto Ty Nauczycielu staraniа, i będzie zachęcaiłodzieiów, aby postąpili dla Synów swoich wspomnione xiążki.

Uczniowie pilniéysi.

Woyciech Zapalski, Jan Jagocki, Jan Chmurzyński, Ignacy Stocki, Franciszek Tomczykowski, Józef Laskowski, Józef Miłaszowski, Walenty Stocki.

Ten akt Wizyty dałem Nauczycielowi do czytania, i podpis ręki iego odebrałem.

Zalecenie czyta się Wizyta dnia 2 Julii 1791 a^o

X. F. Wielizko. Wizyt. S. P.

Jan Kanty Przybyłecki
Dir. Szkoły

Łagów i Daleszyce.

Far. Kielc

Lubo w tém Miasteczku to iest w Łagowie iest mp
fundusz, iako słyszałem, na Dyrektora; ale iuż drugi rok to Miasteczko zostaie bez niego.

Dowiedziawszy się że i w Daleszycach Miasteczku o 2 mile od tego Łagowa wszechowi w tym rolu iest Szkoła i Nauczyciel; pojechałem tam, ale próżno, bo przed moim przyiazdem wypuścił Nauczyciel, i udał się, iako słyszałem, wsturibe. X. F. Wielizko mp

Sprawa Nauczyciela z Lekcyy danych we dwóch Klassach, to iest:
w drugiéy i trzeciéy. a to w Roku 1790. na Rok 1791.

w Klassie 2giéy

Przedtém z Uczniami tak Cieno-sroletnimi iako i z Drugoletnimi Grammatykę na Klassę 3ciąy, dálém dla Cieno-sroletnich Historyą o Persach, dlá Drugoletnich zaś o Woynie Tebanów z Lacedemonczykami, o Panowaniu Filipa Krola Macd:, Alexandra W, o podziale Monarchii po Smierci iego, o Krolestwie Egiptu. Dálém z Moralnéy N. o postępkach w obcowaniu w ogólności naprzód, potém w szczególności o nieprzyzwoitych i o przyzwoitych niektórych. Numaczyłém Wypisy stósowne tak do téy Nauki, iakoteż i do Historyi obóiéy, z pokázaniém prawideł Grammatycznych. Nadto narzadzałém Uczniom wszystkim Cwiczénia domowe, a czasem i w Szkole. Nóty lingua latina były dane.

w Klassie 3ciéy.

Dálém dlá wszystkich Uczniów 1o Prawa Cywilnego niektóre kawálki, iakoto: o Stanie Duchownym, o Swieckich Osobach, o Mężu i Żónie, o Rodzicach i Dzieciach, o Dyspydentach i Grekach Nieunitach, o Miastach i Mieszczanach, o Cłopach, o Żydach, o Włóczęgach, o Rzeczach, o Dobrach Królewsk:, o nabywaniu Dóbr nieruchomych prawém dziedzictwa, o postępkach Sądowych. 2o Z Historyi Rzymskiéy, zacząwszy od założénia Rzymu, dálém o Krolach, o ustanowieniu nowey formy Rządu. O znaczniejszych woynach Rzymu z różnémi Narodami, wewnętrznych niepokoiach, aż do kłótni tychże z Kartagińczykami. 3o Dawałém Wymowy trzymaiąc się Uwág pewnégo Scholar Piar, takie X. Golańskiego, a czasém Kwintyliiana. Numaczyłém Mowę Cycerona in Catilinam. Lucusg. List Horacego De Arte Poetica i inné. Nazadzałém Cwiczénia: iakoto w różnych Matd: Mowy, Wiersze, i zrobili iedną Komedyą.

X. F. Wielicko Nauczyciel.

myy

47

172
d, 90

47v

Reiestr Uczniów z wyrażeniem Imienia i Nazwiska, Postępku w Naukach, tudzież Zdrowia, Wieku i Ld. w Roku 1793. w Szkołach Kieleckich. 48

KLASSA I.

Pod Dozorem JX. Franciszka Domanowskiego.

Początkowi.

Nazwisko, Imie, i Oyczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Języku Łacińskim	Postępek w Arytmetyce	Postępek w Nauce Chrześciańskiey	Postępek w Formowaniu Charakt.	Obyczaie
Abrahamowicz Ján z Woiewództwa Sandom	10	Dobré	Mierná	Dobry	Dobry	Mierny	Mierny	Zachowuie
Adamski Wincenty " "	10	Dobré	mała	maty	mierny	mierny	nadmier	Zachowuie
Aspendy Ignacy " "	10	dobré	mierná	maty		dobry	dobry	zachowuie
Bąbicki Franciszek " "	12	dobré	mierná	mierny	mier.	mier.	dobry	postępny
Bartnicki Bartłomiey " "	13.	dobrě	żadná	maty	dobry	mier.	mierny	zachowuie
Białobrzeski Ludwik " "	12	dobré	żadná	żáden	mier.	mier.	gładki	naganné
Biegalski Ján " "	8	dobré	mierná	żáden	żáden	mier.	zacyná	zachowuie
Błaszczykiewicz Woyciech " "	14	dobré	mierná	mierny	mier.	mier.	maty	hardy
Bogusz Xawery " "	12	dobré	dobrá	dobry	mier.	dobry	mierny	zachowuie
Brodzki Antoni " "	14	dobré	pilny	początku		dobry	mier.	dobré
Brylski Józef " "	9	mierné	mierna	początku		dobry	poczyna	zachowuie
Brzinkowski Augustyn " "	11	dobré	mierná	maty		mierny	mier.	nie zachowuie
Brzinkowski Koryan " "	13.	słabé	pilny	początku		mierny	gładki	powolny
Charzowski Ján " "	10	mierné	dobrá	mierny	mierny	dobry	mier.	zachowuie
Chmurzyński Ján " "	11	dobré	dobrá	mierny	mier	mier.	dobry	zachowuie
Czernicki Wincenty " "	11	dobré	mierná	mierny	mier.	mier.	mier.	zachowuie
Czernicki Woyciech " "	9	dobré	mierna	mierny	mier.	dobry	mier.	zachowuie
Gaiewski Józef " "	12	dobré	mierná	mierny	dobry	dobry	mier.	zachowuie
Górski Paweł " "		dobré	dobrá	dobry	początku	dobry	mierny	posłuszny
Gutowski Ignacy " "	11	mierné	dobrá	dobry	dobry	dobry	mierny	zachowuie
Kantorski Józef " "	14	dobré	dobrá	dobry	mier.	dobry	dobry	zachowuie
Kantorski Woyciech " "	12	dobré	mierná	początku	maty	dobry	mierny	zachowuie
Kobylski Ján " "	12	dobré	mierná	maty	nadmier	dobry	mierny	zachowuie
Kopiński Ján " "	12	dobré	mierná	mierny	dobry	mier.	dobry	zachowuie
Kotkowski Dydak " "	12	dobré	mierná	początku	mier.	mier.	mier.	dobré
Kowalski Alexander " " Cześn. Owr.								
Kortowski Felix " "	12	dobré	dobrá	mierny	mierny	mier.	mier.	posłuszny
Krzeczowski Antoni " "	12	mierné	mierna	dobry	dobry	dobry	dobry	zachowuie
Kuprynski Marcin " "	10	dobré	dobrá	mierny	mierny	mier.	dobry	zachowuie
Laskowski Szymon " "	13	dobré	mała	początku		mierny	maty	naganné
Lenártowicz Wincenty " "	9	dobré	mała	żáden	żáden	dobry	poczyna	nie zachow.
Leniakowski Kazimierz " "	12	dobré	dobrá	maty	maty	mierny	dobry	zachowuie
Libiszowski Ján " "	13	mierné	mierná	dobry	dobry	dobry	dobry	zachowuie
Libiszowski Kaietan " "	11	dobré	mierná	dobry	dobry	mierny	mierny	zachowuie

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna		Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Języku Łacińskim.	Postępek w Arytmetyce	Postępek w Nauce Chrześciańskiey	Postępek w Formowaniu Charakteru	Obyczaie
Malinowski	Franciszek z Woiewodz.	Sandomierskg	12	dobre	dobrá	dobry	dobry	dobry	maty	zachowuie
Malinowski	Sebastyan	" "	7	dobre	dobrá	żaden	żaden	maty	maty	zachowuie
Marcinkowski	Jozef	" "	10	dobre	mierná	żaden		mierny	zaczyna	zachowuie
Marankiewicz	Michał	" "	13	dobre	mierná	dobry	mierny	mierny	nadmiet	zachowuie
Młodzianowski	Jan	" "	10	dobre	dobra	dobry	dobry	mierny	doby	nie zachow.
Mnirski	Stanisław	" "	12	dobre	dobrá	dobry	dobry	doby	doby	posłuszny
Molendowski	Jan	" "	9	dobre	mierná	żaden	początk	doby	maty	zachowuie
Molendowski	Mikołay	" "	13	dobre	dobrá	dobry	dobry	doby	doby	zachowuie
Mrozowski	Walenty	" "	10	dobre	mierná	mierny	dobry	mierny	mierny	zachowuie
Muszkowski	Jozef	" "	9	dobre	mała	maty	żaden	mierny	mierny	zachowuie
Narkiewicz	Tomasz	" "	10	dobre	mierná	początk		mierny	poczyna	zachowuie
Natapeski	Józef	" "	11	dobre	mała	żaden		mierny	zaczyna	nie zawsze
Gaykowski	Karimierz	" "	11	mierne	mała	mierny	maty	mierny	mier.	zachowuie
Gawlikowski	Piotr	" "	11	dobre	mała	maty		mierny	zaczyna	nie zawsze
Gedowski	Łukasz	" "	15	dobre	dobrá	dobry	dobry	doby	doby	zachowuie
Gigulski	Józef	" "	11	dobre	mierna	mierny	mierny	doby	mier	różny.
Gigulski	Leopold	" "	12	mierne	mała	żaden	żaden	doby	mier.	zachowuie
Godkowiński	Stefan	" "	11	dobre	mierna	mierny	doby	mierny	doby	zachowuie
Guchacki	Adam	" Krakowskiego	11	dobre	mierna	doby	doby	mierny	mierny	nie zawsze
Guchacki	Augustyn	" Sandomierskg	9	dobre	mierna	mierny	doby	mierny	mierny	nie zawsze
Guchacki	Józef	" Krakowskiego	10	dobre	dobrá	doby	doby	doby	mier.	zachowuie
Guchacki	Józef	" Sandomierskg	6	dobre	mała	żaden	żaden	doby	poczyna	zachowuie
Gurzycki	Kasper	" "		mierne	dobrá	doby	doby	doby	mierny	posłuszny
Kasprer	Józef	" "	12	dobre	mała	mierny	mier.	mier	mier.	zachowuie
Rogawski	Antoni	" "	14	dobre	mała	żaden		mier.	doby	zachowuie
Regulski	Piotr	" "	9	dobre	mierna	mierny	doby	doby	doby	posłuszny
Rola	Ignacy	" "	16	dobre	mierná	maty	doby	doby	doby	zachowuie
Ruski	Alexander	" "	13.	mierne	mierna	doby	doby	doby	mierny	zachowuie
Ruski	Kaietan	" "	12	mierne	dobrá	doby	doby	doby	doby	zachowuie
Sistowski	Jan	" "	12	mierne	mierna	doby	doby	doby	mierny	nie zawsze
Sistowski	Wincenty	" "	11	mierne	dobra	doby	doby	doby	doby	zachowuie
Sierchowski	Michał	" "	12	dobre	mała	mierny		doby	doby	zachowuie
Sieroński	Woyciech	" "	11	dobre	mierna	maty		mierny	rzty	nie zacho:
Sliwiński	Kazimierz	" "	13	dobre	mierná	doby	doby	doby	doby	zachow:
Sokołowski	Jozef	" "	6	mierne	mała	żaden	żaden	mierny	zaczyna	powolny
Sokołowski	Benedykt	" "	12	dobre	dobrá	mierny	mierny	nadmie	doby	dobre
Sokołowski	Michał	" "	9	dobre	mierna	żaden	żaden	mierny	formuie	zachowuie
Solecki	Antoni	" "	12	dobre	żadna	maty	maty	mierny	mierny	nie zachow.
Sołtyk	Paweł	Kasztelanic Wisł. " "	12	dobre	mała	początk		mierny	mierny	naganne
Stebelski	Gabryel	" "	15	małe	dobrá	mierny	mierny	dobry	mierny	posłuszny
Stęczyński	Kazimierz	" "	10	dobre	mierna	mierny	dobry	mierny	mierny	zachowuie
Stoiński	Marcin	" "	15	dobre	mierna	mierny	dobry	doby	doby	zachowuie
Stęczyński	Mikołay	" "	11	dobre	mierna	mierny	dobry	mierny	mierny	zachowuie

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna			Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępki				Obyczaie
						w Języku Łacińskim.	w Arytmetyce	w Nauce Chrześciańskiéy	w Formowaniu Charakteru	
Stomporkiewicz	Jakób	z Województwa Sandomier.	10	dobré	mierná	początku		mierny	dobry	dobré
Strząbalski	Szymon	" "	12	mierné	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	zachowuie
Szaniawski	Woyciech	" "	12	mierné	mierna	mierny	mierny	dobry	dobry	zachowuie
Szyszkowski	Adam	" "	9	dobré	mierná	mierny	mierny	dobry	mierny	nie zawsze
Szwarcyński	Sebastyan	" "	14	dobré	dobrá	dobry	mierny	mierny	dobry	zachowuie
Tomoli	Maciéy	" "	14	dobré	mierná	dobry	dobry	mierny	mierny	pełni
Ungier	Felix	" "	11	mierné	dobrá	maty	mierny	dobry	dobry	posłuszny
Ungier	Józef	" "	11	dobré	mierná	żaden	żaden	mierny	zaczyna	zachowuie
Więcłowski	Ján	" "	13	dobré	dobrá	dobry	mierny	dobry	dobry	krnąbrny
Więcłowski	Stanisław	" "	11	dobré	dobrá	dobry	mierny	dobry	dobry	zachowuie
Wodziński	Ján	" "	12	dobré	dobrá	dobry		mierny	dobry	zachowuie
Wołotkiewicz	Ján	" "	11	dobré	dobrá	mierny	dobry	dobry	dobry	zachowuie
Zadebski	Sylwester	" "	15	dobré	dobrá	dobry	dobry	dobry	dobry	zachowuie
Zaiączkowski	Stefan	" "	10	dobré	dobrá	mierny	dobry	mierny	mierny	zachowuie
Zimochowicz	Karol	" "	12	dobré	mierná	mierny	mierny	dobry	mierny	zachowuie

Pierwszoletni

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna			Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Języku Łacińskim	w Arytmetyce	w Nauce Chrześciańskiey	w Nauce Moralnej	w Formowaniu Charakteru	w Jeografii	Obyczaie
Bogusławski	Stanisław z	Woiewodz Sandomier	12	słabé	mała	mierny	mierny	mierny	mierny	mały	mierny	dobré
Bukowski	Jacenty	" "	12	słabé	żadná	mierny	mierny	mały	mierny	mierny	mały	powolny
Bystrzanowski	Józef	" "	11	dobré	pilny	mierny	mierny	dobry	dobry	gładki	mierny	powolny
Drążkiewicz	Kasper	" "	16	dobré	znaczna	dobry	mierny	dobry	dobry	mierny	dobry	uważny
Dębowski	Wincenty	" "	12	słabé	pilny	mierny	mierny	znaczny	znaczny	mierny	mierny	powolny
Dunin	Antoni	" "	14	mierné	miérna	mały	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	cichy
Dunin	Stanisław	" "	15	dobré	wielka	dobry	znaczny	znaczny	znaczny	gładki	wielki	dobré
Gołębiowski	Michał	" "	12	dobré	miérna	mały	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	hardy
Gorski	Leon	" "	15	słabe	żadna	mały	mały	mały	mały	mały	mały	powolny
Grabkowski	Władysław	" "	11	dobré	mała	mały	dobry	mierny	mierny	mier	dobry	swywolny
Gryglewicz	Mikołay	" "	13	dobré	miérna	mierny	mier.	mier.	mier	mier.	mier.	uważny
Gworkowski	Jan	" "	12	dobré	mierna	nadmier	nadmie	dobry	dobry	dobry	nadmie	powolny
Horodecki	Stanisław	" "	11	dobré	nie wielka	mierny	mierny	mier.	mier.	mier.	mier.	dobré
Hantz	Kazimierz	" "	15	słabe	pilny	mały	dobry	mierny	mierny	mier.	mały	dobré
Jaśkowski	Paweł	" "	15	dobré	mier.	mierny	mier.	mierny	mier.	mier.	mier.	dobré
Karpiński	Ignacy	" "	14	dobré	wielka	arcy dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	pokorny
Kopiński	Kajetan	" "	14	dobré	pilny	mały	mierny	mierny	mierny	mier.	mierny	uważny
Kucharski	Jakob	" "	15	dobré	wielka	mierny	mierny	mier.	mierny	mierny	mierny	dobré
Kondziński		" "	12.	mierne	mała	mały	mierny	mierny	mierny	mały	miemy	cichy
Lelonkiewski	Kazimierz	" "	12	słabe	pilny	dobry	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	dobre miáł
Lepkiewicz	Ignacy	" "	13.	słabe	pilny	mały	mały	mierny	mierny	mier.	mały	powolny
Mrozowski	Ignacy	" "	11	słabe	wielka	mierny	dobry	znaczny	znaczny	pilny	mierny	cichy
Mrozowski	Teodor	" "	13.	mierne	nadmie	wielki	dobry	dobry	dobry	gładki	dobry	sprzykrzony
Lexiński	Floryan	" "	12	dobré	mała	mierny	mierny	mierny	mierny	mały	mały	płochy
Nagielski	Tomasz	" "	12	słabe	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	dobry	mierny	cichy
Nowosielski	Hieronim	Cześn Sandz. z Woiew San	13	mierné	miérna	mierny	mierny	mierny	mierny	gładki	mierny	cichy
Owczarski	Karol	z Woiewodztwa Sandom	15	dobré	miérna	mały	mierny	mierny	mierny	mierny	mierny	powolny
Paradowski	Jacenty	" "	14	dobré	żadná	żaden	mały	mierny	mierny	mały	mały	powolny
Pawlikowski	Ignacy	" "	13	słabé	miérna	mały	mierny	mierny	mier	mier.	mierny	powolny
Pawłowski	Józef	" "	13	mierne	żadná	mały	mierny	mały	mierny	mały	mały	swywolny
Podolski	Franciszek	" "	15	słabé	miérna	mały	nadmier	mierny	mierny	mierny	mały	cichy
Poplawski	Marcin	" "	16	dobré	miérna	mierny	mierny	mierny	mierny	dobry	mierny	obyczayny
Puchacki	Jan	" "	16	dobré	pilny	mierny	mierny	mierny	mierny	pilny	mierny	pilne
Puchacki	Wincenty	" "	14	dobré	pilny	dobry	dobry	dobry	dobry	gładki	dobry	dobre
Rauszer	Kajetan	" "	14	dobré	żadná	żaden	mały	mały	mierny	żaden	mały	rozpustny

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Łacinie	w Arytmetyce	w Nauce Moralnéy	w Nauce Chrześciańskiéy	w Domowaniu Charakt.	w Jeografii.	Obyczaie
										50
Rodowski Grzegórz z Woiewodz. Sandomier.	11.	słabé	mierná	mierny	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	cichy
Szyszkiewicz Jan " "	14	słabé	wielka	doby	mierny	mierny	mierny	doby	mierny	cichy
Tłustochowicz Kazimierz " "	14	mierne	pilny	maty	mierny	mierny	mierny	maty	mierny	cichy
Ungier Michał " "	14	mierne	pilny	mierny	mier.	mier.	mierny	maty	mierny	dobré
Wilczyński Stanisław " "	13	mierne	mierna	doby	doby	doby	doby	gładki	doby	cichy
Wiśniowski Antoni " "	13	dobré	mierna	doby	doby	doby	doby	gładki	mierny	dobre
Wiśniowski Karol " "	12	słabé	mała	mier.	mier	mier.	mier.	mierny	maty	dobré
Żeglicki Marcin " "	15	mierné	wielka	znaczny	mier.	wielki	mier	znaczny	doby	dobré

Drugoletni

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Siłność	Postępek w Języku Łacińskim	w Arytmetyce	w Moralney Nauce	w Nauce Chrześciańskiey	w Formowaniu Charakt.	w Jeografii	Obyczaie
Assendy Wincenty z Woiewodztwa Sandomierskiego	13	dobré	mała	maty	maty	mierny	mier.	mierny	maty	uważny
Borzyskowski Józef Skarbn. Chęc. "	12	dobré	mierná	dobry	nadmią	mier.	mier.	gładki	dobry	obyczayny
Bieńkowski Wincenty " "	12	dobré	mierná	dobry	dobry	dobry	mier.	mier	mier	mierne zachow.
Bierzyński Kaietan Starozic Ziem. Chęcin	12	mierné	mała	maty	maty	mierny	mier	gładki	mier.	powolny
Bukowski Ján z Woiewodztwa "	15	słabe	pilny	nadmią	mierny	mier.	mierny	mierny	mier.	powolny
Chachulski Ján " "	13	dobré	mierna	mierny	mierny	mier.	mier.	dobry	mier.	uważny
Charzewski Alexander " "	14	mierné	mała	maty	maty	mier	mier.	mier	maty	cichy
Faicewski Józef " "	15	dobré	wielka	nadmią	nadmią	nadm	mierny	piękny	nadm	dobré
Gutowski Stanisław " "	18	słabé	mierna	mierny	mierny	mier	mier.	maty	mier.	cichy
Gutowski Gaspar " "	16	dobré	wielká	mierny	mier	mier.	mier	mier	mier	staranny
Gurnicki Tomasz " "	13	dobré	mierná	mier	mier	mier	mier	piękny	mier	powolny
Gurnicki Mikołay " "	15	mierné	mierná	mierny	mier	mier	mier	piękny	mier.	cichy
Grabiński Walenty " "	15	dobré	mierna	mier.	mier	mier	mier	mier	mier	przykładny
Grabkowski Michał " "	14	słabé	żadna	mierny	mier	mier	mier	mier	żaden	cichy
Głuski Ján " "	16	mierné	dobrá	dobry	mierny	mier.	mier.	dobry	mier.	spokoyny
Gielba Nepomucen " "	16	dobré	żadná	mierny	mier.	mier.	mier	mier	mier	naganne
Gielba Kaietán " "	13	słabé	mierná	mierny	mier.	mier	mier	mier	mier	cichy
Heler Jan " "	14	dobré	wielká	mierny	mier	mier	mier	mier	mier	dobré
Jastrzębski Stanisław " "	14	dobé	mierna	dobry	mierny	dobry	dobry	mier.	mier.	uważny
Jeziorowski Felix " "	15	dobré	znaczna	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	mier	rachowuie
Jobkiewicz Jan " "	14	dobré	wielka	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	obyczayny
Kamieński Gaspar " "	13	słabé	mała	mierny	maty	maty	maty	zły	żaden	powolny
Kowalski Karol Cześn. Owr. " "	12	słabé	mierna	mierny	mier	mier.	mier	żaden	mier.	dobre
Krzewski Konstanty " "	12	dobré	miena	dobry	mier.	mier	mier	żaden	mier	niechędorny
Kuźrewski Alexander " "	13	mierné	znaczna	dobry	mier.	mier	mier	dobry	mier	dobré
Łuszczykiewicz Kazimierz " "	19	dobré	mała	dobry	mierny	mier	mier	gładki	maty	rachowuie
Malinowski Mateusz " "	12	dobré	pilny	mier.	mier	mier	mier	gładki	mier	rachowuie
Maliński Antoni " "	18	dobré	mierná	mierny	mier	mier	mier	mier	mier	rozsądny.
Miczyński Michał " "	12	mierné	nadmią	arey	dobr	mier	mier	mier	mier	rachowuie
Mierzeiowski Ján " "	13	słabé	mała	maty	maty	maty	maty	maty	żaden	powolny
Nestowicz Woyciech " "	16	dobré	pilny	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	mier.	uważny
Nowosielski Wincenty Cześn. Sand. " "	12	dobrą	pilny	mierny	mier	mier	mier	mier	mier	dobre
Sarys Wincenty " "	12	dobré	mierná	dobry	mier.	mier	mier	dobry	mier	zachowuie
Sapkowski Kaietan " "	12	dobré	mierná	dobry	mierny	mier	mier	mier	mier	dobre
Sodgorski Karol " "	14	słabé	pilny	dobry	mierny	mier.	mier	mier	mier	spokoyny
Sosiński Wincenty " "	16	dobré	pilny	mierny	maty	mier	mier	mier	mier	naganne
Szyszkowski Krzysztof " "	13	dobré	pilny	dobry	nadmią	dobry	dobrą	dobry	dobry	dobre
Wesołowski Jan " "	14	słabé	mierná	dobry	maty	mier	mier	gładki	mier.	powolny
Zagrodzki Teodor " "	13	dobré	dobrá	nadmią	dobry	dobry	dobry	dobry	dobry	staranny

KLASSA II.

Pod Dozorem X. F. Caderera Nauczyciela Fizyki i Matematyki oraz Prefekta Szkół.
i X. J. Czekaiowicza Nauczyciela Wymowy i Prawa.

57

Pierwszoletni

Nazwisko, Imię i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	w Języku Łacińskim	w Nauce Moralney	w Historyi	w Arytmetyce	w Geometryi	w Ogrodnictwie	Obyczaie
Bernarski Józef z Województwa Sandomier	18	dobré	dobrá	mały	mierny	mierny	mały	mierny	doby	posłuszny
Błaszczykiewicz Mikołay " "	17	dobré	dobrá	dobry	mierny	dobry	doby	dobry	doby	łagodny
Borkowski Piotr " "	16	dobré	dobrá	mały	mały	mierny	mały	mier.	mier.	posłuszny
Cybulski Antoni " "	15	mierné	mierna	mały	mały	mały	mały	mały	mierny	pokorny
Cybulski Jakob " "	16	mierné	mierná	mały	mierny	mierny	mały	mały	mier.	płochy
Dębicki Józef Woyrzyc Pilzn " "	11	dobré	dobrá	dobry	doby	mierny	doby	doby	doby	przykładny
Kopowski Stanisław Cresn Chęc " "	16	dobré	dobrá	mały	mierny	mały	żaden	mały	żaden	spokoyny
Manowski Ján " "	16	dobré	dobrá	mały	mały	mierny	mały	mier.	mier.	uważny
Marcinkowski Ignacy " "	16	dobré	mierna	mały	mały	mały	mier.	mier.	doby	płochy
Meducki Maciey " "	15	dobré	mała	mały	żaden	mały	mier.	doby	doby	płochy
Mirosławski Ignacy " "	18	dobré	dobrá	doby	mierny	mier	mierny	mier	doby	przykładny
Mołodecki Antoni " "	17	dobré	mierna	mierny	mały	mierny	żaden	mierny	doby	
Odrobiński Walenty " "	14	średé	dobrá	doby	mierny	mierny	doby	doby	doby	spokoyny
Paszkowski Ignacy " "	14	dobré	mierny	mały	mały	mierny	mierny	mierny	mier.	spokoyny
Popiel Ignacy Chorazyc Wiśl " "	15	mierné	mierna	mały	mały	mały	mały	mierny	mier.	posłuszny
Serwali Józef " "	12	dobré	mierna	doby	mierny	doby	mierny	mierny	doby	posłuszny
Siecrkowski Gabryel " "	18	dobré	mała	żaden	żaden	żaden	żaden	mały	mały	spokoyny
Sokiński Józef " "	19	dobré	mierna	żaden	żaden	żaden	żaden	żaden	mały	spokoyny
Solnicki Ignacy " "	16	dobré	dobrá	mierny	mały	mierny	mier	mier	mier	przykładny
Solnicki Michał " "	14	dobré	dobrá	mierny	mierny	mały	nadmier	nadmier	Doby	posłuszny
Stwiżycki Antoni " "	17	dobré	mierna	mały	mały	mały	mały	mały	mier.	płochy
Szmelcyngier Benedykt " "	16	dobré	dobra	żaden	żaden	żaden	mały	mały	mały	spokoyny
Trácrzyński Franciszek " "	18	dobré	mierna	żaden	żaden	żaden	żaden	żaden	żaden	spokoyny
Warytkiewicz Sebastyan " "	15	dobré	mierna	doby	mierny	doby	mały	mier.	mier	płochy
Wolski Walenty " "	15	dobré	dobrá	doby	mały	doby	doby	doby	doby	hardy
Wróblewski Piotr " "	16	dobré	mała	żaden	żaden	żaden	mały	mierny	mier	naganna
Zaborski Ján Stolnik Sanocki " "	13	mierné	mierna	mały	mały	mały	mały	mały	mierny	spokoyny
Zaborski Stanisław " " " "	15	dobré	dobra	doby	mierny	mierny	nadmier	doby	doby	płochy.

51v

Drugoletni.

Nazwisko, Imię, i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Siłność	Postępek w Języku Łacińskim	Postępek w Moralnéy Nauce	Postępek w Historyi	Postępek w Arytmetyce	Postępek w Geometryi	Postępek w Ogrodnictwie	Obyczaie
Bąkiewicz Floryan z Woiewodz Sandomiey	16	Dobré	mierna	mierny	maly	mierny	maly	mier.	mier	płochy
Brasiński Maciey " "	19	słabé	matá	żáden	maly	maly	maly	maly	mier	spokoyny
Chrzanowski Dyonizy " "	17	dobré	wielka	doby	doby	doby	doby	doby	doby	przykładny
Długosz Filip " "	21	dobé	dobrá	mierny	mierny	doby	doby	doby	doby	naganné
Dobrowolski Klemens " "	16	słabé	mierná	mierny	mier	maly	maly	mier	mier	spokoyny
Kamieński Onufry " "	17	dobé	matá	maly	maly	mier	maly	mierny	doby	naganné
Kopowski Jakob " "		dobré	dobrá	maly	mierny	maly	mier.	mier	doby	posłuszny
Lipiński Jacenty " "	15	dobré	wielka	doby	mierny	doby	doby	doby	doby	przykładny
Lipiński Wincenty " "	16	dobré	mierná	maly	maly	mierny	maly	mierny	mierny	płochy
Lubelski Benedykt " "	18	dobré	dobrá	doby	doby	doby	doby	doby	doby	płochy
Małecki Antoni " "	18	dobré	dobrá	maly	mierny	mier.	mierny	nadmią	doby	naganné
Mniński Antoni " "	20.			maly	maly	maly				
Ossarski Wincenty " "		dobré	matá	maly	żáden	żáden	maly	maly	mierny	naganne
Sosnowski Jan " "	15	mierné	matá	maly	maly	maly	maly	maly	mierny	płochy
Słobiński Sebastyan " "	19	dobré	dobrá	mierny	mier	mier.	nadmią	doby	doby	spokoyny
Strzyżewski Adam " "	16	dobré	mierna	mierny	maly	mier	mier	mier	mier	spokoyny
Strzyżewski Jacenty " "	18	dobré	matá	żáden	żáden	żáden	żáden	mier.	mierny	płochy
Szablewski Józef Cresn Smoleń "	17	dobré	matá	mierny	mierny	doby	mier	mierny	mier	naganne
Szyszkowski Izdrzey " "	15	dobré	dobra	doby	mierny	doby	doby	doby	doby	naganne
Trembecki Teofil " "	16	dobré	dobrá	mierny	mier	mier	nadm	doby	doby	spokoyny
Ungier Wincenty " "	17	słabé	dobrá	maly	żáden	maly	maly	mier	maly	przykładny
Wielicko Antoni " "	15	dobré	dobrá	mierny	mier	mier.	doby	doby	mier	posłuszny
Zawilinski Woyciech " "	15	dobé	dobrá	doby	doby	doby	doby	doby	doby	przykładny
Zochowski Franciszek Cresn Smoleń " "	13	dobré	dobrá	naylepszy	doby	doby	wielki	doby	doby	posłuszny

KLASSA III.

Pod Dozorem X. F. Caderera Nauczyciela Fizyki i Matematyk. oraz Prefekta Szkół. 52
i X. I. Czekaiowicza Nauczyciela Wymowy i Prawa.

Pierwszoletni, Drugoletni i Trzecioletni

Nazwisko, Imię i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Siłności	Postępek w Języku Łacińskim	Postępek w Prawie i Moralnéy	Postępek w Historyi Rymskiéj	Postępek w Fizyce i Wstępie do Fizyki	Postępek w Geometryi	Obyczaie
Pierwszoletni									
Czekaiowicz Michał z Województwa Sandom	16	dobre	mała	mierny	żaden	żaden	żaden	mały	płochy
Dudziński Ján " "	21	słabe	dobrá	doby	doby	nadmie	doby	nadmie	przykładny
Hapman Franciszek " "	14	dobre	mała	mierny	mierny	mały	mały	żaden	płochy
Jański Piotr " "	15	dobre	mierná	mierny	mierny	mierny	mierny	mały	nieuważny
Miniszewski Gabryel " "	15	dobre	dobrá	nadmie	doby	doby	nadmie	doby	pofolgny
Mniński Ján " "	21	dobre	dobrá	mierny	mały	mierny	mier	mier	uważny
Marcinkowski Ján " "	16	dobre	dobrá	mierny	mały	mierny	nadmie	nadm	przykładny
Zagrodzki Franciszek " "	16	dobre	mała	mały	żaden	mały	mały	mały	płochy
Drugoletni									
Bartkiewicz Woyciech " "	20	dobre	mała	mierny	żaden	mierny	mały	mały	naganne
Faiewski Koryan " "	19	dobre	mała	żaden	żaden	mierny	mierny	mierny	naganne
Kobylecki Piotr " "	17	dobre	mierná	doby	mierny	mały	doby	doby	powolny
Kozubowski Michał " "	22	dobre	mierna	mierny	mierny	mały	mierny	mały	powolny
Kowalski Hippolit Cześn Cwt. " "	19	mierne	wielká	nayleppy	przyzwoi-ciwszy	przyzwoi-ciwszy	doby	oppbliwy	przykładny
Sturski Ján " "	21	dobre		żaden	żaden	żaden	żaden	żaden	naganne
Śniegocki Tomasz " "	17	dobre	mała	mały	mały	mały	mały	żaden	płochy
Walczyński Lubasz " "	19	mierne	żadna	żaden	żaden	żaden	żaden	żaden	naganne
Trzecioletni									
Cholewiński Franciszek " "	20	mierne	dobra	doby	nadmie	mier.	doby	nadmie	przykładny
Fertowski Szymon " "	18	dobre	mierná	mierny	mały	mier.	mier.	mier.	naganne
Grabowski Jan " "	19	dobre	mała	mierny	żaden	żaden	żaden	żaden	naganne
Malanowicz Jan " "	21	dobre	dobrá	mierny	mierny	mały	mierny	mały	przykładny
Zaskowski Tomasz " "	18	mierne	mierna	mierny	mier.	doby	mały	żaden	płochy
Zelczyński Marcin " "	16	dobre	wielka	nayleppy	osobliwy	doby	wielki	doby	przykładny
Wiśniowski Jędrzey " "	21	mierne	dobra	mały	mały	mierny	mier.	mały	sprzeczny

52v

Dyrektorowie

Nazwisko, Imię	Zdatność	Jeśli radość czyni	w której klasie
Bartkiewicz Wojciech	W obiekcie Fizycznym mierná, w Moralnym dobrá.	nie czynił	w klasie 3.
Cholewiński Franciszek	W obu Obiektach dobrá	Czynił	w klasie 3.
Dudziński Jan	W obu Obiektach dobrá	czynił	" "
Fertowski Szymon	W Moralnym mierná, w Fizycznym dobrá	nie zawsze	" "
Gacewski Alexyan	W obu Obiektach mierná	nie zawsze	" "
Grabowski Jan	W obu obiektach mała	nie czynił	" "
Malanowicz Jan	W Moralnym mierna, w Fizycznym mała	czynił	" "
Mniński Jan	W obu Obiektach mierná	czynił	" "
Paplowski Tomasz	W Moralnym dobrá, w Fizycznym mierná	Rapportów nie oddawał	" "
Petrzyński Marcin	W obu Obiektach dobrá	czynił	" "
Wiśniowski Jędrzey	Dla Socratikowych dobrá	czynił	" "
Tryburcy Józef	W obu Obiektach mierná	Rapportów nie oddawał	w Filozofii
Zaborski Maciey	W obu Obiektach dobrá	Rapportów nie oddawał	" "
Troianowski Melchior	W obu Obiektach dobrá	czynił	w Teologii.

A. F. Cardener P. Skibeg

6.

Szkoły Pińczowskie .

Okazany na Wizycie Stat Lensyi dla Professo-
row Szkot Linczowskich R.u 1791 wyznacza-
ney niżey podpisany przeczytawszy; nie znala-
ztem w Nim umieszczoney dla mnie Lensyi
dorobkowey: ktora Powagą P. Kommissyi Eduka-
cyinej każdemu iest zaręczona.
Już kończy się Rok czwarty od zaczętey dobro-
wolnie w tem powołaniu Ustugi moiey: kto-
re lata wyszczegolniam: Rok Pierwszy w Szko-
tach Slyckich: to iest z Roku 1787 na Rok 1788.
Drugi z R.u 1788 na Rok 1789 w Linczowie.
Trzeci z R.u 1789 na Rok 1790 w Linczowie.
Czwarty z Roku 1790 na Rok 1791 w Linczowie.
z ktorych lat dorobkowey Lensyi należy mi się dotąd
Złr. Złr. 150. - Na tym Fundamencie dopra-
szam się względow Wielmoznego Jmci Xięża Le-
ptawskiego Wizytatora Jeneralnego Szkot Pro-
wincyi Wielkopolskiey, azeby raczył Powagą swo-
ią przełożyć P. Szkole Głowney i P. Kommissyi
Edukacyinej żądanie moie.

A. Hussarowski Prof. Fizyki i matematyki
w Linczowie mpp.

172/d/90

54v

Nota
w czasie Wizyty Je-
neralney Rw 1791 Dnia
16 maja w Pinczowie Wie-
mozniemu Wizytatorowi
podana

Num: 9.

Tabella Xiązek Elementarnych z Szkol Trzemeszeńskich do ktorey wchodzą Remanentem od Diem 18 Maj Anno 1792 wyprzedane i w Remanencie ab Anno 92. zostaiące.

Gatunki, Edycye Roki i Ceny.	Remanent od Dnia	Summy ogolne za nie		Sprzedaż. kwartalnie	Summy ogolne za nie		Sprzedaż. od dnia	Summy ogolne za nie		Remanent od Dnia	Summy ogolne za nie	
		Złp	Gro		Złp	Gro		Złp	Gr			
Elementarzy Ed: 1 — Roku — 85 — Złp 1 gr 2	70	74	20	—	—	—	5	5	10	65	69	18
Grammatyk kl: 1 Ed 5 zpry — 86 Złp 1 gr 16												
bez przypisow — — — — gr 16	47	25	2	—	—	—	4	2	4	43	22	24
Gram: kl 2 Ed 3 zpry: — — 85 Złp 1 gr 16	32	49	2	—	—	—	4	6	4	28	31	24
Gram: kl 3 Ed 3 zpry: — — 83 Złp 1 gr 20	5	8	10	—	—	—	3	5	—	2	3	10
Gram: Niemiec: Ed 1 — — — 88 Złp 1 gr 24	4	7	6	—	—	—	—	—	—	4	7	6
Moral Klassy 1 Ed 2 — — 85 gr 22												
bez przypisaw — — — — gr 5	28	3	20	—	—	—	3	—	15	25	4	10
klassy 2giey Ed 3 — — — 83 gr 22	7	5	4									
bez przypisow — — — — gr 5	28	3	20	—	—	—	3	1	—	25	4	10
klassy 3ciey Ed 3 — — 83 gr 12	6	2	12	—	—	—	2	—	24	4	1	18
Wypisy kl: 1 Ed 4 — — 87 gr 7	41	9	17	—	—	—	3	—	21	39	9	4
klassy 2. Ed 4 — — 87 gr 10	7	2	10	—	—	—	4	1	10	3	1	—
kl: 3 Ed 3 — — — 87 gr 25	30	25	—	—	—	—	3	2	15	27	22	21
Arytmetyk: Ed: 3 — — 86 Złp gr 10	25	10	—	—	—	—	5	8	—	20	18	6
Dikcyonar: Łacin: pol: Ed 3 — 86 Złp 3 —	29	87	—	—	—	—	6	18	—	23	69	—
Zyd: Starz: Ed 1 — — 85 Złp 3 gr 10	5	16	—	—	—	—	—	—	—	5	16	—
Hist: kl: 3 Ed 2 — — 84 — gr 16	7	3	—	—	—	—	2	1	2	5	2	
Przypisy do niey — — 84 — gr 23	22	16	26	—	—	—	—	—	—	22	16	26
Wypisy do niey — — 84 — gr 8	3	—	24	—	—	—	—	—	—	3	—	24
Historya Klassy 4ty Ed 1 82 — gr 22	15	11	6	—	—	—	—	—	—	15	11	6
Geo: ogr: 1 Ed 2 — — 82 Złp 3 gr 12	21	71	12	—	—	—	3	10	6	18	61	—
Czesć drugiey — — 83 Złp 1 gr 22½	32	56	—	—	—	—	—	—	—	32	56	—
Algeb: — Ed 1 — — — 8 Złp 6 gr 10 —	15	95	—	—	—	—	—	—	—	15	95	
Wstępu do Fizy: Ed 1 82 Złp 1 gr 23 —	24	42	12	—	—	—	—	—	—	24	42	12
Elek Ed 1 — — 86 Złp 3 gr 8 —	6	19	18	—	—	—	—	—	—	6	19	18
Okum: pisania Sedaroryt dysertacya.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ogaryt mow: Ed 1 — 84 gro 20 —	7	4	20	—	—	—	—	—	—	7	4	20
Summy ogolne pieniężne.		671	13					64	21		606	22

X. W: Jasiński KR. Szkół Trzeciej Prefekt mppr.

56v

Szkoły Rawskie .

172
d.90 ex 1789

Tabella Rzeczy Elementarnych ze Szkół Rawskich do tutoreÿ uchodzących remanentem do Dnia 15. Lipca roku teraźniejszego Drukarni Królewskiej pod dniem 12 Listopada R. 1789. nadesłanego, wypredane i do remanentu do dnia 15 Lipca R. 1790 zostałych.

Tytułów ich Edycyi Roku i Ceny	Remanent do dnia 15 Lipca 1789.	Summa Czego na zebranie		z Dnia Królewskiego nadesłanego dnia 12 Listop. R. 1789.	Summa Czego na zebranie		Przedane do Dnia 15. Lipca R. 1790.	Summa Czego na zebranie		Remanent do dnia 15 Lipca R. 1790.	Summa Czego na zebranie	
		Złote	Grosze		Złote	Grosze		Złote	Grosze		Złote	Grosze
Elementarzy Edycyi 1 Roku 85. gr. 27.	36.	32.	12.	— — —	—	— —	2.	1.	24.	34.	30.	18.
Gram. 1 klas. bez przyp. Edycyi 6. R. 88. gr. 16	— — —	— —	— —	50.	26.	20.	20.	10.	20.	30.	16.	— —
Gram. Edy. 4 — R. 84. gro. — 24. — —	12.	9.	18.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Klas. 1 z przyp. Edy: 5. R. 86. Zło. 1 gr: 26.	18.	13.	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— Gram. klas 2 z przyp. Ed: 3. R. 84. Zło. 1 gr: 8.	16.	20.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Gram. klas: 3. z przyp. Ed: 2. R. 83. Zł. 1. gr: 12.	14.	19.	18.	— —	— —	— —	— —	—	—	— —	— —	— —
— klas: 3 z przyp. Ed: 2. R. 85. Zło. 1 gr: 20.	7.	11.	20.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Gram. Edy: 2 R. 82. gro. 28 —	18.	16.	24.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Moral: klas. 1. bez przyp. Edy R. 89 gr: 5.	— — —	— —	— —	00.	13.	10.	20.	3.	10	6o.	10	—
Moral. klas. 2. bez przyp. Ed: R. gr: 2 ½.	21.	1.	22. ½.	— —	— —	— —	6.	—	15.	15.	1.	7 ½.
Moral: klas: 3. Edy: 1. R. 87. gr: 12.	41.	16.	17. —	— —	— —	— —	3.	1.	6.	28.	11.	6. —
Wyp. Kl: 1. Edy: 4. R. 87. gr: 7. —	— —	— —	— —	00.	18.	20.	10. —	2.	10.	70.	16.	10 —
— klas 1. Edy: 4. R. 84. gr: 7. —	2.	—	14.	— —	— —	— —	2.	—	14.	— —	— —	— —
Wyp. Kl: 2. Ed: R. 77. gr: 15 —	21. —	10.	15.	— —	— —	— —	—	—	—	— —	— —	— —
— klas. 2 Ed: 5. R. 84. gr: 6 —	8.	2.	4.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
klas: 3 Edy 2. R. 83. gr: 16 —	9 —	5.	12.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
klas 3. Edy: 3. R. 86. gr: 20 —	18. —	12.	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Krytyk: Edy: 2. R. 81. Zł: 1 —	16.	16.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Dyalogmarz: łacin: Pols: Edy R. 79. Zło. 2 gr. 23.	16. —	14.	8.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— — Edy 2. R. 81. Zło: 2 gr: 20 —	10.	26.	20.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— Starozytn: Edy — R. 79. Zło: 3 — —	16.	18.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Hist: klas. 3. Edy: 1 R. 81. — gr: 20.	18. —	12.	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— klas 3. Edy: 2. R. 84. — gr: 12	16.	6	12.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Wyp. do niey Edy 1. R. 82. gr: 8.	19	7.	2.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Wyp. do niey E. R. 82. gr: 23.	13.	9	19.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Hist: klas 4. Edy 1. R. 86. gr: 22.	14	10.	8.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— klas: 4 Edy. 1. R. 86. gr: 18.	12.	5	6.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Geometr: Czę: 1. Edy R. 86. Ark. 3.	9.	27.	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— Czę: 1 Edy: 2. R. 85. Ark 3 —	10.	30.	—	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
— Czę 2. Edy. R. 81. Zło: 2. — —	22.	11.	—	— —	— —	— —	—	—	—	— —	— —	— —
Logarytm. E 1 R. 87. gr: 20 — —	20.	10.	20.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Algebr: Edy 1. R. 82. Ark: 6 gr: 10.	23.	145.	20.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Wyp do Fizyki E. 1. R. 83. Ark. 19	17.	25.	15.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Geodez: E 1. R. 86. Ark. 3. gr: 8. —	1.	13.	2.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Geod: E. 1. R. 86. Ark. 3. gr 3. — —	—	—	4.	13.	2.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Kornelius za Zycia E. 1. R. 83. Ark. 1 gr: 10.	6.	9	18.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Gram: Niemiecka E. 1. R. 88. Ark. 1 gr 24.	10	12.	—	— —	— —	— —	6	10.	27.	34.	61.	6.
— Niemiec: Edy 1. R. 88. Ark. 1 gr 24	— —	—	—	20.	36.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
	—	740.	0 ½		107.	22		31.	3		256	17 ½

Wydatku na sprowadzenie Zł. 2.
Bydzina Summ: na talerzach Zło: 29 gr: 3.
X. Karol Januszowski Szkół Rawskich Prefekt.

Szkoły Łęczyckie .

172
d,90 a 1789

53v

Rejestr książek przedanych i pozostałych a die Octobris Anno 1789 ad ultimam Julii 1790. z Drukarnii Szkoły Głównej Krakowskiey w latach przeszłych dla Szkół Lekcyiskich przystanych.

6v

Gatunek każdey książki	Liczba exemplarzy na papierze		Cena każdey książki.		Summa należąca się za książki każdego gatunku.		Liczba exemplarzy danych.		Liczba pozostałych		Summa za exemplarze dane.	Summa za pozostałe.	Summa ogólna za exemplarze dane.	Summa ogólna za pozostałe.	Summa ogólna oddana Szkole Głównej
	Oprawne	nieoprawne	Oprawne	nieoprawne	Oprawne	nieoprawne	Oprawne	nieoprawne	Oprawne	nieoprawne	Złp. — gr.	Złp. — gr.	Złp. — gr.	Złp. — gr.	Złp. — gr.
	— —	—	Złp. — gr.	Złp. — gr.	Złp. — gr.	Złp. — gr.	— —	—	—	—	Złp. — gr.	Złp. — gr.			
Elementarze	32	22	1 — 2	— 27	34 — 4	19 — — 24	2	—	30	22	2 — 4	51 — 24			
Gramę na kl. I bez przyp.	32	—	— 16	—	27 — 22	— — —	30	—	14	—	20 — 0	7 — 14	190 — 9	1015 — 29	190 — 9
Przypisy do niey	—	2	—	— 12	— —	— — 24	—	—	—	2	— —	— 24			
Gramę na kl. II. z przyp.	46	—	1 — 16	—	70 — 16	— — —	10	—	20	—	27 — 10	42 — 20			
Gramę na kl. III. z przyp.	50	14	1 — 20	1 — 12	83 — 10	19 — — 10	0	—	42	14	13 — 10	89 — 10			
Wypisy na kl. II.	59	15	— 10	— 8	19 — 20	4 — —	21	—	30	15	7 —	16 — 20			
Wypisy na kl. III.	38	17	— 25	— 10	31 — 20	10 — — 6	9	—	29	17	7 — 15	34 — 11			
Moral. na kl. I.	69	—	— 22	—	50 — 10	— — —	19	—	50	—	13 — 20	36 — 20			
Moral. na kl. II.	50	—	— 22	—	36 — 20	— — —	19	—	31	—	13 — 20	22 — 22			
Moral. na kl. III.	80	—	— 12	—	32 —	— — —	10	—	70	—	4 — —	20 — —			
Arytmetyk	57	—	1 — 10	—	91 — 6	— — —	4	—	53	—	6 — 12	84 — 24			
Ditto Arytme	2	—	1 —	—	2 — —	— — —	—	—	2	—	— —	2 — —			
Historę powszech.	—	12	—	12	— —	4 — 24	—	10	—	2	4 —	— 24			
Ditto Historę	—	34	—	10	—	20 — 12	—	—	—	34	— —	20 — 12			
Ditto Historę	30	—	— 16	—	16 —	— — —	—	—	30	—	— —	16 —			
Przypisy do niey	24	—	— 23	—	10 — 12	— — —	—	—	24	—	— —	10 — 12			
Dykcyoę Łacińską	40	—	3 —	—	120 —	— — —	14	—	26	—	42 —	70 —			
Dykcyoę Starożyt.	5	—	3 —	—	15 —	— — —	—	—	5	—	— —	15 —			
Jeome części I.	11	—	3 —	—	33 —	— — —	—	—	11	—	— —	33 —			
Ditto Jeome	20	—	3 — 12	—	60 —	— — —	3	—	17	—	10 — 6	57 — 24			
Jeometrę części II.	26	—	1 — 22½	—	45 — 15	— — —	—	—	26	—	— —	45 — 15			
Algebr.	23	3	6 — 10	6 —	145 — 20	10 — —	—	—	23	3	— —	163 — 20			
Logarytmoco	27	—	— 20	—	10 —	— — —	—	—	27	—	— —	10 —			
Wstępu do Fizyc.	17	—	1 — 25	—	31 — 5	— — —	—	—	17	—	— —	31 — 5			
Elektryczności	3	—	2 — 0	—	9 — 24	— — —	—	—	3	—	— —	9 — 24			
Gramę Niemieckich	59	—	1 — 24	—	106 — 6	— — —	10	—	49	—	10 — —	96 — 6			
Wypisy	9	—	— 0	—	2 — 12	— — —	—	—	9	—	— —	2 — 12			

X Stanisław Delert Ces. Rektor. mpp
Szkół Lekcyiskich.

Szkoły Kaliskie .

RAPPORT

o Osobach Zgromadzenia Ac:
Szkół Kalisskich
przestany od Prorektora
Do Szkoły Główney Koronney
Roku 1791. Dnia 23. Lipca.

61v

RAPPORT O OSOBACH ZGROMADZENIA.

Nazwisko Oyczyzna.	Wiek	Lata w Zgromadz.	Zdrowie	Zdatność	Pilność	Obyczaie
Profesor Fizyki. Rafał Sulczyński z Woiewództwa Sieradzkiego	29.	9.	Dobrego.	Nadmierney	Mierney.	Ptochy.
Profesor Matematyki. Jacek Kukliński. z Woiewództwa Lubelskiego	23.	2.	Słabego.	Nadmierney.	Małey.	Ptochy.
Profesor Wymowy. Franciszek Dzierzanowicz z Woiewództwa Sandomirskiego . .	31.	3.	Dobrego.	Do wymowy niezwielkiey.	Wielkiey.	Stateczny.
Profesor Prawa. X. Jan Widtak z Sieradzkiego.	50.	18.	Dobrego.	Nadmierney.	Wielkiey.	Stateczny.
Prof: II Klasy. Józef Leńczewski z Krakowskiego.	30.	10.	Dobrego.	Nadmierney.	Wielkiey.	Stateczny.
Prof. I. Klasy. Adam Kopiiewski z Wielkopolski.	22.	4.	Dobrego.	Nadmierney	Nadmierney	Uważny.
Kaznodzieia. X. Gabryel Cedrowicz Wielkopolanin	38.	19.	Dobrego.	Nadmierney.	Wielkiey.	Stateczny.
Metr Klem: Jan Karól de Tirance z Saxonii.	43.	10.	Dobrego.	Nadmierney.	Wielkiey.	Stateczny.

Zasłużonych Nazwisko. Oyczyzna.	Wiek.	Lata w Zgromadzeniu.	Wiele Pensyi bierze. Złote	Czy zdatny do pracy.	Czy ma, i iakie Beneficium?	Obyczaie.
X. J. Kanty Gładysz Małopolanin - - -	66.	—	500.	Sprawowany.	Mizerne.	Stateczny.
X. Aloyzy Czarnocki z Litwy . . .	39.	8.	500.	Zdatny.	Niedostateczne	Stateczny.
X. Franciszek Bebnowski Wielkopolanin	60.	—	500.	Sprawowany	Niedostateczne	Stateczny.
X. Ignacy Bogucki. Wielkopolanin -	45.	5.	500.	Niezdrow.	Niedostateczne	Stateczny.
X. Mikołay Obrokczyński Małopolanin -	45.	9.	600.	Zdatny.	Niedostateczne.	Stateczny.
X. Piotr Koritzer Wielkopolanin - - -	39.	6.	600.	Zdatny	Niema.	Stateczny.
X. Antoni Wannich Czech.	38.	10.	600.	Zdatny.	Niema.	Stateczny.
Jan Marcinowicz Małopolanin - - -	59.	16.	300.	-	-	Stateczny.
Kazimierz Woyciński Wielkopolanin	70.	16.	300.	-	-	Stateczny.
Jan Majewski Wielkopolanin -	57.	5.	300.	-	-	Stateczny.

W Kalisku Dnia 23. Lipca, Roku 1791.

X. Jan Goreczyczański

Szkoł Kalis Pro Rektor

mpp

RAPPORT O DYREKTORACH.

Nazwisko.	Liczba uczniow	Zdatnosc	Zadosyc czy nie zadosyc powinnosci	Klasa.
Andrzejewski Jozef	4.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Karpienski Jozef	4.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Librowski Maciey	8.	Mierney	Czyni zadosyc	V.
Librowski Wincenty	6.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Mazurowski Jozef	14.	Mierney	Czyni zadosyc	V.
Nawrocki Marcin	5.	Mierney.	Czyni zadosyc	V.
Perczynski Jakob	22.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Niedzielski Marcin	20.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Owieski Felix	5.	Mierney	Czyni zadosyc	V.
Rayski Karol	13.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Siwczynski Michal	9.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Stefanowski Tomasz	6.	Mierney	Czyni zadosyc	V.
Waligorski Andrzey	7.	Nadmierney	Czyni zadosyc	VI.
Ziemecki Bonawentura	5.	Mierney	Czyni zadosyc	V.

62 v

Rapport o Studentach Szkół Kaliskich

KLASSA I.

Nazwisko i Oyczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek. w Łacinie	w Arytmet.	w Moral.	w formowa. Charakter.	Obyczaie.
Augustyn Liberski z Woi Kalis	14	dobrego	dobrey	nadmier	nadmierny	dobrego	mierny	statecz ny
Antoni Kaszkoski z Woi Kalis	II	słabego	dobrey	mierny	maty	mierny	mierny	statecz ny
Andrzey Krauzinski z Woi Kalis	12.	słabego	dobrey	nadmier	nadmier	dobrego	dobrego	statecz ny
Andrzey Kiedrzynska z Woi Kalis	13	dobrego	matey	miernego	miernego	miernego	miernego	uważny
Andrzey Mejer z Woi Kalis.	11.	dobrego	miernej	matego	matego	miernego	miernego	płochy
Borgiasz Twardoski z Woi Sieradz	11.	słabego	dobrey	nadmier	nadmier.	dobrego	miernego	uważny
Bonawentura Wrzyk z Woi Sieradz	10.	dobrego	matey	matego	matego	mierne	miene	płochy
Daniel Wrzyk. z Woi Sieradz.	11.	dobrego	dobrey	miernego	miernego	miernej	mierne	statecz ny
Franciszek Wymalski z Woi Kalis	10	dobrego	dobrey	dobrego	dobrego	dobrego	dobrego	uważny
Franciszek Sosiński z Woi Kalis	14.	dobrego	dobrey	mierne	miernego	dobre	dobrego	uważny
Franciszek Mejer z Woi Kalis	10	dobrego	mierney	mierne	miernego	dobrego	miedne	płochy
Franciszek Magnuski z Woi Kalis	12.	dobrego	mierney	matego	miernego	dobrego	miernego	płochy
Franciszek Zdunski z Woi Kalis	18.	dobrego	dobrey	dobrego	dobrego	dobrego	dobrego	statecz ny
Jan Mejer. z Woj Kalis	12	słabego	dobrey	dobrego	debrego	dobrego	dobrego	uważny
Jan Sroczynski z Woj. Kalis	12	dobrego	mierney	mierne	miernego	dobrego	miernego	uważny
Jozef Ulkoski z Woj. Poznan:	15	dobrego	matey	matego	miernego	miedney	miernego	uważny
Jan Prasnaski z Woj. Poznań	13	dobrego	dobrey	miernego	dobrego	dobrego	dobrego	uważny
Jerzy Gurzynski Kiżlig. Sieradz.	13	dobrego	mierney	mierne	miernego	dobrego	dobrego	płochy
Jozef Gardzinski z Woj. Kalis.	13	dobrego	matey	matego	matego	miernego	matego	płochy
Jozef Gustoski z Woj Kalis -	10	dobrego	matey	matego	matego	miedney	miernego	płochy
Jan Waligurski z Woj Sieradz.	11.	słabego	dobrey	mierne	miernego	dobrego	miernego	uważny
Jan Trajanoski z Woj Sieradz.	12	dobrego	matey	matego	matego	miedne	miernego	uważny
Jozef Opolinski z Woj Kalis	9	dobrego	matey	mierne	matego	miedney	miernego	płochy
Kajetan Sierszeski z Woj. Kalis	9	słabego	mierney	nadmier	miernego	dobrego	miernego	uważny

Rapport o Studentach Szkół Kaliskich.

KLASSA I

Nazwisko i Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek. w Łacinie	w Arytm:	w Moral	w Formowaniu Charakte	Obyczaie.
Kanty Mikuszeski z Ziemi Wielun.	11.	dobrego	mierney	mierney	nadmier	dobrego	mierney	uważny
Marcin Kluszkoski z Poznań	10	dobrego	nadmierney	mierney	mierney	dobrego	mierney	uważny
Mati Paluszkiewicz z Kalis	12	dobrego	mierney	mierney	mateg	mierney	mierney	płochy
Piotr Meyer z Woy Kalis	10	dobrego	dobrey	nadmierney	nadmier	dobrego	mierney	uważny
Paweł Wolf z Woi: Kalis	14	słabego	matey	mierney	mateg	mierney	mierne	uważny
Piotr Skupiński z Woy Sieradz	11	dobrego	mierney	mierney	mateg	mierney	mierney	płochy
Stanisław Bronikowski z Sieradz	12	dobrego	mierney	mierney	mateg	mierney	mierney	uważny
Stanisław Moskorzeski z Woy Sieradz	11.	dobrego	mierney	mierney	mateg	mierney	mierne	uważny
Tadeusz Krzykoski z Woy Kalis	11.	słabego	mierney	mateg	mateg	mierney	mierney	płochy
Tomasz Gustowski z Woy Kalis	13	dobrego	mierney	mateg	nadmier	mierney	mierne	uważny
Wacław Muszyński z Woy Sieradz	12.	dobrego	dobrey	dobrego	dobrego	dobrego	mierney	uważny
Walenty Piotrowski z Woy Sieradz.	13	dobrego	mierney	mateg	mateg	mierney	mierney	płochy
Woyciech Miarczyński z Woy Kalis	10.	dobrego	mierney	nadmierny	mateg	mierney	mierney	uważny
Wincenty Grzegorzewski z Woy Kalis	15	dobrego	dobrey	nadmier	dobrego	dobrego	mierney	uważny
Walenty Dęboski z Woy Kalis	9	dobrego	mierney	mierney	mateg	mierney	mierney	płochy.

Rapport o Studentach Szkół Kaliskich.

KLASSA 11.

Nazwisko i Oyczyzna.	Wiek	Zdrowie.	Pilność	Postępek w Łacinie	Postępek w Arytmety	Postępek w Moralney	Postępek w Form: Cha.	Obyczaie
Alexy Biernacki Stol: Sieradz 2. Rol: z Woi: Kaliskiego.	12.	Dobrego.	mierney	Wielkiego.	Wielkiego.	Wielkiego	małego.	Dobrych.
Andrzey Kolwszynski z Raszkow:	16.	Dobrego	nadmierney	mierney	małego.	mierne:	mierne:	Dobrych.
Andrzey Kurzybalski z Stawu.	10.	Dobrego	nadmierney	nadmierney	mierney	nadmierney	nadmierney	Statecżny
Andrzey Kiedrzynski z Woi: Kaliss:	12	Dobrego.	mierney	mierne:	mierne	mierne	nadmierney	Statecżny
Benedykt Mikewski 2. Ro: z Woi: kal:	14.	Dobrego	nadmierney	nadmierney	mierne	mierne	mierne	Uważny.
Bonawentura Dąbczynski Szol. z Woi: Kaliskiego -	14.	Dobrego	nadmierney.	nadmierney.	mierne:	nadmierney.	mierne.	Uważny
Bonawentura Waligorski z Wiel:	14.	Dobrego	nadmierney	nadmierney.	mierne	nadmierney	Dobrze	Statecżny
Felicyan Sierosżewski 2. Ro: z Woi: Kal:	11.	Dobrego	nadmierney	nadmierney.	mierne	nadmierney	Dobrze	Uważny
Felix Szumaiewski z Ostrowa	14.	Dobrego	małey	małego	małego	małego	mierne	Uważny
Franciszek Garbacki z Ostrzeszowa	19.	Dobrego	nadmierney	mierney	mierne	nadmierney	mierne	Statecżny.
Hipolit Bylina 2 R. z Woi: kaliskiego	13	Dobrego	nadmierney	mierne	mierne	nadmierney	mierne	Uważny
Jan Waliszewski z Woi: Sieradz	13	Dobrego	mierney	małego	małego	mierne	mierne	Statecżny
Ignacy Podgórski z Kozmina .	13	Dobrego	mierney	małego	małego	mierne	małego	Uważny
Jozef Jałkowski z Woi: Kaliskiego -	10.	Dobrego	mierney	małego	małego	mierne	małego	Uważny
Jozef Borowski 2. Ro: z Woi: kal:	14.	Dobrego	mierney	mierne	mierne	nadmierney	nadmierney	Statecżny.
Jozef Kiedrzynski z Woi: kal:	10	Dobrego	nadmierney	nadmierney	mierne	nadmierney	mierne	Statecżny
Jozef Bogdanski z Woi: kal:	10.	Dobrego	nadmierney	mierne	mierne	nadmierney	mierne	Uważny
Jozef Miłecki z Woi: Poznan:	12	Mierne:	mały	małego	małego	mierne:	mierne	Uważny
Jozef Maiewski z Woi: kaliskiego	14	Dobrego	mierney	małego	mierne	mierne	mierne	Uważny
Jozef Sokolnicki z Woi: kaliskiego	12	Mierne:	małey	małego	mierne	mierne	mierne	Uważny
Jozef Ziemianski z Woi: Kalisk	12	Dobrego	mierney	mierne	mierne	mierne	mierne	Uważny
Jozef Kiedrzynski z Woi: kaliskiego	11.	Dobrego	mierney	mierne	mierne	mierne	Dobrego	Uważny
Kaietan Modlibowski z Woi: Kalisk	15	Mierne	mierney	mierne	mierne	mierne	mierne	Uważny
Kaietan Kobiecki z Woi: kaliskiego	15	nadmierney	mierne:	mierne	mierne	mierne	mierne	Uważny
Karol Radlicki z Raszkowa -	14.	Dobrego	mierney	mierne	mierne	nadmierney	Dobrego	Statecżny
Kazimierz Kaniewski z Sulmierz	16	Dobrego	Wielkiey	Wielkiey	Dobry	Dobry	Dobrego	Uważny.
Leonard Domicki z Rol: z Woi: Kaliskiego -	12	Dobrego	Dobra	Dobry	mierny	Dobry	mierney	Statecżny.
Mateusz Zabinski z Rol: z Woi: Kaliskiego.	16	Dobrego	nadmierney	mierne	mierne	nadmierney	nadmierney	Uważny
Mikołay Prądzynski z Rol: z Woi: Kaliskiego.	12	Dobrego	nadmierney	mierne	mierne	nadmierney	mierne	Uważny
Paweł Gibasiewicz 2 R: z Sulmierz.	13	Dobrego	mierney	mierny	mierne:	mierne	Dobrze	Uważny
Rafał Koszuchi z Woi. Gnieźn.	12	Dobrego	mały	małego	małego	mierne	małe	Uważny
Sebestyan Wilkszanski Z Woi: kal:	12	Dobrego	mierney	nadmierney	mierne	nadmierney	mierne	Uważny
Tadeusz Kruczkowski z Warty	16	Dobrego	nadmierney	małego	małego	mierne	małe	Uważny
Walenty Gustowski z Warty	13	Dobrego	nadmierney	mierne	małe	mierne	mierne	Uważny
Woyciech Pełkowski z Woi: Kaliskiego —	12	Dobrego	mierney	mierne	nadmierney	nadmierney	mierne	Uważny
Woyciech Kraszewski 2 Grabo:	13	Dobrego	Dobry	Dobry	Dobrego	Dobrego	mierne	Uważny
Zacharyasz Chylewski 2 Rol: z Kalisza —	13	Dobrego	nadmierney	nadmierney	mierne	nadmierney	mierne	Uważny

Rapport o Studentach Szkół Kaliskich.

K L A S S A III.

Nazwisko i Dyszyzna.	Wiek.	Zdrowie	Pilność	Postępek. w Łacinie	w Jeometryi.	w Historyi Naturał:	w Moralnéy.	w Historyi Dziiów	Obyczaie.
Antoni Zarzycki z W. Kalisza	17.	Dobré	Dobrá	Dobry	Dobry.	Wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Andrzéy Bogustawski z Kalisza	16.	Dobré	Nikczem.	maty	maty.	Mały	maty	maty	Niestat.
Albin Spadanowicz Rok 2. z Kalisza	14.	Dobré	Dobrá	maty	Wielki	Wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Alexy Dobijewski z W. Kalis.	15.	Dobré	mierná	mierny	Dobry.	nadmie	wielKi	wielKi	Niemá.
Franciszek Szumoński Rok 2. z W. Sieradz.	13.	mierné	mierná	mierny	mierny.	nadmie	nadmie	nadmie	Stateczn.
Jakób Spadoliński Rok 2. z W. Sieradz.	14.	Dobré	mierná	~~Dobry~~	maty.	mierny	nadmie	nadmie	Stateczn.
Jakób Linkiewicz z W. Kalis.	14.	mierné	Dobrá	Dobry	Wielki	wielki	wielKi	nadmie	Stateczn.
Jakób Bobrowski z Pow. Ostrzeszow.	12.	mierné	Dobrá	Dobry	Wielki	wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Jan Cieślińśki z Kalisza	16.	Dobré	Nadmier	Dobry	Wielki	wielki	wielKi	wielKi	Uważn.
Jan Pęgowski z W. Kalis.	13.	Dobré	Dobrá	Dobry	Dobry.	wielki	wielKi	wielKi	Uważny
Ignacy Korytkowski z Kalisza	12.	Dobré	Dobrá	maty	Dobry.	mierny	mierny	nadmie	Stateczn.
Ignacy Szumoński Rok 2. z W. Sieradz.	14.	Dobré	mierná	mierny	Dobry.	nadmie	nadmie	nadmie	Stateczn.
Józef Szepelski z W. Kalis.	16.	Dobré	mierná	mierny	mierny	mały	mierny	mierny	Stachy.
Kasper Krzywański Rok 2. z Ziemi wielu:	14.	Dobré	Dobrá	Dobry	dobry.	wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Stanisz Jurkowski z W. Sieradz.	15.	Dobré	mierná	maty	maty.	Mały	wielKi	wielKi	Stateczn.
Stanisz Stankiewicz z W. Kalis.	16.	Dobré	mierná	mierny	dobry.	nadmie	nadmie	nadmie	Stateczn.
Stanisz Niemiński Rok 2. z W. Sieradz.	17.	Dobré	mierná	maty	mierny	mały	mierny	mierny	Stateczn.
Nepomucen Twardowski z W. Sieradz.	13.	Dobré	mierná	mierny	maty.	Mały	mierny	mierny	Stateczn.
Nikodem Czarnocki z W. Kalisza	16.	Dobré	mierná	mierny	mierny.	mierny	mierny	mierny	Dobry
Paweł Czerwiński Rok 2. z W. Kalis.	13.	Dobré	nadmier	Dobry	Wielki	wielki	wielKi	wielKi	Uważny
Stefan Smogorzewski z W. Sieradz.	13.	Dobré	Dobrá	mierny	mierny.	nadmie	nadmie	nadmie	Niestat.
Stanisław Niniewski Rok 2. z W. Sieradz.	15.	Dobré	Dobrá	Dobry	maty.	wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Tadeusz Zarzycki z W. Kalis.	15.	Dobré	mierná	mierny	maty	Mały	mierny	mierny	Stateczn.
Wincenty Szacryński z W. Kalis.	15.	mierné	Dobrá	Dobry	dobry.	wielki	wielKi	wielKi	Stateczn.
Xawery Kurcewski z W. Kalis.	13.	mierné	mierná	maty	maty	Mały	mierny	maty	Niestat.

64v

Rapport o Studentach Szkół Kalijskich

Klassa IV.

Nazwisko. Ojczyzna.	Wiek.	Zdrowie	Zdolności	Postępek. w Łacinie	w Języku.	w Fizyce	w Moral.	w Uczyn.	Obyczaje.
Bartnicki Kaspar. z Kalisza	18.	dobre.	dobra.	dobry	dobry.	dobry	dobry	dobry	dobre.
Grzegorzewski Jan. z Grabowa	15.	dobre.	Wielka	Wielki	Wielki.	Wielki	wielki	wielki	dobre.
Grzegorski Augustyn z Kalisza	14.	dobre	dobra.	Dobry	dobry	dobry.	wielki	wielki	dobre
Ilski Józef z Wielunia	15.	mierna	mierna	mierny	nadmier	dobry	dobry	dobry	dobre
Lubieński Józef. z Kalisza.	15.	mierna	mierny.	mierny	mierny	mierny	dobry	dobry	dobre.
Łazarkiewicz Józef z Kalisza.	13.	dobre	dobra.	dobry.	Wielki	dobry.	wielki	wielki	dobre.
Madalyński Józef z Kalisza.	16.	dobre.	mierna	mierny.	mierny	mierny	dobry	dobry	dobre.
Nowakowski Jan z Kalisza	18.	dobre.	mierny.	mierny.	mały-	mierny	dobry	dobry	dobre.
Radwiński Józef. z Kalisza.	14.	dobre	dobra.	mierny	dobry	dobry.	dobry	dobry	dobre.
Rogoziński Wawrz. z Kalisza.	17.	dobre.	mała.	dobry	mierny	mierny	wielki	wielki	Kujawiak.
Tumoski Józef z Kalisza	15.	dobre	mała.	mały.	mały.	mały.	mierny	dobry	dobre.

Raport o Studentach Szkoł Kaliskich

Klassa V^ta

Nazwiska Oyczyzna	Wiek	Dowcip	Pilność	Postępek w Łacinie	w Algebrze	w Fizyce	w moralney	w Historyi Dziś	Obyczaie
Adam Węgierski z Woi: Kaliskiego	17.	Dobre	Wielka	dobry	dobry.	Wielki	wielki	wielki	Stateczny
Antoni Gibasiewicz z Woi: Kaliskiego - - -	18	Dobre	Mier	dobry	maty.	Mierny	nadmierny	nadmierny	Uważny
Faustyn Czyżewicz z miasta Kalisza - -	15	Mier	Mier.	staby	maty.	Mier-	mierny	mierny	Uważny
Hipolit Głowczewski z Woi: Kaliskiego	14	Dobre	Dobra	dobry	dobry.	Nadm	nadmierny	wielki	Uważny
Felix Owciński z Woi: Kaliskiego -	20	Dobre	Nadm	dobry	maty.	Nadm	nadmierny	wielki	Uważny
Franciszek Rachucki z Woi: Kaliskiego	19.	Dobre	Mała	mierny	maty.	Maty	mierny	mierny	Uważny
Franciszek Świrszczewski z Kaliskiego - -	16	Mier	Mała	staby	maty.	Maty	mierny	maty	Uważny
Jan Bochenski z Miast: Krotoszyna	17	Dobre	Nadm	mierny	dobry.	Nadm	nadmierny	nadmierny	Uważny
Jan Olinski z Woi: Kaliskiego - -	21	Dobre	Wielka	dobry	mierny	Wielki	wielki	wielki	Stateczny
Kajetan Falkowski z Woi: Kaliskiego	16.	Dobre	Mierna	mierny	maty.	Mier:	mierny	mierny	Uważny
Józef Olszewski z Kalisza - - -	14	mier	Wielka	mierny		Wielki	wielki	wielki	Uważny
Marcy Librowski z miasta Sieradz	19	Dobre	Wielka	dobry	dobry.	Wielki	wielki	wielki	Stateczny
Marcin Nawrocki z miast: Grabow-	16	Dobre	Wielka	dobry	Wielki	Wielki	wielki	wielki	Stateczny
Stanisław Zarzycki z Woi: Kaliskiego:	17	Dobre	Nadm	mierny	dobry.	Nadmie	wielki	wielki	Uważny
Stanisław Grygorski z Woi: Kaliskiego:	18	Dobre	Nadm:	mierny	mierny	Nadmie	wielki	wielki	Uważny
Tomasz Stefanowski z Szulmierzyc	19.	Mier:	Wielka	dobry	dobry.	Wielki	wielki	wielki	Stateczny

65v

Roku 1791

Rapport o Studentach Szkot Palisich

Klasa VI

Nazwisko i Oyczyzna	wiek	zdrowie	pilnosc	Postepek w Lacinie wymowie	w Logice	w historyi Naturalney	w moralnosci i prawie	w historyi Narodow	obyczaie
Andrzey Waligurski z woiztwa Nierzydzi: roki	20	dobre	miernа	mierny	miemy	nadmier	nadmier	nadmier	wazny
Jozef Biernacki z Ziv. Palis. Stol: dzi roki	16	dobre	miernа	dobry.	dobry	Wielki	wielki	wielki	statecny
Jozef Saronski Ziv. Palis. roki	17	dobre	miernа	dobry.	dobry.	Nadmier	miemy	miemy	statecny
Jozef Karpinski Ziv. Palis. roki	20	dobre	nadmier	mierny.	miemy	Nadmier	nadmier	nadmier	statecny
Ignacy Stowczeski Ziv. Sieradz. roki	15	mierne	wielka	mierny.	dobry	Wielki	nadmier	wielki	statecny
Kaietan Stowczeski Ziv. Sieradz. roki	14	dobre	miernа	maty-	miemy	Wielki	wielki	wielki	wazny
Karol Kayski Ziv. Palis. roki 3	21	dobre	miernа	mierny.	niestu: chat	Nadmier	wielki	wielki	wazny
Jakub Nowczynski Ziv. Sieradz. roki 3	22.	dobre	miernа	mierny	nie stu: chat	Mierny	nadmier	nadmier	statecny
Macicy Kodziewicz Ziv. Wilins: roki	27	dobre	miernа	dobry.	nie stu: chat	Maty	miemy	miemy	statecny
Michat Siewczynski Ziv. Palis. roki	18	dobre	miernа	mierny	nie stu: chat	Nadmier	nadmier	nadmier	wazny
Jozef Mazurowski Ziv. Sieradz. roki	21	dobre	nadmier	mierny	miemy	Mierny	miemy	nadmier	statecny
Gaspar Andrzeiewski Ziv. Palis. roki	19	dobre	nadmier	mierny	dobry	Nadmier	miemy	nadmier	statecz:
Wincenty Librowski Ziv. Sieradz. roki 4.	20	dobre	wielka	niestuchat	nie stu: chat	Nadmier	wielki	wielki	statecny
Wojciech Rokoszynski Ziv. Palis. roki 2	24	dobre	miernа	niestuchat	nie stu: chat	Maty	miemy	miemy	statecny

Rapport o Naukach Szkół Kaliskich.

KLASSA I.

Moralna Nauka.

Moralna Nauka wtey Klassie dawana była w Srody od godziny 3 do 4tey podług xięgi Ustawami Przeswietney Kommissyi Edukacyinéy przepisaney z przyłożeniem Uwag iakich wtey mierze Prawo Natury udzielić może.

Arytmetyka.

w Wtorki Czwarthi i Soboty od goz 9. do 10. dawana była Arytmetyka. w Początkach tey Nauki staraiem się Uczniów wprawić w ciągłe rozumowanie i zastanawianie się nad Naturą Rzeczy, do czego stósowne uwagi zbieraiem z Arytmetyki przez JP Bezout napisaney; z Xięgi Narodowey używszy przykładów do obiaśnienia Teoryi, a w Przykładach z Liczb Wielorakich stósowaiem Wagi i Miary szczególniey w Kraiu naszym używane. a to podług Tablicy przyłączoney do Dzieła tegoż JP Bezout.

Jeografia.

Naukę tę zacząłem od pokazania Kuli, wyszczególnieniu Kół na niey narysowanych i Ich początku, z przyłączeniem krótkiey wiadomości o długości i szerokości Jeograficzney, przystąpiłem potém do Mappy a przed wyszczególnieniem Innych Państw Europeyskich dawana była obszerniey Jeografia o Polszcze, z wyliczeniem mieyc znakomitszych, i obiaśnieniem onych Historyą; użytem w tey mierze po części Dzieła JP Lenglet du Fresnoy. czas dawania Poniedziałki i Piątki od goz 3. do 4tey.

Grammatyka i Wypisy.

Idąc za porządkiem od Przeswietney Kommissyi Edukacyinéy. przepisanym, w Poniedziałki Środy i Piątki od goz 8 do 10 zrana, a w Srody i Soboty od goz 2 do 4tey po południu dawana była Grammatyka przepisana dla Szkół Narodowych. z przystosowaniem Jey Uwag przy tłomaczeniu Wypisów. a dla większey wprawy w Języku Łacińskim wszystkie Uwagi grammatyczne przełożone na Łacińskim Języku Uczniom do nauczenia się na pamięć dawane były. takoż też ćwiczenia w dni wolne od Nauk z Polskiego Języka na Łacińskim.

Formowanie Charakteru.

w Poniedziałki i Piątki od 2. do 3 dawane były Prawidła dobrego pisania z przystosowaniem Onych do dobrych Wzorów które do naśladowania w dni wolne naznaczane były.

Nauka Chrześciańska.

w Dni Niedzielne i Święta dawana była Nauka Chrześciańska.

Examina odprawiły się podług Przepisu. Przeswietney Kommissyi Edukacyinéy.

Adam Kopiejeski Pro Klassy 1ze.
mpp

Szkoły większe Kaliskie.

Rapport o Naukach Klassy II.

Nauka Moralna.

Ta wykładana była Uczniom tych godzin co i w Klassie pierwszey, podług Pytań w Xiążce Elementarney zawartych. W przod zaś, niż do wykładania nauki moralney na tę Klassę przystąpiłem, wystawiłem Uczniom w krotkim zbiorze cały ciąg tychże Nauki w Klassie pierwszey dawaney.

Historya Nowego Zakonu.

Naznaczywszy dziewięć szczegolniejszych Kresow tey Historyi wykładałem każdy w szczegolności takowym porządkiem. 1. Od przyścia Jezusa Chrystusa na świat aż do powołania Apostołow. 2. od powołania Apostołow aż do męki Chrystusa Pana III od męki aż do śmierci. 4. od śmierci aż do Zmartwychwstania. 5 od Zmartwychwstania aż do Wniebowstąpienia 6. od Wniebowstąpienia aż do Zesłania Ducha Nayswiętszego 7. od Zesłania Ducha Nayswiętszego aż do spustoszenia Jerozolimy 8. od spustoszenia Jerozolimy aż do Przekładowania kościoła. 9. od przekładowania aż do wolności Jego kościoła. Wyciągaiąc zewsząd nauki Wiary i Obyczaiow. Używałem do tego xięgi pod tytułem Nauki Dogmatyczne i moralne x. Henry.

Gramatyka.

Ta porządkiem Rozdziałow była tłomaczona uczniom. Tłumaczyli także z Łacinskiego na Oyczysty Język wypisy stosownie do uwag Gramatycznych. W dni zaś wolne od Szkoły dawane były Uczniom cwiczenia domowe z Polskiego na Łacinski Język.

Geografia.

Ponieważ w Klassie pierwszey mieli dawaną Geografią o Europie, przeto w tey Klassie dawano Uczniom tę Naukę, o następuiących trzech częściach świata, i uważano na Mappach, iakie Państwa w którey części znayduią się, iakie Granice, szerokość, i długość tychże, które znaczniejsze miasta, Góry, Rzeki, co i gdzie Europeyczykowie posiadaią. Na koniec, iakie Powietrze, Urodzaie, Handel, Rząd i Religia znayduie się. Służyła mi do tego xięgha. Geografia powszechna x. Wyrwicza

Arytmetyka

Dodawanie, Odeymowanie, Mnożenie, i Dzielenie w liczbach złamanych, tudzież Regułę trzech i inne z nią związek maiące wykładałem Uczniom.

Popisy odprawiły się w tey Klassie według rozporządzenia Przewyższey Komissyi Edukacyiney.

Józef Lineszewski Sędz. Ks. II mpp

Rapport o Naukach Szkół Kaliskich

Klassy Cztéry Wyższé

z Nauki Professora Wymowy.

Klassa III.

W téy Klassie w czasie przepisanych godzin dawaná byta Część III. Grammatyki, z któréy się prawidet, dla większéy wprawy przekładania z Polskiego na Łacińskie, i łacińskim tłumaczyli języktem. Wszystkie téy Części Uwagi, wraz z uwágami pierwszych dwóch części Grammatyki, przy tłumaczeniu Łacińskich Wypisów w swoich przywodzone byty miejscach, z stósownem wraz z Przypisów objáśnianiem. Za Wypisy zaś służyło Życie Epaminondy z Korzeliusza Nepota, Listy niektóre z Pliniusza i Cycerona, przy których rozbiorze, z Klasztu, gdzie byto potrzeba, do tego zdatnych, co do Geografii, Historyi, i.t.d. czynity się objaśnienia, wytykaiąc także zdrowe w nich lub fałszywe maxymy. Przypatrzeniu się tak często Uczniowie sposobności i mocy Łacińskiego języka, mieszali niektóre uwági o Edukacyi i pilności łacińskiego języka do przekładania zgodnie na łacinę, nie tylko w Szkole lecz na zabawy domowe.

Klassa IV.

W Klassie téy w dwyzdzaynych godzinach reszta Grammatyki obeymuiąca Poezyą Zewnętrzną tak w Polskim iak i łacińskim języku, tłumaczoną byta. Tudzież wiadomości o sposobie stósownym do okoliczności pisywania Listów, Supplik, Memoryałów, dawała się w prawidłach: koniec czego, uczyte byty Dzieła Lor pod tytułem Listy, Memoryały, Supplik z stósownemi uwágami przez X. Golańskiego. Dla Wzory Biletów, Listów przez X. Szymańskiego. — Ćwiczenie się w języku łacińskim mieli Uczniowie te Prozie i wierszu z Autorów, jako Korneliusza Nepota, Wirgiliusza, Horacyusza, Starcyalisa, z przyzwoitym rozbiorem i do mieysc objaśnieniem. Podnie starali się tymże tłumaczyć językiem z polskiego przekładaniu, do czego stużyły wyjątki z Autorów łacińskich pod tytułem Polski Wyborne.

Klassa V.

Uczniom téy Klassy w swoich godzinach przypomniawszy nayprzód krótko naukę o Poezyi Zewnętrznéy; dawane byto Wiersztopistwo Wewnętrzne (przez wzgląd na delikatność téy Klassy) z przykładem w każdym gatunku Wierszopistwa wiadomości o Poetach dawnieyszych tak w dawnych Narodach, iako i teraźnieyszych, wraz którzy z nich na Czystszy przedtém język, przez kogo i kiedy. Wiadomość ta cała czerpana byta z Dzieła pod tytułem Uwagi o Wymowie i Poezyi przez X. Golańskiego, Dyktyonarz Historyczny, i niektóre przednieysze wyjątki z Autorów Francuzkich. Uwagi poetyczne w Wymowie dawane byty Uczniom iuż z wspomnionéy Książki przez X. Golańskiego, iuż z Rodzaiu X. Konarskiego i Delectoneyo. Których do Uwag teoryi, chcąc Uczniom obiaraí w praktyce dobierane mieli w łacińskim języku Wzory do tłumaczenia z Autorów; w Prozie z Cycerona, Liwiusza, Kurcyusza; w Wierszu, z Wirgiliusza, Horacego, Owidyusza, Starcyalisa, i.t.d. z przyzwoitym rozbiorem i objaśnieniem. Natenczas zaś kiedy, iako i dla ćwiczenia się w łacińskim języku, uczyli do przekładanie na łacińskie polskich Wzorów pod tytułem Wybornych. Mieli takie stósowanie do prawideł sobie dawanych niektóre materye do naśladowania i roboty wtaszéy.

Klassa VI.

W tey klassie dawane byty Uczniom Uwagi dalsze nad Wymową z Dzieł Pana Karpinskiego, x. Golańskiego i P. d'Alemberta, kiedy ogarnione uszczegółowienia i wogóle nayuczciwsza, byty pomocą do rozbierania Wzorów w całey swey Kompletności. Za wzór i wypis do tłumaczenia wzięta byta mowa Cycerona pod tytułem Divinatio in Q. Caecilium, ktòrey przez rozbiór całemu nie Układowi przypatrywali, ozdabiaiąc ieg powòd, układnie, poparcia i szczegòlnieysze ozdoby. Życie Cnowey tego z Polskiego na taiemstwie przekładali. Podobnym sposobem postępowali sobie w przekładaniu na polskie Wiersza Horacego De Arte Poetica, z ktòrego ~~tak~~ Układ tak zewnętrzny iako i wewnętrzny wchodząc, prawidła do wierszopistwa lub do Ody w wymowie przydatne, wyciągali: z przydaniem przez tego Jego Życiem i potrzebnemi do tłumaczenia Uwagami. Do przekładania z polskiego na Łacińskie, zadryte byto owe Dzieła pod tytułem Mowy Wyborne: a na własne roboty czyli kompozycye różne Materye do szczęśliwości Społeczności nayprzydatnieysze.

Podług Przepisu Przeswietney Kommissyi Edukacyinéy Examina odprawiony ie.

F. Dziekanowicz Pr. Wymowy. mpp

Szkoły Podwydziałowe Większe Kaliskie.

Rapport Roczny o Naukach 4. klass Wyższych.
do Szkoły Głównéy Koronnéy R.u 1791.

W klassie III powtorzyłem w początku R.u Arytmetykę całą, i 7. Rozdziałow Jeometryi Elementarney wytłomaczyłem.

w klassie IV. Dokończywszy 4go Tomu Jeometryi, datowałem Jeometryą Praktyczną z Księzki X. Zaborowskiego, naukę Algebry o Równaniach 1go Stopnia.

w klassie V Dawana była Algebra o Równaniach 2go Stopnia, i Rysunki Mierznicze.

w Klassie VI Logika, ta Nauka tłomaczona była podług Propozycyi podanych do Szkoły Głównéy.

W Dni Wolne od Nauk wyprowadzałem Uczniow wpole i inne mieysca, dla wyćwiczenia Rozmiarow.

Examina odprawiły się podług Ustaw.

Jacek Kuklinski
Dr Matematyk

Szkoły Większe Kalisku

Rapport roczny do Szkoły Głównej Koronney o naukach Klass czterech Wyższych Roku 1791. Dnia 15. Czerwca.

Klassa III^cia

W Środy od godziny 2^giey do 3. w Piątki od 2. do 4. popołudniejsze godziny obracane były na tłomaczenie z Łacińskiego na Oyczysty język Wypisow do Historyi naturalney z Kolumelli o Ogrodach iarzynnych, o Drzewach i Łąkach, jako też na okazanie i uczenie Sposobow służących do Zakładania Ogrodow, w nich, rozmnażaniu iarzyn, i Drzew Owocowych, tudzież ozdobę Ogrodow z pożytkiem. Do czego służyło Dzieło X. Kluga.

Klassa IV

W Ster do Fizyki i Elementarz godziny rozpisane Ustawami zabrane były. Fizyki Rozdziałow pierwszych II. Elementarza Rozdziałow 4. wytłomaczonemi zostały. Rozdział pierwszy Elementarza był o Gruntach Kraiowych, ich położeniu, własnościach, wadach i cechach położonych ich poznaniu. Rozdział 2^gi o Sposobach polepszenia Gruntow. 3^ci o Zasiewaniu siianych Łąk. 4^ty o Zasiewaniu i pielęgnowaniu Lasow.

Klassa V.

Na Rok ten w tey Klassie przypadała podług Ustaw Fizyka i Nauka o zachowaniu Zdrowia. Fizyka dawana była o Ogniu, Świetle, Elektryczności i początkach Astronomii. O Elektryczności dawało się z Dzieła X. Schmidta, o innych zaś z Dzieł X. Osinskiego i X. Biewalda. Co się zaś tyczy Nauki o zachowaniu Zdrowia, ta wyjęta była z Dzieł P. Tyssota.

Klassa VI.

Pokazawszy iak wiele Społeczności zależy na doskonaleniu Sztuk i Kunsztow, iakiemi środkami rozmnożonemi będz mogą w Kraiu, przystąpiono do podziału Sztuk i Rzemiosł: manufaktur i Fabryk: do okazania co wchodzi z tych Krolestw natury do manufaktur. kiedy, gdzie i przez kogo wynalezione są sztuki następuiące: Sztuka robienia Cukru, wywarzania Soli, robienia Saletry, Prochu, kul, Porcelany, Farfur i naczyń glinianych, Szkła, Papieru, Sukna, Kapeluszow, Zegarow, malarstwa, Snycerstwa, Chałunu, Koperwasu, Lakierowo naśladuiąc Chinskie, udawania Kamieni drogich, wyrabiania i gładzenia tychże, Załączono Historyą Sztuki menniczey i sztuki Gorniczey.

Spisy odprawiły się podług przepisu Ustaw.

Kasat Gulczyński
Lekt Fizyki mpp

Szkoły Wieluńskie Kaliskie

Rapport roczny do Szkoły Stołowey Koronney o nauKach Klass czterech wyższych Roku 1791 Dnia 15 czerwca.

Klassa III

Nauka Moralna z tłomaczeniem wypisow o przystoynym obcowaniu dawaia się godziny od trzeciey do czwartey z xiązek pisanych. Czesc historyi powszechney z tłomaczeniem wypisow i Geografia zachodzeca godziny od drugiey do czwartey do Konferytarzy. Kompozycye z Polskiego na Łacinski i czytanie do Moralney nauki dawaty się do domow.

Klassa IV

Nauka Moralna z tłomaczeniem wypisow godziny od drugiey do trzeciey dawaia się na fundamencie obowiązkow człowieka wynikaiących z prawa natury względem Boga, siebie, i innych z prawa Narodow o obowiązkach iego, o posłuszeństwach, woynie, przymierzach, o potrzebie, i pożytku handlu z xiązki x. Strzynowskiego, wykładała się po części xiązka Antonii Genuensis de officiis ex lege naturae deducta: historya Grecka z tłomaczeniem wypisow, Geografia zachodząca godziny od drugiey do czwartey z Konferytarzy; Kompozycye z Polskiego na Łacinski i czytanie stosownie do prawa Narodow dawaty się do domow.

Klassa V

Nauka Moralna z tłomaczeniem wypisow tyczących się powinności Każdego wieku, i stanu w rzeczach ludzkich z obowiązkami z prawa natury wynikaiącemi dawała się we wtorki, i czwartki od godziny do dziewiątey. dawała się historya Rzymska z wypisami Geografia zachodząca we wtorki, i czwartki od dziewiątey do godziny zawsze ciągła się godzic do rozdziału Państwa po Geografii uczu z x. Szybinskiego - Rudimenta historiae; powtarzało się prawo Polityczne o stanie społeczności, obowiązkach iego, o powinnościach Każdego stanu, o nayważnieyszey zwierzchności, i powinnościach iey z x. Strzynowskiego. do tego wykładała się xiązka Antonii Genuensis de officiis ex lege nâa deducta. Kompozycye część Polskie, część Łacinskie stosownie do Prawa Politycznego dawały się do domow.

Klassa VI

Nauka Moralna powtarzała się tak o powinnościach człowieka w powszechności, iako i o obowiązkach Każdego wieku i stanu w szczególności. w innych Klassach stosownie do nauki Moralney tey zaś z powtorzeniem do Konferytarzy xiązka Antonii Genuensis de principiis legis nâa, et de officiis ex lege nâa deducta. Dawało się prawo Krajowe o osobach, kontraktach, sukcesyach, przestępstwach, karach, o sądach, procesie z przykładem teraźnieyszego sejmu x. Ostrowskiego ośm godzin na tydzień. Historya narodowa na z części podzielona o pierwszych xiążętach do Piastow, od Piastow do Jagiellonczykow, od Jagiellonczyków do szczegliwie nam panuiącego z Pana Lauterbach Profesora Lipskiego i x. Wagi zebrana Geografia i wypisami dawała się dwie godziny na tydzień podług podanych szkole Stołowey pytań na Klasce. Kompozycye na tenże dawały się do domow Polskim i Łacinskim językiem stosownie do Moralney nauki o powinnościach człowieka w szczególnych względem Boga Religii, względem siebie, i innych, co do duszy i ciała względem rodziców i dzieci, względem oyczyzny, o powinnościach sędziow, i Patronow, Magistratow, Panow, sług, poddanych, względem społeczności, przyiaciół.

Popisy podług rozrządzenia odprawiały się

x. Jan Widtak
Profesor Prawa mppa

Szkoły większe Kaliskie.

Rapport roczny do Szkoły Głównéy Koronnéy o Języka Niemieckim. Roku 1791. d. 15. Czerwca.

Język Niemiecki dawany był co dzień dwie godziny, z rana od 10 – 11. po południu od 1 – 2.

Uczniowie byli podług Ustaw podzieleni na trzy Klassy, to iest, Poczynaiących, Postępuiących i Doskonalaiących się.

Poczynaiący.

Uczyli się czytać podług prawideł dobrego i czystego wymawiania, poznawali własność, użycie i przypadkowanie przedimków, przypadkowanie rzeczowników i przymiotników, tudzież czasowanie słow posiłkowych i foremnych. Uczyli się na pamięć rozmowy dla wprawienia się w wymawianiu i zaczęli tłumaczyć łatwe kawałki z Grammatyki.

Postępuiący.

Tłumaczyli, i przytym uczyli się, czasowanie słow nieforemnych, rządy słow, przyimków i. t. d. tudzież własność troiakiego szyku Niemieckiego. Pisali też charakter Niemiecki.

Doskonalaiący się.

Pisali kawałki z różnych Autorów i Poetow Niemieckich wyięte, dla wprawienia się w pisowni, i tłumaczyli na Polskie. Tłumaczyli listy polskie na niemieckie, i w rozmowach potocznych cwiczyli się.

Popisy odprawiły się zawsze przy popisach zwyczaynych Szkolnych podług przepisu Ustaw.

Jan Karol de Finance
Nauczyc: Języka Niemieck

UCZNIOWIE
przykładaiący fie pilnie do Języka Niemieckiego.

Poczynaiący.

Naswiska.	Klasa	Postępek
Andrzey Mejer.	1.	dobry.
Jan Lizak.	1.	dobry.
Jozef Lizak.	1.	dobry.
Jozef Zdański.	1.	znaczny.
Aloyz: Biernacki.	2.	dobry.
Jan Sierafzewski.	2.	dobry.
Jan Twardowski.	2.	znaczny.
Jan Prądzyński.	2.	dobry.
Stanisł: Niniewski.	3.	znaczny.
Maciey Niniewski.	3.	dobry.
Mateusz Stankiewicz.	3.	dobry.
Jan Pęgowski.	3.	znaczny.
Franc: Czemplewicz.	4.	dobry.

Postępuiący.

Nazwiska.	Klasa	Postępek.
Jan Mejer . . .	1.	dobry.
Piotr Mejer.	1.	znaczny.
Franc: Mejer .	1.	dobry.
Joz: Tomicki.	2.	dobry.
Hypol: Belina.	2.	dobry.
Jan: Bobrowski.	3.	dobry.
Alex: Dobiiewski.	3.	dobry.
Wincent: Sroczyński.	3.	dobry.
Jan Cieslinski.	3.	znaczny.
Jozef Szumowski.	3.	dobry.
Albin Madanowicz.	3.	dobry.
Xaw: Kurozewski.	3.	dobry.
Jozef Radliński.	4.	dobry.
August: Gryskowski.	4.	dobry.
Tom: Librowski.	5.	dobry.
Hypol: Głowczewski.	5.	znaczny.
Marc: Nawrocki.	5.	znaczny.
Felix Owieski.	5.	znaczny.

Doskonalaiący fie.

Nazwiska.	Klasa	Postępek.
Adam Węgierski.	5.	znaczny.
Jozef Olszewski.	5.	znaczny.
Jozef Stefanowski.	5.	dobry.
Franc: Sieraszewski.	5.	dobry.
Jozef Biernacki.	6.	dobry.
Jozef Karpiewski.	6.	dobry.
Ignac: Głowczewski.	6.	znaczny.
Kajet: Głowczewski.	6.	znaczny.

Jan Karol de Finance.
Nauczyciel Języka Niem:

70v

Szkoły Wschowskie .

172
d. 90 ex 1789

Tabella Xiążek Elementarnych ze Szkół Wiejskich, do ktorey wchodzą remanenty ad diem 3. Julij 1709 okazane. z Drukarni Krakow: pod dniem 26. Obris 1709 nadesłane, ze Szkół Xydzyńskich tegoż Roku odwieźione, wypisane, i w Remanencie ad diem Roku 1790 zostaiące.

Gatunki	ich Objęcie	Rok	i Cena	Remanent ad diem 3. Julij 1709	Summy Tellegrafskie Za Nie złote	Za Nie grosze	Drukarni Krakow: Skiey nadesłane 26. Obris 1709 złote	grosze	Summy Tellegrafskie Zabrie złote	grosze	z Xydzyny Odsłane Roku 1709	Summy Tellegrafskie Za Nie złote	Za Nie grosze	Sprzedane do dnia Roku 1790	Summy Tellegrafskie za Nie złote	Za Nie grosze	Remanent ad diem Roku 1790	Summy złotegrosz za Nie złote	Za Nie grosze
Elementarzy	1.	1705.	Zło: 1. Gr: 2.	31	33	2	—	—	—	—	39	41	10	2	2	4	68	72	16
Gram: 1:K: z Przyp:	4.	1704.	1	123	155	24	.	.	.	.	21	26	10	22	27	26	122	154	16
Dito 1:K: z Przyp:	5.	1706.	1	.	.	.	.	.	.	.	6	9	10	.	.	.	6	9	10
Dito 1:K: bez Przyp:	6	1700.	—	20	10	20	30	16	.	.	11	5	26	2	1	2	59	31	14
Gram: 2:K: z Przyp:	3.	1704.	1	163	206	14	.	.	.	.	20	35	24	6	7	10	105	234	20
Dito 2:K: bez Przyp:	—	1700.	—	19	5	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	19	5	2
Gram: 3:K: z Przyp:	2.	1703.	1	110	154	.	.	.	.	.	.	.	.	17	23	24	93	130	6
Dito 3:K: bez Przyp:	2.	1703	—	.	.	.	.	.	.	.	24	11	6	.	.	.	24	11	6
Moral: 1:K: bez Przyp:	—	—	—	.	0	.	24	.	.	.	.	.	.	0	.	24	.	.	.
Dito 1:K: bez Przyp:	—	1709	—	.	.	.	.	30	5	.	.	.	.	2	.	10	20	4	20
Przyp: do 1. i do 2: Klas:	—	—	—	0	4	24	.	.	.	.	12	7	6	7	4	6	15	7	24
Moral: 1:K: z Przyp:	2.	1707.	—	22	14	20	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	22	14	20
Wypisy: z Listu: 1:K:	2.	1701.	—	15	5	15	.	.	.	.	.	.	.	9	3	9	6	2	6
Dito	4.	1704	—	.	.	.	30	7	.	.	.	.	.	.	.	.	30	7	.
Moral: 2:K: bez Przyp:	—	—	—	40	4	24	.	.	.	.	.	.	.	11	1	3	37	3	21
Dito 2:K: bez Przyp:	—	1705. i 1707.	—	15	2	15	30	5	.	.	.	.	.	.	.	.	45	7	15
Dito 2:K: z Przyp:	—	1705	—	.	.	.	.	.	.	.	11	0	2	.	.	.	11	0	2
Wypisy z Listu za 2:K:	2.	1702.	—	69	27	2	.	.	.	.	11	5	4	0	3	22	61	28	14
Dito 3: Klas:	2.	—	—	70	51	10	.	.	.	.	4	2	20	6	4	12	60	49	26
Dito: 3: Klas:	3.	1707.	—	.	.	.	.	.	.	.	16	12	10	.	.	.	16	13	10
Moralna 3: Klas:	1	1707.	—	26	10	12	.	.	.	.	42	16	24	7	2	24	61	24	12
Histor: 3: Klas:	1.	1703	—	57	30	12	.	.	.	.	19	10	4	4	2	4	72	30	12
Przyp: do Niey	1	1702.	—	60	46	.	.	.	.	.	16	12	0	6	4	10	70	53	20
Wyp: do Niey	1.	1702.	—	59	15	22	.	.	.	.	5	1	10	6	1	10	50	15	14
Historya 4: Klas:	1	1706.	—	.	.	.	30	22	.	.	2	1	14	0	5	26	24	17	10
Dito:	1	1706	—	.	.	.	.	.	.	.	20	12	.	.	.	.	20	12	.
Arytmetyk	2.	1703.	1	1	1	.	.	.	.	.	9	9	.	10	10	.	.	.	.
Dito:	3.	1705.	1.	20	32	.	.	.	.	.	10	20	24	4	6	12	34	54	12
Jeometryi C: I.	2	1705	3	6	20	12	20	60	.	.	.	.	.	12	40	24	14	47	10
Dito	—	—	3.	.	.	.	.	.	.	.	0	24	.	.	.	.	0	24	.
Jeometryi C: 2:	1.	1703.	1	10	31	15	.	.	.	.	22	30	15	.	.	.	40	70	.
Dykcyonarzy Lac: St:	2.	1704.	2.	26	70	.	20	60	.	.	10	54	.	12	36	.	52	136	.
Dito	2.	1704	2.	.	.	.	.	.	.	.	0	22	.	.	.	.	0	22	.
Dykcyonarzy Xawiyt:	—	1779	3.	.	.	.	.	.	.	.	9	27	.	.	.	.	9	27	.
Dykcyonarzy Starozy:	—	1779.	3.	13	42	10	.	.	.	.	.	.	.	6	20	.	7	23	10
Wstęp: do Fryzyki:	1.	1704.	W brakuie Kilku Arkuszy 1.	1	1	15	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	15
Dito	1.	1704.	1.	.	.	.	.	.	.	.	24	44	.	6	11	.	10	33	.
Dito	2.	1700	3.	10	30	.	10	30	.	.	.	.	.	.	.	.	20	60	.
Algiebry	1	1702.	6.	19	114	.	.	.	.	.	.	.	.	5	30	.	14	84	.
Dito	1	1702.	6.	.	.	.	.	.	.	.	12	76	.	.	.	.	12	76	.
Logarytmow	1.	1707.	—	16	10	20	.	.	.	.	.	.	.	6	4	.	10	6	20
Gram: Niemieckich	—	—	1.	10	10	.	.	.	.	.	.	.	.	5	9	.	5	9	.
Xyża Hetmanow	—	—	1	4	6	12	.	.	.	.	.	.	.	2	6	.	4	6	12
			Summy Ogolne Pieniężne.		1165	26		213				544	19		264	16		1658	29

Od Sprzedania, tod dnia Listu do Dnia 26: 8- 3 264 - 16.
Odlana Summa na Wydatek 26: 256 - 4

X. W. Drzewiecki Sekr: Pijarski

72v

Tabella

Osob Zgromadzenia X.X. Cystersow w Szkolach Wschowskich. Roku 1791.

X. Urban Flaum. Profesor Prawa i Wymowy.
X. Piotr Zalinski. Profesor Fizyki.
X. Remigi Pawlicki. Profesor Matematyki.
X. Florjan Stachorski. Profesor Klasy Trzeciey
X. Erazm Stachowski. Dozorca Uczniow na Pensyi w Kollegium będących. i w przypadku choroby wyrzędzający Profesorow.

X. W. Drzewiecki. S. Dr.
Szkot P.
mpp

Metrowie Języków.

Niemieckiego. X. Flaum Profesor. Prawa i Wymowy.
Francuskiego. Mr Grij. Ten od Wakacyi iest przyięty.

1792/1790

73v

Rapport z Szkoł Wschowskich. z Nauk dawanych przez Prof Fizyki i Historyi Naturalnéy. R. 1792. D 12. Lipca Uczyniony.

74

Czyniąc zadosyć Rozrządzeniom. D. K. Edukacyinéy, niniejsze względem stanu nauk odemnie tłumaczonych uwiadomienie, mam honor złożyć.

1° W Klassie III z Wstępu do Fizyki, wszystkie Rozdziały porządkiem tłumaczone były Uczniom, z tem wszystkiem dla krotkości czasu, i dla niektorych Rozdziałow w tém Dziele większego zastanowienia wymagaiących, doszliśmy tylko do Rozdziału 13go

2° w Klassie IV. Dla więcey Uczniow w tym Roku do téy Klassy przybyłych dawana była Nauka Hidrostatyki i Hidraulíki, wszystkie Zagadnienia w téy Nauce rozwiązane były. Twierdzenia dowiedzione. Opisały się i odrysowały Machiny nie-które do Wygody publicznéy służące; iakie są: Fontanny ciągące, Pompy rożne go ułożenia, Skład części istotnych w Młynach wodnych, wietrznych, bydlęcych, ręcznych. Co wszystko do ogolnych początkow Teoryi Hidrostatyki, Hidraulíki, Mechaniki, stosowane; przeswiadczyło Uczniow o potrzebie teyże Teoryi.

Mowiło się także o Elektryczności, iéy własności, fenomena, skutki, tak względem wzrostu roślin, iako leczenia niektorych chorob, wyliczywszy, domyślić się należy przyczyny iż iest ogien elementarny; Związek rzeczy podał sposobność mowienia o Piorunach, które nic innego nie są, iak materya elektryczna, o grzmotach, Łyskawicach, i innych Meteorach ognistych, iakie są Swiatło południowe, Kule palące się gwiazdy spadaiące. ognie Cmętarza ignes fatui To wszystko wyjęte z Fizyki X. Bińskiego. S. P. lubo i innych Autorow do rzeczonego rzeczy wyłuszczenia używało się iako Floriani Dalham Institutiones Phisicæ; Viennæ ftt Phisicæ Elementa de Berger.

3° W teyże Klassie ponieważ są przepisane Statutem D. K. E. ogolne Reguły o Utrzymaniu w czerstwości zdrowia. Sądziłem za rzecz potrzebną dać wyobrażenie ułożenia Machiny Ciała ludzkiego; które wiadomości powzięte są z Książki Heysteri Compendium Anatomicum. do łacińskich wyrazow tłumaczenia służyła Anatomia krotko zebrana, w Kaliszu Figury obiaśniały Opis. z Dzieła Recueil de Planches pour la nouvelle Edition du Dictionaire raisonné de Sciences des Arts et des Metiers. Tome 2. à l'Article Anatomie. Dało się krotkie wyobrażenie temperamentow, poczem nastąpiły Przepisy Dyety. to w łacińskim języku wybrane z Autora bezimiennego.

4to Historya Sztuk i Rzemiosł dawana była Uczniom tey Klassy, w których opisaniu zawsze na pamięć przywodziło się Historya Naturalna, która dostarcza materyałow tymże Sztukom i Rzemiosłom, okoliczności które do Sztuk i Rzemiosł wynalazkow wpływały, wyrażały się; wyjęta iest z Dzieł Dictionaire raisonné des Arts et Metiers par Mr l'Abbé Jaubert. ftt. Histoire de progrès del'Esprit humain dans les Sciences naturelles par Mr Savérien. Na wypisy służyła książka Vergilii Angli de Inventoribus Rerum.

5° W Klassie II Ogolne Przepisy względem Rolnictwa dawane były. Uwagi o rożnym gatunku ziemi, o położeniu Gruntow. Moralne Uwagi iak się należy postępować Panom względem swych Poddanych. Przesądy rolnicze iako niezgadzaiące się z zdrową Fizyką wyśmiane.

6° W Klassie II. o Ogrodnictwie traktuiąc; podały się sposoby rozmnażania drzew Urodzaynych, o szkółce na drzewka, o Szczepieniu, Kozuchowaniu, Oczkowaniu, Łączeniu, Odkładaniu, Przycinaniu, Karbowaniu Obłakiwaniu; tak Rolnicze iak i Ogrodnicze wiadomości tłumaczone z Dzieł X. Kluga.

74v

7o Botanika dawana w klassie III gdzie dla niedostatku Exemplarzow Elementarney Botaniki skracało sie to Dzieło, i na pismie podało Uczniom. Godzina iedna w tydzień ledwo pozwoliła skończyć Część Iey 1sza

Ten iest rzetelny Plan Nauk odemnie dawanych, Ich krotka treść tu zebrawszy wysokim zwiastom one Mężow Uczonych P. Szkoły Głowney poddaie a to na dowod iz iestem na wszelkie Rozkazy P. K. E. z nayuiększa powolnoscia, i z nayglębszem uszanowaniem

X. P. Zaliński Jeom: Jk. Mści Prof Fizyki i Astr. Nat.
Zakonu Cysterceyen

75v

Raport z Nauk dawanych w Szkołach Wschowskich przez Nauczyciela Wymowy i Prawa Roku 1792. w Lipcu

w Klassie 2giéy

Grammatyka Elementarna na Klasse 3cią była tłumaczona i powtarzana, niepomiawszy powtarzania potrzebnieyszych wiadomości z Przypisow w Grammatyce na klasse 1wszą o Rożnicach Łaciny od Polszczyzny i o Postaciach. z Grammatyki na klasse 2gą o rodzajach imion przez Zakończenie, o przypadkowaniu, stopniowaniu i czasowaniu nieforemném. Listy Pliniusza, Zdania Moralne w Wypisach Łacińskich umieszczone i Przypisy do Dziejow z Łaciny na Polszczyznę i na odwrot przenoszą Uczniowie dawali sprawę z wszystkich względow Grammatycznych. Kaźdą 6. godzin w tygodniu.

w Teyże Klassie.

Moralna Elementarna na klasse 3cią wpajaną i tłumaczona była. Tłumaczoną i powtarzaną przez godzinę 1. w tygodniu; a wpajaną zawsze za karę wyszłowiając Uczniowie na pamięć zdanie Autora którego z Wypisow Łacińskich, lub cnotę i wadę z Moralnéy za popełniony nieprzystoyny obyczaiu postępek.

w Teyże Klassie.

Godzina jedna służyła w tygodniu do korzystania z Dziejow Starożytnych Assyryczyków, Medow, Persow i innych Narodow w dziele Elementarném wyłuszczonych. Wzmiankowane w Dziejach Kraje, Miasta, gory, i rzeki ukazywane były na Kartach Geograficznych. w Uczeniu się Historyi obowiązani byli Uczniowie stosować ją do obyczajow i Polityki według Rozdziału 6. w Przypisach do Hist: Powszechney.

w Klassie 3ciéy

Do Uwag i Wiadomości o Wymowie niemając Dzieła Elementarnego, zbieralem wiadomości i Uwagi z Wymowy X. Polańskiego, P. Karpińskiego i X. de Colonia; które przeszedszy Uczniowie; w przykładach z Cycerona, Pliniusza, Liwiusza, Mureta, każdą część mowy wyiaśniłem. Niektóre Mowy z Tacyta tłumaczyli Uczniowie, rozbior onychże czynili z zastanawianiem się nad Stylem, postaciami, okresami, wyrazami i myślami

w każdym przykładzie i ćwiczeniu. Na co godzin 3 w tygodniu idzie. Do te godziny podciągniona i dawana była nauka o Wierszopisturze Zewnętrznem w ostatnich dwóch miesiącach z Grammatyki Narodowey.

w Teyże klassie

Dzieje Greckie z Książeczki Elementarney dawane były i życia Wodzow Greckich tłumaczone. Poświęcona była na to według Tabelli godzina jedna w tygodniu.

w Teyże klassie

Moralna czyli Prawo Natury dawane i tłumaczone było z Dzieła X Stroynowskiego Szkoły Głowney Wileńskiey Profesora. Prawo to skończone i powtarzane było w godzinie przepisaney w Tabelli.

w klassie 4tey

Drugiego roku przepisane są wiadomości i Uwagi o Wymowie i Poezyi. I do tego obowiązku do tychczas niebyło Książki Elementarney. Co do wiadomości więc Poetycznych służyło Uczniom Dzieło Autora bezimiennego dla szkół Austryackich wydane w Wiedniu, z którego powzięli wiadomości o Poezyi w ogólności i w szczególności. Niektórych Pieśni Horacyusza, Epigrammatow Marcyalisa, Idyllow Klaudiana tłumaczenie, było ćwiczeniem tey klassy. Sielanka Rzetelność, Satyra Wychowanie myśli. Z Autorow Niemieckich mowę wiązaną od Uczniow udzione prace roku tego.

Co do Wymowy niewiązaney. Już w niższey klassie zabrane wiadomości i Uwagi przy tłumaczeniu Mowy Arcybiskupa Lwowskiego Solikowskiego na pochwałę Zygmunta Augusta powtarzane były, ile się w niey względow Retorycznych dostrzegło dało. Nad to wraz z domowemi ćwiczeniami godzin 4. w tygodniu.

w Teyże klassie

w Teyże Klassie.

Prawo dawać i tłumaczyć należało. Prawo Polityczne i Prawo Narodow z Dzieła nie Elementarnego ale Krajowego X. Troynowskiego tłumaczone było, powtarzane i zrozumiane od Uczniow. Dowolnie bez Książki Elementarnéy przeniosłem Prawo Polityczne do 4téy Klassy; stosując się przy wielości Nauk do wieku i pojęcia Uczniow w Klassie 3ciéy. Na Prawo w téy Klassie jedna godzina przepisana. Aby te Nauke skończyć wyrozumiale czasem podciągnąłem ją pod inne godziny.

w Teyże Klassie.

Do Dziejow Królestwa Polskiego maiących przepis czasu jednogodzinnego w Tabelli, przy obszerności swojéy na jedne godzine w tygodniu, służyło Uczniom Dzieła X Wagi. To Uczniowie przechodząc uwagą w czterech Epokach, zastanawiali się nad znakomitszemi przypadkami, czynami i odmianami przywykłemi. Tłumaczenie niektórych ustępow z Kromera służyło za Wypisy.

X. U. Flaum. Professor Wschowski
Zgromadzenia Cysterskiego. mpp.

77v

11

Szkoły Poznańskie i Rydzyńskie .

172 a 1789
dito

78v

Porachunek z Xiązek Elementarnych, w ktory wchodzą Xiązki, na Wizycie przez W[ielmożnego] Krusińskiego W. J. dnia 9 Czerwca R. 1789 podpisanej, pozostałe; tudzież Xiązki na Szkoły Poznańskie i Kaliszkie z Drukarni Szkoły Głównej Koronnej wydane dnia 20 Miesiąca Maia R. 1789: a odebrane w Poznaniu dnia piątego Października tegoż roku 1789.

79

GATUNEK Xiązki Każdey.	Na papierze nie[?] liczba Exemplr. oprawnych.	Cena każdey Xiązki		Summa należąca za Xiązki każdego gatunku		Liczba sprzedanych.	Liczba pozostałych.	Summa za sprzedane.		Summa za pozostałe		Suma ogolna za sprzedane		Suma ogolna za pozostałe		Wydatek na pocztę		Summa oddana Szkole Głownej.	
		Złote	grosze	Złote	grosze			Złote	grosze	Złote	grosze	Złote	grosze	Złote	grosze	Złote	grosze	Złote	grosze
Elementarzy Edycyi Nowszey	129	1	2	137	18	7	122	7	14	130	4	250	4	1615	20	2		248	4
Gramatyk. Kl. 1ey, bez przyps. Edycyi 6tey	150		16	80		51	99	27	6	52	24								
---- z przypis. Edycyi 4tey	44	1	10	67	14	16	28	24	10	42	28								
---- Klas. 2gi bez przyps. Edycyi 2giey	23		10	7	20	9	14	3		4	20								
---- z przyps. Edycyi 3ciey	73	1	16	111	28	4	69	6	4	105	24								
---- Klas. 3ciey z przyps. Edycyi 2giey	122	1	20	203	10	7	115	11	20	191	20								
Moralney Klas. 1ey, z przyps. Edycyi 1785	27		22	29	24	7	20	5	4	14	20								
---- bez przyps. Edycyi 1789	50		5	8	10	25	25	4	5	4	5								
---- Klas. 2giey z przyps. Edycyi 1785	64		22	46	28	16	48	11	22	35	6								
---- bez przyps. Edycyi 1787	30		5	5		8	22	1	10	3	20								
---- Klassy trzeciey Edycyi Nowey	59		12	23	18	10	49	4		19	18								
Wypisow: Klassy Nowey Edycyi 4tey	150		7	35		62	88	14	14	20	16								
---- Klas. 2giey Edycyi 1ey i 3ciey	80		10	20	20	26	54	8	20	18									
---- Klas. 3ciey Edycyi 2giey	29		23	22	7	10	19	7	20	14	17								
Arytmetyk Edycyi 3ciey	47	1	18	75	6	12	35	19	6	56									
Dykcyonarzy Łacińsko-Polskich Edyc. 2. i 3.	58	3		174		14	44	42		132									
---- Starożytności Edyc. 1ey	26	3	10	86	20		26			86	20								
Historyi Klassy 3ciey Edycyi 2giey	49		16	26	4	6	43	3	6	22	28								
Wypisy do niey Edycyi pierwszey	27		8	7	6	6	21	1	18	5	18								
Przypisy do niey Edycyi pierwszey	1		23		23		1				23								
Historyi Klassy 4tey Edycyi Nowszey	69		22	50	18	2	67	1	14	49	4								
Geometryi Części Nowszey Edycyi	21	3	10	70		8	13	26	20	43	10								
---- Edycyi 2giey	20	3	12	68			20			68									
---- Części 2giey Edyc. Nowszey	4	1	22½	7		4		7											
Algiebry Edycyi pierwszey	14	6	10	88	20	1	13	6	10	82	10								
Wstępu do Fizyki Edycyi pierwszey	32	1	25	58	20	3	29	5	15	53	5								
---- Edycyi drugiey	10	3		30			10			30									
Logika z Lekto zbierana	5	5	10	26	20		5			26	20								
O Elektryczności	11	3	8	35	28		11			35	28								
Korneliusza Nepota życia	2	1	18	3	6		2			3	6								
Logarytmow	44		20	29	10		44			29	10								
Grammatyk Niemieckich	129	1	24	232	6		129			232	6								
Suma należąca za wszystkie razem gatunki				1865	24														

w Poznaniu dnia 9 Czerwca R. 1790.

X. Gotecki Prefekt mpr.

79v

Działo się w Poznaniu
na Obradach Wydziałowych
Dnia Piątego Miesiąca Sierpnia
Roku Tysiąc Siedmsetnego Dzie
więdziesiątego.

Podług rozrządzenia Przeswietney Kommissyi Edukacyiney i Szkoły Słowney Koron-
ney Zgromadzenie Osob niżey podpisanych Stanu Akademickiego z Szkół Wielko-
polskich Poznania, Kalisza i Wschowy, na Posiedzeniu przystąpiło do obrania Pre-
zesa W. X. Gabryela Cedrowicza, Kanonika Łęczyckiego Szkoł Kaliskich Kano-
nicznych, do którego Sekretarz X. Tomasz Paszkiewicz Professor Wymowy Szkoł
Poznańskich przybranym został.

Po zaprzysiężonym tym Actus całe zgromadzenie wraz z Prezesem zgodnemi głosy na Urzędzie Rektora Wielko-Polskiego W. X. Józefa Przytuskiego Ka-
nonika Katedralnego Poznańskiego i Kaliskiego — Pro-Rektora zaś Kaliskiego W. X. Jana Gorczyczewskiego, iako mężow wysokiemi przymiotami, słodkim sposobem rządzenia, wziętością i Powagą między Obywatelami Honor i sławę nowi Akademickiemu czyniących na dalszy czas potwierdziło.

Na tymże samym Posiedzeniu Zgromadzenie Wydziału Wielko-Polskiego uważa to Szkoły Słowney Koronney, punkta tyczące się, iak dobra Publiczney Edukacyi, iako i Osob Stanu Akademickiego następuiące przełożyć.

1mo. W celu powiększenia Szkoł, i zmnieyszenia przykrości Uczącym, na które Ich częstokroć u Obywatelow niektórych narażaią przeciwne o Edukacyi zdania Zabor-
nikow, byłoby rzeczą arcy pożyteczną, gdyby Przeswietna Komm. Edukacyina wydała Uniwersał zakazuiący Zabornikom połączney po Klasztorach swoich Edukacyi Synow Obywatelskich, tudzież druhowania swoich Grammatyk i wydrukowanych sprzedawania, któremi wiele uprzedzonych dawnym sposobem uczenia do siebie przeciąga.

2do Doświadczenie uczy że Dyrektorowie zakończywszy siedmioletnią naukę, pod pozorem doskonalenia się w nieiakich lekcyach, od innych uwolnienie biorący, czasem lekcyi wyeksercypowanych, nie na doskonalenie się, lecz na schadzki lub niepotrzebne rozmowy łożą; przeto pożyteczniey byłoby aby do równości powrocić, albo iakie w czasie eksercypowanych lekcyi dla takowych powszechne obmyślić zabawy.

3tio. Nauki teraźnieysze mimo ich doskonałość nie mogły do tąd wszystkich przekonać Obywatelow o swoiey użyteczności i przystosowaniu do dobra Kraiowego, a to naywięcey z przyczyny, że Uczniowie nie kończąc przedsięwziętych Nauk pospolicie do Seminaryow i innych subselliow z Klassy I. II. III. a naywyżey IV. udawać się zwykli, gdzie bez żadnego zaświadczenia przyięci bywaią, a gdy po niejakim czasie niezdatność w nich spostrzegą, na Nauki i Nauczycielow zganiaią. Użyteczną by więc i tu rzeczą było, aby Prze-
świetna Komm. Edukacyina. Uniwersałami obwieściła, ażeby żaden ze Szkoł Publicznych lub z pod prywatney Edukacyi wychodzący bez zaświadczenia do żadnego Stanu przyętym nie był, a tak zapobieży się i podwarzom rzucanym na Nauki, i liczba zdatnieyszych Oby-
watelow do pełnienia swych obowiązkow powiększoną zostanie.

4to Dla nadzwyczaynej w tym Roku drogości wszystkiego, Pensya dla Osob przy Edukacyi zostaiących obarzała się tak dalece nie wystarczaiąca, że co było z Pensyi zostawione na nie uchronione oporządzenie, to się na wiele strawić musiało. Gdy do tego niepewne w tych stronach urodzaie na dalszy czas tąż samą albo wyższą drogością grożą; przeto raczy Szkoła Gł. tak naymocniey się do Przeswietney Kom. Edukacyi zamiedi przedłożenie o przyspieszenie na Rok przyszły Szkolny rezolucyi względem determinowanego przydatku Złp. 400. na osobę do Pensyi Kollowey.

5to Pan Rektorow i Pro Rektorow obchodzić powinien wszystkie Stanu Akademickiego Osoby, iako wszystkie talentami i Edukacyą usposobione do piastowania prędzey lub poźniey wżnieyszych

kowanych Urzędow Płaca tych Urzędow nie może się nazwać tylko kara Osob onież piastuiących — Nayiawniey się to wyda w tych Osobach, które odukończywszy lat 14. lub więcey dobrowolnego uczenia, niby to w nadgrodę zasług byłyby posunięte na Urząd Rektorow i Pro-Rektorow. W roku 15 do: browolnego uczenia brałyby takowe osoby Pensyi dorobkowey fł 700. w R. 16. fł 750. w R 17 800. w R 18. 850. Posunięte na Pro-Rektorstwo nie biorą Pensyi dorobkowey tylko urzędowey fł 600. Więc płacić będą za Pro-Rektorstwo w Roku pierwszym fł 100. w drugim 150, w trzecim 200, w 4tym 250. in Summa za lat cztery Pro-Rektorstwa zapłacą fł. 700. A że po skończonym Pro-Rektorstwie według dawnych ustaw powraca Osoba do tey Pensyi dorobkowey na którey stanęła, przeto w 19. roku co miała brać osoba niebywszy Pro. Rektorem 900 dorobkowych, brać musi tylko 700, w 20 Roku zamiast 950 fł 750. Więc iuż że zapłaci 400. fł, a nie iest że to uharamicm zasłużony Osoby? — Podobnie dzieie się i z Osobami w przyszłych leciech Urzędy biorącemi. Akademik w 9. R. zostaiący Pro-Rektorem tymsamym niby na Pensyi urzędowey fł 200. w 10. fł 150. w 11. fł 100, w 12, 50 fł. In Summa przez lat 4. Pro-Rektorstwa niby to zyskiał fł 500. Lecz w Roku 13. powracaiąc do Pensyi dorobkowey fł 400. co roku po Złr. 200. znaczliwie musi, a przez lat 8. do emerytury pozostaie fł 1600. utraci, od których owe 500 niby zyskane odięwszy, rownie za Pro Rektorstwo fł 1100. do Kassy Przeswietney Kom: Edukacyi zapłacić musi. Uprasza więc Zgromadzenie Szkoły Gł: Kor: aby raczyła polecić Jch względom Przeswietney Kom: Edukacyi, żeby przy urzędowey Pensyi odbierali i dorobkową —. Profesorowie także w rożnych zdarzeniach nie mogący dosięgnąć przeznaczonych lat do Emerytury 20., nie maią dla siebie zapewnienia podług proporcyi odukończonych lat wystużoney Pensyi Emerytalney; w czem rownie dopraszaią się o względną rezolucyą.

6to Profesorowi Grammatyki widząc w doświadczeniu iak mały z Języka Łacińskiego w Uczniach pokazywałby się postępek z wykładania im samey Grammatyki Narodowey gdyby praktycznych z innych Grammatyk nie podsuwali im prawideł; przeto dopraszaią się, ażeby do Grammatyki Narodowey dodatek potrzebny był sporządzony.

7mo Zdaie się Zgromadzeniu, iż kiedy w Fizyce daie się Mechanika, Hydrostatyka, Aerostatyka, w Mineralogii o Ziemiach, Kamieniach, Solach itd. w Botanice Fizyologia i Systema Roslin, w Ogrodnictwie onych Kultura; iuż tedy nauka Rolnictwa w tamtych zupełnie iest uwzględniona, iwszystkie wynalazki i uwagi, które się zbieraią i powstawaią w Rolnictwie, mogą być dokładnie na swoich miejscach wytknięte i przystosowane, nie czyniąc osobney nauki, której ani praktyki, ani zupełnego przekonania mieć nie można. Nadto, że ta Nauka wyciąga w nieiakowych miejscach takiego tłomaczenia, którego z przemieszanych Nauk zasięgnąć trudno; zachodzi naypryzwoiciey byłoby, aby za rozrządzeniem Przeswietney Kommissyi za Nauka w Kl. IV. opuszczoną być mogła, i zostawiła dwie godziny czasu na tydzień innym Naukom do obszerniey szego wytłomaczenia.

8vo Między innemi przykrymi przeszkadzaiącemi wzrostowi Nauk, iest niedostatek Biblioteki i narzędzi tak Fizycznych iak matematycznych po Szkołach Akademickich; o opatrzenie więc w te, Szkoły dopraszaią się

9no Profesorowie z powinności odukczaiący, żądaią względow Prze: Komiss:, ażeby lat służby, przez które uczą z obowiązku, mogły im bydź liczone w Emerytury, ile że są obowiązani powracać koszt na swoią Edukacyą łożony przez wytrącanie im dorobkowey Pensyi. Tudzież żeby po wypłaceniu się za koszt na siebie łożony mogli się zrównać w dorobkowey Pensyi z uczącemi tyleż lat bez powinności.

10mo Do uchylenia Profesorow po Szkołach Wydziałowych, a przemieszenia ich obowiązkow na Rektorow, wyjąwszy z Zgromadzenia Poznańskiego W. Jm. Golechiego Kanon: Ka Koadjutora Poznany, któremu sama tylko nadzieia postawiona Emerytalney Pensyi bez iey oznaczenia, Zgromadzenie więc szczegulniey go zaleca względom i pamięci, ile, to w Zakonie niegdyś Jezuickim, to w Szkołach Warszawskich iuż pod rządem dzisieyszym zostaiących, to w ciągu lat 9. Profesury Poznańskiey zasługi maiącego i na tym gruncie przyzwoitey Emerytury dopraszaiącego się i zalecenia Przeswietney Kom: Edukacyi przez Szkołę Główną.

11mo. Ponieważ wybor Osoby na Urząd nayważniey interessuie Zgromadzenie, w którym ma urzędować, Zgromadzenia zaś Pod: wydziałowe, że i nie zawsze we wszystkich Osobach mogą być przytomne obradom, i, choćby były przytomne, nie zrównaią nigdy liczbą Wydziałowym, przez co mogłoby nastąpić, iżby od Osob Zgromadzenia Wydziałowego większością głosow mogł bydź obrany Rządca dalii, któremuby przeciwne były chęci i głosy Zgromadzenia, któremu ma przedłożyć. Iest więc prozba Osob obradę składaiących, ażeby Przeswietna Kom: udzielaiąc wolności obierania Rządcow Stanowi Akademickiemu, dała ią ubespieczyła, iżby po skończonym czasie periodycznym urzędowania Osob teraz obranych każda Osoba Zgromadzenia Podwydziałowego, choć nie przytomna Obradom mogła wotować przez przesłany pod pieczęcią swoy głos.

12mo. Dopraszza się rownie Zgromadzenie Podwydziałowe, gdyby się trafiło, żeby

wszystkiemi Kreskami swemi obrało sobie Rządcę, aby większa liczba Kreseh przeciwnych Zgromadzenia Wydziałowego nie była na przeszłość obrancerna.

13tio Nayszczegolniey zaś iest prozba Zgromadzeń, azeby Stan Akademicki swoiemi Przywileiami był podtwierdzony od Nayiaśnieyszych Stanow Sejmuiących.

Wyiąte z Protokołu Obrad Wydziałowych.

Concordat cum Originali
X. T. Paszkiewicz Prosz. Wymerey
Sekretarz na Obradzie domowey
mpr.

X. Gabryel Cedrowicz, Szkot
Kolskich Kanonicki i Wystuzony
Prezydujący.

X. Jozef Rytwiński Kanonik Rzpan
Rektor Szkoły Inowrocł. mpria

X. Jan Gorczyczewski
Szkot Kaliski Vice Rektor mpria

X. Kazimierz Sotecki Kanonik
Kalisz. Rozn. Prefekt Szkół
Poznańskich Urząd trzymający.

X. Drzewiecki Prefekt Wschodni.

X. Jerzy Chrzycki Prof
Prawa Duchownego i W.K.

Jan Benicza Krzewski Profesor Fizyki

Jakob Chodecki Prof Matematyki wszkoł: Pozn. mpr.

x Woyc. Skibiński Prof. Klasy I. mpr.

x. Jan Widtak Prof Prawa mpria

Rafał Gutowski Prof Fizyki mpr

X. Ignacy Giecy Profesor Szkoł Pozn.

Kazimierz Domaradzki Profesor Prawa.

Franciszek Dzierzanowski Prof. Wymow.

Jozef Lineeewski Prof Kl. II.

Piotr Lopieński Prof Kl. I.

Jacek Kucliński Prof Matem Szkoł Kalis: mpr

81 v

II

82

Prozba do P. Szkoły Głowney koronę Profesorow Matematyki Wydziału Wiello-Polskiego względem poprawy Xiąszek Elementarnych.

W ciągu uczenia Matematyki z Xiąszek Elementarnych, każdy z Nauczycielow po dodatku nieuchronnie potrzebne, do innych Xiąszek uciekać się musi, oprocz tego, zbyteh rozumowań, mianowicie w Algiebrze, przedłużaiąc czas nim doydzie się do prawdy następuiącey maiącey bydź zniesioney z pierwszą, wprzod już dawana, zraża wielu Uczniow od tey Nauki, raczy przeto P. Szkoła Głowę koronę przełożyć Przeswietney Kommissyi Edukac. aby Dzieło Algiebra na Szkoły Narodowe zmnieyszona y poprawna, Trygonometrya w Części Iwszey Jeometryi także poprawna, Arytmetyka zaś dokładniey ułożona bydź mogła.

Jakób Chodacki Prof Matema:
w Szkołach Poznan.

Kuklinski Prof Matez:
w Szkole: Kalisz

Wielmożny i Naytaskawszy

Dobrodzieiu

Smutne zdarzenie iest mi powodem szukać Protekcyi WW Pana Dobrodzieia. Albowiem Wjmć Pan Radoński Chorąży Gnieznienski zaprosiwszy mnie w Dom swoy, uczynił mi wzgardę pełną obelgi, iako Manifest obiasnia rzecz, o ktorę idzie. Daleko bym się zapomniał, gdybym gwałt mi uczyniony puscił bez popierania, ile znaiąc, że tu idzie o honor i moiey Osoby, i całego Nauczycielskiego Stanu; tym więc końcem uczyniłem Publiczne w Actach zazalenie, prócz tego wydałem na Sędy Grodzkie Pozwy, atoli trzeba mi do tego wsparcia Przeswietney Kommissyi Edukacyiney, ażeby List zalecaiący sprawę do JWjmć Pana Madrewskiego, Kasztelana Rogozinskiego, Jurregata Poznanskiego napisać raczyła. Aluboć WJmć X Przetuski Rektor nasz Jmieniem całego Zgromadzenia, razem z moiemi do niektorych Osób Kommissyi przyłączonemi listami, zasłał do Niey żądania, ia iednak szczegolniey żądam WW Pana Dobrodzieia i całey Przeswietney Szkoły Głównéy opieki i wsparcia. Gdy to zyskam, tedy powszechność tuteysza utwierdzi się w mniemaniu, iakie ma dotąd, iż iest Rząd który się opiekuie Stanem Nauczycielskim. Jeżeli zaś nieszczęściem słabe siły moie bez wsparcia będą musiały vledz przemocy gwałtu i niesprawiedliwości, mimo tey goryczy, która strawszy mi honor, truć będzie nazawsze życie, w tem czuć naybardziey będę, że się zostawi przykład powto-

rzenia

zertat

83v

rzenia bezkarnie nakim kolwiek podobnéy wzgardy, ktora niemyle się, że teraz wynikła z wyobrażenia, iakie byłe o tym stanie bardzo niskie, a iakie w opinii tutéyszych mozniéyszych iest dotąd panuiącém.

Jestem z naypowinniéyszym Szacunk[u]

Z 18. Marca A[o] 1791
Z Poznania

Wielmożnego W[ego] Pana Dobrodzieia
Nayniższym Sługa

Jan S. Bonicza Krzewski Professor Fizyki

172/d/90

Porachunek Książek Elementarnych, w które wchodzą Książki na Wizycyą przez W. Ś. M. X. Podskarbiego Wizytatora Jeneralg. z dnia 27 Czerwca R. 1791. Podpisaney pod tą [illegible]
w Szkołach Poznańskich.

Gatunek Książki Każdey.	Na papierze ilu Liter: Liz Exemp. Opraw.	Cena Każdey Książki		Summa należąca za Książki każdego Gatunku		Liczba sprzedanych	Liczba pozostałych	Summa za sprzedane		Summa za pozostałe		Summa ogólna za sprzedane		Summa ogólna za pozostałe		Wydatek		Summa oddana Szkole Głównej	
		Złote	Grosze	Złote	Grosze			Złote	Grosze	Złote	groszy	Złote	groszy	Złote	groszy	Złote	groszy	Złote	groszy
Elementarzy Edycyi Pierwszey	110.	1.	2.	117.	10	8	105.	8.	10	111	20	670.	21.	2165.	11.	.	.	670.	21.
Grammatyk Kl. I. Edy. 6ty i 7. bez Przyp.	148.	..	16.	78.	20.	73.	75.	38.	20.	40.	-								
. . . Z Przypisami Ed: 4ty	23.	1.	16.	35.	8.	9	14.	13	24.	21	14.								
Grammatyk Kl. II Ed. 4ty bez Przypis.	100.	..	18.	60	-	42.	58	25.	6.	34.	24.								
z Przypisami Ed. 3ciey.	64.	1.	16.	93	16	9	82	13.	24.	79.	22.								
Grammatyk Kl. III. Edy: 3ciey bez Przyp:	100.	..	20	66.	20	33.	67.	22.	-	44.	20								
z Przypisami Ed: 2giey	94.	1	20	156.	20.	24.	70.	40.	-	116	20								
Moralney Kl. I. Ed. 1808 z Przypisami	20.	..	22.	14.	20.	20	-	14.	20	-	-								
Bez Przyp. Ed: 1809	100.	..	5.	16.	20.	49.	51.	8.	8	8.	15								
Moralney Kl: II z Przyp. Ed: 1808.	48.	..	22.	35.	6.	11.	37.	8.	2.	27.	4.								
Bez Przyp. Edycyi 1807	107	..	5.	17.	25.	41.	66.	6.	25.	11.	-								
Moralney Kl. III. Edy: 1szey i 2giey	133.	..	12	83	6.	30.	103.	12.	-	41	6								
Wypisów Kl. I. Edy: 6ty i 8my	132.	..	7.	30	24	71.	61.	16.	17.	14.	7								
Wypis: Kl. II Edy: 1szey i 2giey	26.	..	10.	8.	20	26	-	8.	20	-	-								
. . . . Edy 3ciey 1790	100.	..	12.	40.	-	22.	78.	8.	24.	31.	6								
Wypisów Kl. III Ed: 3ciey	100.	..	25	83	10	27.	73	22.	15	60.	25								
. . . . . Ed 2giey . . .	2.	..	23.	1.	16	2.	-	1.	16	-	.								
Arytmet. Ed. 3ciey 1785. . .	74.	1.	18.	118.	12.	13.	61.	20.	24.	97.	10								
Dyktyonarzy Łacińsko Polskich Ed: 3ciey i 2gy	46.	3.	..	220.	-	44.	32.	132.	-	96	-								
. . . . Starożytności Ed: 1szy.	24	3.	10.	80.	-	6.	10.	20	-	60									
Historyi Kl. III Ed. 2giey . . .	70.	..	16.	41	10.	25.	53.	13.	10	28.	8								
Przypisów do 3ciey Ed. 3szey . .	2	-	8.	.	16.	2.	-	..	16										
Historyi Kl. 4ty Ed. 3szey . .	114.	..	22.	83.	10.	13.	101.	9.	16	74.	2.								
Geometryi Części 3szey Ed: 3szey . .	4.	3	10	13	10	4.	-	13.	10	-	-								
. . . . Ed: 2giey . .	70.	3.	12.	230.	-	22.	40.	74.	24.	183	6								
Geometryi Części 2giey Ed: 3ciey . . .	80.	1.	22½	87.	15	3.	17.	8	8	82	7								
Algebry Ed: 3ciey	53.	6.	10.	335.	20	8.	45.	50	20	283	-								
Wstępu do Fiz: Edy: 3ciey . .	26	1.	25.	47.	20	9.	17.	16	15	31.	5.								
Edy. 2giey . . .	60.	3.	-	180	-	-	60	--	.	180	-								
Liczb z Łodkiem zbieranéy . .	5.	5.	10	26.	20	1	1.	5.	10	21.	10								
O Elektryczności Ed. 3ciey . .	31.	3	8.	101.	8.	2.	29.	6	16	94.	22.	Oddałem do rąk Jeneralnego Wizytatora d. 15 Maia 1792							
Logarytmów . .	41.	-	20.	29.	10	-	14.	—	-	29.	10	X. Fr. Przyłuski Kan. Kal. Pozn: Rektor Szk. Gł. 3ciey manu							
Grammatyk Niemieckich . .	179.	1.	24.	322.	6.	24.	155.	43	6	279.	—								
Summa należąca za wszystkie razem gatunki .				2044.	2.														

85v

N

12

Szkoły Lubelskie .

Raport Roczny

z Nauk Matematycznych z roku 1790 na rok 1791 w Szkołach Woiewodzkich Lubelskich danych do Szkoły Głównéy podany

Z Arytmetyki

§ 1. Z Traktatu o Ułamkach Dziesiętnych. Dawszy poznać skąd pochodzą Ułamki Dziesiętne, i ich skazawszy własności, wytłumaczyłem sposoby któremi zniemi we wszystkich Arytmetycznych obchodzić się potrzeba. 2de Z Nauki o Wynoszeniu liczb do kwadratu, i wyciągania z nich pierwiastków. Dawszy poznać co to iest kwadrat liczby iakiéy, co iéy pierwiastek tak zupełny iak przybliżony, wytłumaczyłem sposób wynoszenia liczb do kwadratów; a skazawszy z iakich części składa się kwadrat każdy, podałem sposoby wyciągania pierwiastku kwadratowego tak zupełnego iak i przybliżonego z liczb całkich, ułamkowych i dziesiętnych. 3cie Z Nauki o Stósunkach i Proporcyach. Dawszy poznać co iest Stósunek, i ilorakiby; co iest poprzednik, następnik, i wykładnik stósunku, iak się one wyrażają w Stósunku iakimkolwiek, i kiedy Stósunek iest odmienia wartości swoiéy, wytłumaczyłem co iest Proporcya, ilorakaby, iak się każda wyraża, i co Proporcya ciągła. A własności fundamentalne Proporcyi tak Arytmetycznéy iak Geometrycznéy skazawszy, podałem sposoby wynalezienia którego kolwiek w obydwoch wyrazu, i rozebrania dwóch liczb na Proporcyą; te sposoby stósuiąc do Proporcyy ciągłych, nauczyłem wyciągania średniego proporcyonalnego między dwiema liczbami danemi. Wskazałem szczególniéysze odmiany, które w Proporcyi zaydź można, nie naruszaiąc iéy dobroci. Wytłumaczyłem co iest Stósunek złożony wogóle nosu, a w szczególnosci co dwumnożny, trzymnożny i t. d. W trzech twierdzeniach podałem zwięźle iakie z dwóch lubkolwiek Proporcyy wyciągnąć można. Z tego z Nauki o Regułach wyższey Arytmetyki. Wytłumaczyłem ile iest gatunków Reguły trzech, co iest, dałem wszystkich, i iak się rozwiązuią Pytania należące do każdego z nich w szczególności, to iest: do Reguły trzech prostéy, i odwrotnéy, podwyższonéy lub złożonéy, do Reguły Spółki

Procentu, Związku, czyli Mieszania, i Fałszywego Założenia
To wszystko w praktycznem rozwiązywaniu Pytań wszelkiego gatun-
ku mieli obiaśnione. Przytym czytem Tablice Miar, Wag, i Monet tak
Zagranicznych iako i Krajowych, okazuiąc sposoby zamieniania
iednych na drugie. Całą tę Teorye Arytmetyki z Dzieł Bezouda
i Metzburga ułożywszy w Porządku, pod pióro podałem.

Z GEOMETRYI

Dawszy różnicę Geometryi od Arytmetyki z ogólnego Nauk Ma-
tematycznych Opisu wyiaśnioną, Jey podział wraz z opisem Linii
Płaszczyzny, i Bryły przytoczyłem. W Tłumaczeniu Trzech pierw-
szych trzymałem się porządku dziś zwanego Elementu, sposób tylko Ta-
ki Dowodzenia, i Rozumowania do gruntownego pojmowania, iako
też i Twierdzenia, które dziś w Elemencie nie znayduią z Dzieł
Euklidesa wyiąłem.

Z ALGEBRY IV.

Z NAUKI O LOGARYTMACH.

Wytłumaczywszy cel Progresyi, i Loraku, wyrazy iey z czego się składa
ią, i iakie własności każdey w szczególności, a zwłaszcza sposób
Summowania wyrazów, i wnioskowania z pośrednich żądanych pomię-
dzy sobą dane. Uczyniłem Opis Logarytmów. Porównania ich z Postępami
mi wyiąłem ich własności. Przytoczyłem Historyą wynalazku Lo-
garytmów. Wymieniłem pierwiastkowy sposób rachowania Logarytmów
z Uwag nad Cechami Logarytmów wiele mogących użytkowania ich nie
które własności. Pokazałem użycie Logarytmów w działaniach Trzy-
nastych, w Regule tredi, w działaniach z Ułamkami takowemi
mi iak i Dziesiętnemi, gdzie oraz sposób wynaygowania z nich
Logarytmów podałem. Rozwiązałem wszystkie przypadki, które
w działaniach przez Logarytmy trafić się mogą.

Z TRYGONOMETRYI

Powiedziawszy cel Trygonometryi i opis, z tego wyiąłem potrze
by wyrażania tuków czyli kątów przez linie Trygonometryczne, które
że opisałem. Dowiodłem że Wstawa tuku iakiego kolwiek iest pod-
woyną Cięciwy tuku innego dwakroty większego. Z Uwag nad powięk-
szeniem i zmniejszaniem się Wstaw, i Dostaw, i sposobem wyra-
żania jednych przez drugie wyiąłem Podania, które w Trygo
nometryi rozwiązuią nadzwyczainey Tablicy Trygo
nometrycznych zawiadnięciem w okazaniu własności Linii Trygo
nometrycznych tukom podobnie odpowiadaiących, Stycznej tu
ku 45°, Związku Wstaw, Dostaw, Wstaw odwrotnych i Dostaw

odwrotnych, związku Wstaw ze wszystkiemi liniami Trygonometry
cznemi i sposobu wyrażania ostatnich przez pierwsze, Wstawy pod
wy łuku, albo Wstawy łuku dwa razy większego, Wstawy Summy dwóch
łuków, albo Wstawy ich różnicy; Nakoniec Wstaw łuków mniey-
szych od 30 i od 60 Stopni. Na Fundamencie tych prawd okazałem
sposób rachowania Tablic Trygonometrycznych. Naukę obrachunku
Trójkątów wytłomaczyłem w trzech Twierdzeniach; o Stósunku bo-
kow Trój
kąta, ich Summy do różnicy, i boku nayważniejszego do Summy dwóch
innych. Wytłumaczywszy przeciągnienie poczęli dochodzimy do
znosu kota. Wyliczanie Stósunku średnicy do Obwodu, powiedzia-
kota, lub ich części, okazałem sposoby wyrażania jednych przez drugie

Z PRAKTYKI.

Za pomocą Lasek, Zaimuha Podziału; Cyrkułu wytłumaczyłem sposoby
prowadzenia na gruncie linii prostey we wszelkich zdarzaiących
się przypadkach, oznaczenia kąta, prowadzenia prostopadłych i równo
ległych linij, sposoby wyznaczenia odległości w środku, lub widnym
terenie, lub zewsząd niepryzstępney, szerokości rzeki, wyposażenia,
krzywizn wiele, przenoszenia na papier zakrętów drogi lub rzeki, i po
mniejszych planów. Te same Zadania rozwiązałem za pomocą
Jeometrycznego Stolika, tudzież dokładnego sposoby przenoszenia planów
z jednego punktu w środku planu położonego, z którego obwód tegoż
planu widzieć można, lub z kilku punktów na obwodzie planu prze
dzierżonego do wymiaru położonych; Oznaczenia punktu danego
względem linii wiadomey, tudzież oznaczenia względem trzech punk
tów położenia punktu szwartego, z którego tetrzy punkta widzieć
można. Przytoczyłem uwagi o zwiedzeniu stolic, o bramie fundą
mentalney Podstawy, odmiany papieru na stoliku wymierzeniu
granic, gruntów, Miast, Wsi (&c.) na papier. Wytłumaczyłem użycie
Trygonometrii w praktycznym obrachunku Trójkątów prostokąt
nych, i ukośnokątnych. Wytłumaczywszy użycie Łątownicy, przy
stosowałem Prawidła Trygonometryczne do rozwiązania Zada-
dzień ułatwionych zapomocą Stolika Jeometrycznego. Podałem
sposób przywiedzenia kąta do prawdziwey ważności, gdy Wanę dzie
niego wierzchołku ustawione być nie może. Przytoczyłem Na
uki sporządzania Mappy, i przenoszenia tychże wiadomości
naznaczonej Proporcyi, tudzież obrachowania ich Powierzchni
i redukowania miar jednych na drugie. Wytłumaczyłem spo
soby dzielenia Figur jak Skolwiek na części upodobane,
i jak podział ich mogę na Mappie odznaczyć na gruncie
Opisawszy Wanędzia do sprawdzenia służące, podałem
sposob, jak wiadomości linii Kąta, lub Płaszczyzny wmie
rzonych pochyłem mierzonych, dojść prawdziwey ich ważności

nastraszyzmie Loxyzontalney, tudzież iakim sposobem przez równowa
żenie dochodzi się pochyłości miejsc dla sprowadzenia wody, bicia
fontanów i t. d. Dla wyprawienia się w Praktyce Rozmiary mierzy Fol.
wark pod Lublinem Sierakowszczyzna zwany na Fundusz Kaznodzieiey
stwa XX Jezuitarom od P. Komissyi Edukacyiney, tegoż wyznaczony, tegoż
go Mappę z wyrachowaniem Powierzchni Gruntu dimiowali.

TRAKTAT

Przytoczywszy Uwagi, pokazuiące konieczną potrzebę używania znaków
ogólniey szych nad liczby, wytłumaczyłem iaką przestrogę zachować nale
ży w znaczeniu ilości. Oksztatem iakie mamy sposoby do Srodzenia we
zły nieznanych, iakie Znaki w Algiebrze, co Zrównanie co Funkcyi.
Wytłumaczyłem Znaczenie i użycie Znaku dodatnego i odiemnego, tu
dzież podobieństwo i różnicę dodawania i odeymowania Algiebraiczne
go od Arytmetycznego, gdzie oraz Znaczenie Współczynników wyka
załem. Opisałem Mnożenie i Dzielenie Algiebraiczne, i sposoby ob
chodzenia się w nich z Wykładnikami, Współczynnikami, samemi
ilościami i Znakami. Wszystkiem Opis Wtamków, potrzebę przy
dania ich do iednego mianownika, i sposób zamieniania całko
ści na ułamek, tudzież Prawidła na ich mnożenie i dzielenie. Przy stoso
waniu te wszystkie Prawidła rozmaicie zgwanii Zrównań 1 Stopnia
z iedną ilością niewiadomą, oraz sposoby rozwiązywania tychże
wytłumaczywszy w tych rzeczach Zadaniach w Praktyce trafiaią się
mogących użytek Algiebry obiaśniłem.

TRAKTAT II.

Z ALGIEBRY

Powtórzywszy przy rozwiązywaniu Zadania Prawidła Działań Arytme
tycznych w Liberach, i oraz sposoby rozwiązywania Zrównań 1 Stopnia
z iedną ilością niewiadomą, przystąpiłem do rozwiązywania Zadań
wiele nieznanych ilości zawiérających, i sposoby rozwiązywania ich przez
kombinacyą dwóch naraz Zrównań warunkowych opowiedziałem.
Wytłumaczyłem Naturę Pytań nieoznaczonych, wyięgnąłem z nich ogól
ny początek, który do Teoryi Eliminacyi przystosowałem. Rozwiązałem
wszelkie Zadania należące do gatunku Zrównań 1. Stopnia. Idąc od Ilu
du i rozbiorem Funkcyy wyższych Stopni wytłumaczyłem Wzór Newtona,
i przystósowałem go do szukania wielkości pierwiastków. Wytłumaczy
łem sposoby rozwiązywania Zrównań Stopnia 2 z dołączeniem wzo
rów kilku szczególnych własności temu służących. Uczniowie Szkoły
Szy VI Rysunku na dni Rekreacyyne naznaczane miewali.

TRAKTAT VI

Z LOGIKI.

W Tłumaczeniu Logiki trzymałem się Dzieła Condyllaka
Rzecz była o Wyobrażeniach Obiektów podpadaiących i niepodpadaiących
pod zmysły, o Uczuciach, pamięci, Rozbiorze władz duszy i
o Rozumowaniu. Przy tym szedem Traktat o Krytyce
Wincenty Ostrowski w Szkołach Woyt. Zubelowskich
Matematyki Prof.

Raport

z Nauk Moralnych w Czterech Klassach Wyższych w Szkołach Woiewodzkich Lubelskich dawanych, w Ru. 1790 na Rok 1791. Do Szkoły Główney Kor.: Dni ostatnich Mca Lipca. R. 1791. podany.

Klassa III.

Nauka Moralna. Okazawszy Uczniom nieuchronną potrzebę wiadomości obowiązków Człowieka w Stanie Społecznym żyiącego, pokazałem, że Nauka Moralna będąc częścią Filozofii, ma tylko za Cel iedyny, poznanie tych że Obowiązków Człowieka, i ich wypełnienie. Traktat nauki tey o Przystoynym Obchodzeniu się i pożyciu iednego z drugim wydałem, wytłumaczywszy wszystkie materye Postępków Przystoynych i nieprzystoynych w obcowaniu, w Książce Elementarney daney. Do czego dawane były Uczniom Wypisy z Książki Elementarney z Autorów Klassycznych.

Historya. Co iest Historya, Jaki iey Cel, co za pożytek z wiadomości Dziejów Ludzkich, które tylko Dzieła są godne wiadomości i uwagi, że Nauka Historyi obeyść się nie może bez Geografii i Chronologii, Co są Ery, co Epoki i ile tych iest przedniejszych? Te wszystkie Główne uwagi poprzedziły kurs Każdey Historyi w Szczególności we czterech Klassach Dawaney. w Klassie III. Historyą Assyryyczyków Medów, Persów i Egipcyan, podług Książki Elementarney, stosuiąc się do pojęcia Uczniów wydałem. i do Historyi wypisy z Cycerona Justyna, Tacyta &c.

Klassa IV.

Prawo Natury. Po wytłumaczeniu Uczniom Definicyi Prawa Natury, że w tem znaczeniu Przez Prawo nic innego się rozumieć niemoże, iak tylko Prawdę, podług

Którego wszystkie Sprawy od Woli i Rozumu pochodzące kierowane być maią; wytłumaczytem Daley Potrzeby Naturalne Człowieka dworzańskiego Gatunku, środki dogodzenia onym, siły Prowadzone, Nabywanie i Posiadanie. Co iest Własność Osobista co Ruchoma co Gruntowa? Co Sprawiedliwość i czyli Arbitralna. Na ostatek przydatem Uwagi, Jakim Sposobem naturalnym człowiek przychodzi do poznania Boga. i o Religii Naturalney ktorą człowiek winien Bogu Stworcy Swemu.

Historya Grecka wydana w całey Swey obszerności podług Xięgi Elementarney, z Uwagami nad wzrostem i Upadkiem Rzeczypospolitych Greckich, Tychże Rzędem Religii. itd

Klassa V.

Prawo Polityczne. Okazawszy dwoie nieodbyte potrzeby Narodu w Stanie Polnicznym dostaiącego, to iest: bezpieczeństwa Własności i wolności, iako też Nakładow pospolitych, doniodłem że te dwie Istotne potrzeby pociągaią Naród do Związku Politycznego, że z tego Związku nastąpić musi Nayuyższa Zwierzchność Obwarowaniem które się Należytości i Narodu z Nayuyższey Zwierzchności, W czem Zwierzchność winna Bezpieczeństwo Narodowi i iak ono się daleko wzięgga, Środki do niego że są, Ustawy pisane, Urzęd Sądowy. Moc zbroyna i gotowa w każdym razie do Obrony Instytucyą powszechna.

W tey Klassie Prawo Ekonomiczne miedzy wydane Uczniowie, Porządkiem, iakim iest w Tablicy Prawa Ekonomicznego P. Du Pont.

Klassa VI.

Prawo Narodow że obowiązki innego Narodu wzgl

dem

Drugiego, też same się co Katolickiemu względem Katolickiem, pokazuiem to Unicon, potym zustanowieniem się obszernie nad Materyami, Handlu, Traktatow, i Woyny.

Prawo Krayowe. O konstytucyi Rządowey. o Seymiku, Seymie, Miastach Woł: KP. o komissyi Policyi, Dawane bysto.

Dzieie Narodu Polskiego, od Pewnieyszych Czasow to iest: od Mieczysława I. aż do Fryderyka Augusta III. wydane Uczniowie mieli, podług Autora Kromera, Jd Naruszewicza, Wagi Albertnadego. itd

Lawery Rettorowski
Professor Prawa i Nauki Oekonomicznych w Liceach Woj: Lubel:

89v

Rapport o Uczniach Szkol Wydziału Lubel
w Roku 1791. do Szkoły Głowney Koronney posłany.
Klassa 1.

Nazwiska	Imiona		Cyrkuł	Wiek	Pilność	Postępek w Lac:	w Angiel:	w Moral:	Formow: Charakt:	Zdrowie	Obyczaie
Barwinski	Fabiian	z	Lubel	20	Miena	Mierny	Mier.	Znaczy	dobre	dobre	dobre
Bochenski	Felix	z	Lubell.	15	Mała	mały	mierny	mierny	Miene	Słabe	Statecz
Borianowski	Jan	z	Włodzisz	13.	przymk	mały	mały	mały	miene	dobre	płochy
Brzozowski	Antoni	z	Lubell.	13	Mała	dobry	mierny	dobry	miene	dobre	płochy
Dziekonski	Antoni	z	Lubell.	15	Wielka	dobry	dobry	dobry	gładkie	dobre	Statecz
Dobkowski	Józef Lub	z	Podlas	11	Miena	Mierny	Mier	Mier.	gładkie	mier.	nieuwa
Dyrowski	Leon	z	Lublina	11	Mała	mały	mały	mier.	małe	dobre	płochy
Eder	Ignacy	z	Wołynia	11	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	Uważny
Gano	Walenty	z	Lubel.	10	Mała	mały	mały	mały	miene	dobre	Statecz
Gorski	Pius	z	Mszczonow	12.	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	Statecz
Janiszowski	Erazm	Pisa	z Lubell.	10	Wielka	wielki	wielki	wielki	miene	dobre	Statecz
Jezycki	Onufry	z	Lubel	10	Miena	mier	mier.	mier.	miene	dobre	Statecz
Jezycki	Benedykt	z	Lubell.	10	mier.	mier.	mały	mały	miene	Słabe	uważny
Karytowicz	Józef	z	Chełm:	11	Przynag.	dobry	mierny	mier.	miene	dobre	płochy
Krainski	Wincenty	z	Lubel	11	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	uważny
Kosiorkiewicz	Paweł	z	Bełzkiego	18	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	dobre
Kamienski	Ignacy	z	Lubell	13	Mała	mały	mały	mały	małe	Słabe	dobre
Lewicki	Szczepan	z	Lubell	7	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	płochy.
Lipinski	Tomasz	z	Sandom	12	Żadna	mały	mały	mały	małe	dobre	płochy
Lubkowski	Józef	z	Lubell	12	mier.	mierny	mały	mały	małe	dobre	dobre
Manski	Józef	z	Sandom.	11	Mała	mier.	mier.	dobry	miene	dobre	płochy.
Maiewski	Jan	z	Lublina	10	Dobra	mier.	mier	mier.	mierny	dobre	dobre
Niezabitowski	Kazimierz	z	Lubell	12	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	dobre
Niechowicz	Jan	z	Lublina	9	Dobra	dobry	mały	dobry	mier.	Słabe	dobre
Pollikowski	Felix	JKM z	Lubell	9	wymaz	mier.	mały	mierny	dobre	Słabe	płochy
Reynberger	Jan	z	Lubell	9	Dobra	wielki	wielki	mier.	gładkie	dobre	dobre
Rościszki	Kaietan	Podzas	z Lubell	10	mier	mier.	mier.	mier	mierny	dobre	Statecz
Rościszki	Stanisław	JKM z	Lubell.	9	mier	mier	mier	mier	mier	dobre	Statecz
Rola	Marcin	z	Mszczowa	11	Dobra	dobry	dobry	dobry	mier	dobre	Statecz
Romer	Walenty	z	Chełm: Stry	15	Dobra	mier.	dobry	dobry	mier.	dobre	dobre
Rościszki	Antoni	z	Chełm:	9	Dobra	mały	mały	mały	małe	dobre	dobre
Spiewalowski	Michał	z	Lublina	13	Mała	mały	mały	mały	małe	dobre	dobre
Szaniawski	Tomasz	z	Łukow:	13	Dobra	mier.	mier	Znaczy	mier	dobre	dobre
Tuszewski	Jan	z	Lubell	18	mała	mały	mier:	mier	mier.	dobre	Statecz
Wierzinski	Paweł	z	Podlasia	17	Wielka	wielki	wielki	Znaczy	gładkie	Słabe	dobre
Smolski	Wincenty	z	Sandom	8	mier	mier	mier.	mier	mier	dobre	dobre

Uczniowie Poczynający.

Bartoszewski Józef
Bębnowski Wincenty
Boyno Szymon
Budzyński Antoni
Chrościechowski Andrzey
Domaradzki Błażey
Gołębiu Marcin
Jano Jędrzey
Jadomski Piotr.

Jakubowski Jan
Jeżowski Tomasz
Jeżychi Jan
Konarski Józef
Kowalski Jakób
Kozmian Andrzey
Olszewski Franciszek
Piechowicz Józef
Piechowicz Stanisław.

Rościszki Leon
Rościszki Woyciech
Skiorski Kayetan
Surdacki michał
Szaniawski Kazimierz
Szyszkiewski Józef
Zawadzki Józef
Zeżyński Józef
Wierciński Antoni
Winogrodzki Wincenty.

Klasa II.

Nazwisko	Imiona		Oyczy.	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Szkole	Postępek w Moralności	Formo-Charakter	Obyczaie
Ambroszkiewicz	Wincenty	2	Urzędow.	16	Dobre	wielka	wielki	wielki	gładkie	stałe,
Błoński	Stanisław	2	Lic. Lubl.	13	Słabe	mier.	mały	żaden	mier.	stałe,
Czarnotuski	Ignacy	2	Wołynia	12	dobre	wielka	mier	mier.	Znaczy	uważny.
Graszecki	marcin	Komor.	Lubelsk	13	dobre	mała	mały	mier.	Znaczy	mier.
Kozmian	Jan	Sędzic.	Ziemz.	Lubell	10	mier.	mała	mały	mier	mier
Kubicki	Józef	2	Lublina	12	mier.	mier	mały	mier	mier	mier
Krainski	Antoni	2	Lubell	12	dobre	mier	mier	mier	mier	gładkie
Krainski	Ignacy	2	Lubell	14	Dobre	żadna	mały	żaden	mier	gładki
Łazinski	Łukasz	Mecz.	2	Lubell	12	mier.	wielka	wielki	wielki	wielki
Mienkiewicz	Kajetan	2	Lubell	13	dobre	Znacz	znacz	Znaczy	Znaczy	mier
Perczynski	Ignacy	2	Urzędo:	14	dobre	mier.	wielki	mier	Znaczy	gładkie
Reynberger	mikołay	2	Lublina	13	mier	Znacz	znacz.	Znaczy	wielki	mier
Rola	Szymon	2	Urzędow	15	Dobre	wielka	wielki	wielki	wielki	gładkie
Rzewuski	Tomasz	Podzd.	Chełm:	13	Dobre	Znacz	znacz	wielki	wielki	gładki
Rzewuski	Benedykt	Brat	z Chełm.	11	Dobre	wielka	znacz.	wielki	wielki	gładkie
Pruss	Ignacy	2	Lubell	14	mier	wielka	mier	mier	wielki	mier.
Wierciński	Józef	2	Podlasia	14	Dobre	wielka	wielki	wielki	wielki	gład.
Wierciński	Benedykt	Brat	13	Dobre	wielka	wielki	wielki	wielki	gładki	gładkie
Mizgier	Franciszek	2	Lubell	15	Dobre	żadna	żaden	żaden	mały	mier
Dzierski	Marcin	2	Lublina	14	mier	mier	mały	mały	mały	mier
Zatorski	Jan	2	Sandomz	14	dobre	mała	mier	mały	mier.	mier
Zarzecki	Stanisław	2	Lubelskie	15	dobre	mała	żaden	żaden	mały	dobre

Klasa III

Nazwisko	Imiona	Ojczyzna	Wiek	Zdrowie	Pilność	Postępek w Łacin.	Postępek w Jeomet.	Postępek w Histo. natur.	Postępek Moralny	Dzienniki	Obyczaje
Borzęcki	Ignacy	z Wołynia	14	mier.	mała	mały	mały	mier.	mier	mier	dobre
Boniakiewicz	Dominik	z Bracł.	14	Dobre	mier	mier	Żaden	mier	żaden	Żaden	dobre
Borek	Krzysztof	z Lubelsk.	16	Dobre	mała	mały	mały	Żaden	Żaden	Żaden	płochy
Bernard	Maciey	z Dysa	17	Dobre	mała	mały	żaden	mały	żaden	Żaden	płochy
Czarnecki	Józef	z Lubelsk.	14	Dobre	Znacz	Znacz	mier	dobry	dobry	dobry	Statecz.
Czamolinski	Antoni	z Wołyn.	15	Dobre	wielka	Znacz	mier	nadm	dobry	dobry	uważny
Dąbkowski	Hyacynt	z Brzelitt	14	Dobre	mier	mały	mier	dobry	mier	mierny	płochy
Dołęba	Kazimierz	-	-	-	mier	mała	mały	Żaden	mały	mier	mier	Statecz.
Dołęba	Józef	-	-	-	dobre	wielka	Znacz	mier	mier	dobry	dobry	dobre
Gałecki	Józef	z Lublina	14	Dobre	dobra	dobry	nadm	nadm	dobry	dobry	dobre
Grzymkowski	Józef	z Lubelsk.	18	Dobre	wielka	Znacz	mier	nadm	dobry	dobry	uważny
Grzymkowski	Ignacy	-	15	mier	mier	mały	Żaden	mały	mier	mier	dobre
Grzymkowski	Jan	-	11	mier	mała	mały	mały	mier	mier	Mier	dobre
Gano	Józef	z Lubell.	18	Dobre	wielka	dobry	mały	dobry	Mier	mier	uważny
Gawendzki	Franciszek	z Lubel.	15	Dobre	mała	Żaden	Mały	dobry	Mier	Mier	płochy
Gadomski	Jan	z Lubel.	14	Dobre	mała	mały	nadm	dobry	Nadm	Mier	dobre
Fijchi	Józef Ihar Łuk	z Lubell	14.	Dobre	Znacz	dobry	Nadm	Nadm	dobry	dobry	dobre
Janiszewski	Leon Ruh	z Lubell	13	Dobre	Żadna	Żaden	Żaden	Mały	Żaden	Żaden	płochy
Łapiński	Wincenty	z Lubel.	14	Dobre	mier	mały	Mały	mier	Żaden	Żaden	płochy
Makowski	Augustyn	z Lubell	15	Mier.	mała	mały	mały	Mier	Żaden	Żaden	dobre
Makowski	Antoni	z Lubell	14	Dobre	Mier	mały	mały	dobry	Mier	Mier	dobre
Orzewski	Franc. Mik	z Lubell	13	Mier	mier	mały	Nadm	Mier	dobry	dobry	dobre
Polkowski	Karol Bur Mik	z Lubell	15	Dobre	Żadna	Mały	Żaden	mały	Żaden	Żaden	płochy
Radzimiński	Wojciech	z Lubell	14.	Dobre	mier	Mier.	Żaden	mały	Żaden	Żaden	dobre
Smolikowski	Jan	z Krakowsk	15	Dobre	wielka	wielka	Nadm	Nadm	dobry	dobry	uważny
Starzyński	Ignacy	z Lubell	13	Mier	mier	Mier	Mały	Mały	Żaden	Żaden	dobre
Wroński	Franciszek	z Lubell	14	Dobre	mier	mały	Mier	dobry	mier	Mier	dobre
Zyskiewicz	Sebastyan	z Lublina	15	Dobre	wielka	wielka	Mier	nadm	dobry	dobry	Statecz.
Zawadzki	Stanisław	z Lublina	14.	Dobre	mier	mier	Nadm	Nadm	Mier	Mier	dobre
Zawadzki	Franciszek	z Lic Chełm	17	Dobre	mała	mały	Mier	Nadm	dobry	dobry	płochy

Raport

z Lekcyy Fizycznych

w Szkołach Woiewodzkich Lubelskich z Roku 1790. na Rok 1791.

dawanych.

W Klassie IIIciey Ogrodnictwo zaczęło się na uwagach o ogrodach w ogólności, a to przez wzgląd na ziemię, klimat, pory roku, kraie świata cztery i odmiany powietrza. Widzieli Uczniowie i sami wykonywali różne sposoby przenoszenia ogrodów z papieru na grunt, stosuiąc do tego poprzedzaiące uwagi, i początki Geometryi. Dalej była rzecz o ogrodach drzew urodzaynych; gdzie wszystkie sposoby szczepienia i polepszania drzew owocowych pokazane były prócz teoryi w praktyce, i przez samychże Uczniów kilkakrotnie wykonywane. Namieniwszy po tém o chorobach drzew owocowych i sposobach leczenia ich, mówiło się obszernie o ogrodach kuchennych i iarzynach, tudzież o kwiatach i ogrodach kwiatowych. Tłumaczenie Wypisów z Kolumelli zakończyło tę Naukę, która z książki pod tytułem Sztuka Ogrodnicza i zdziet X. Kluka czerpana była.

W Klassie IVtey z Wstępu do Fizyki dawane były materye: 1mo o Ziemi w ogólności; 2do Geografia Fizyczna 3mo o Rzekach 4to o Morzu, 5to o Wodzie, 6to o Powietrzu w ogólności, 7mo o Wiatrach, Obłokach, i Wilgociach napowietrznych, 8mo o Sile sprężystości w powietrzu, 9no o Głosie, 10mo o Ogólnych ciał własnościach. Wszystkie w poprzedzaiących materyach prawdy doświadczeniami były poparte. - - - z Rolnictwa. Pożytki i konieczną potrzebę w społeczności Rolnictwa, iako źrzódła wszystkich bogactw krayowych pokazawszy, rozbiegały się istotne własności wszystkich gatunków ziemi; po czém zastanawiało się uczniow nad rożnemi sposobami uprawiania gruntów. Wybierzywszy zaś skuteczne sposoby zasiewania tak i lasów, i ziołá do tego zamiaru nayprzyzwoitszych opisawszy; tłumaczono na koniec skrowne do rolnictwa wypisy z Kolumelli i Pliniusza. Rolnictwo prócz różnych manuskryptów czerpane było z dzieł X. Kluka.

W Klassie Vtey Mechaniki wybieraiąc Prawdy i wiadomości ogólne, dawało się z Statyki 1mo Początki ogólne równowagi, gdzie o Składzie i rozbiorze sił 2do o Środku ciężkości. 3tio o Machinie Sznurowey. 4to o Dragu i machinach zmian związek ma-

1791

ięcyich, iako to: Wałce, Przemianach, Lewarze do dźwigania ciężarow służących, Blokach ruchomych i nieruchomych, Kierunie, Kołowrocie, Kołach zębatych i.t.d. 5to o Rożni pochyłey, gdzie: o Srzubie i Klinie rzecz była. Wymienione materye, zakończyły uwagi nad oporami w machinach kiedy są gotowemi do biegu, tudzież nad tarciem którego domagaią. z Dynamiki. Po uczynionych uwagach nad biegiem w ogolności, i po opisaniu rożnych iego gatunkow; zastanawiali się obszernie Uczniowie nad Biegiem Jednostaynym, Jednostaynie przyspieszonym i Jednostaynie zpożnionym z przyszłowaniem do ciał wolnie spadaiących przez ciężkość; tudzież nad uderzaniem się ciał wzaiemnem, i nad machinami w biegu potrzebne czynily się uwagi. z Hydrostatyki Opisawszy przymy rożnego rodzaiu i gatunku, mowił się 1mo o Rownowadze płynow nieprzeciwnych; gdzie o figurze naczyń giętkich i stałych. tudzież o wyrachowaniu grubości blach potrzebnej 2do o Rownowadze płynow sprężystych, 3tio o Rownowadze powietrza w rożnościach gdzie; o Lewarach, Fontannie Heirona, Uiatrakach, i ciężkomierzu z przyczyneniem sposobu mierzenia przezeń wysokości gor. 4to o Rownowadze płynow z ciałami stałemi, z przypatrowaniem do wynaydowania ciężkości gatunkowey w ciałach, tak płynnych, iako też i stałych. z Hydraulyki Zastanowiwszy Uczniow nad wypływaniem rożnych płynow przez szczupłe otwory, i stąd rożne wypadaiące prawdy pokazawszy; nawrocił się o uderzaniu płynow o ciała stałe. Konczyło tę naukę opisanie Pomp ssących, wypychaiących i składanych z przyneżeniem rożnych mechanizmow do poruszania ich używanych, Pompy ogniowey, Sikawek do zalewania pożarow służących, Kaffarę, Zdrania, Wtłynow wodnych, Zarn, Wtłynow bydlęcych, Uiatrakow, Tartakow, i.t.d. Prowadzeni bywali do rożnych fabryk, i tak nie tylko mieli tłumaczony skład rożnych machin w praktyce, ale nad to przyuczaiani byli przenosić ie podług wymiaru na papier. Cwiczenia domowe, zastępowało układanie figur machiny iakiey którey tylko samo opisanie podane było, lub przeciwnie układanie opisania gry machiny iacy wyrachowanie z daney

tylko.

tylko figury. w Całym ciągu trzymałem się Sexerna Phil.
Radwańskiego w I. C. K. Mechaniki Professora.

z Nauki o Zachowaniu Zdrowia. Pokazawszy na czem zawisło ciągłe utrzymanie zdrowia ludzkiego; przyuciło się znaki zdrowia, choroby, i znaki z niey powstawania. Zastanawiało się daley Uczniow nad zdrowemi Powietrza, Pokarmow i Napoiow do utrzymania życia koniecznie potrzebnych; podały się na koniec ostrożności iakie zachować należy w używaniu Powietrza, Pokarmow, Napoiow, Snu i spoczynku, aby te nie stały się szkodliwemi; ale raczey żeby służyły do przedłużenia zdrowia. Uwagi te wybrały się z książki pod tytułem Le Guide de Sante & przez innych rękopism przysposobionych. Stosowały się wypisy do tey nauki stosowne z Plinicusza.

z Zoologii. Zamiar i podział nauki uskuteczniwszy, opisywało się Zwierzę iako machinę przyrodzoną, z przyuiedzeniem przyczyn krzenia krwi: Koniecznę potrzebę i sposob oddychania, iako też naczynia do tegoż oddychania służące. Części ciała i cienie do krwienia potrzebne, opisawszy; uważało się iakim sposobem soki przyimowane przerabia się w części Zwierzęcego ciała. Przystąpiło się potem do opisu, naczyń które służą do odżywiania części nieużytecznych do krwi i pokarmow; narzędzi zmysłowych, części któremi się Zwierzęta poruszaią i bronią, części utrzymuiących skład Zwierzęcia, służących do rozpłodu i części przypadkowe. Systematyczna całość zakończona. Uczniowie układali tablice każdey uważaiącey gromady, dla tem większego spamiętania rzeczy tam zamkniętych. Służyła do tey nauki dawania książka Elementarna.

we klasie VItey z Historyi Kunsztów przez wstępne wstępne były ćwiczenia służyć mogące: 1mo Sztuka Budowniczą, 2do Robienia Sukna, 3tio Zakładania Cegielni, 4to. Robienia cegieł, dachówek, i palenia wapna, 5to Farfur i naczyń z gliny 6to Porcellany 7mo używania soli pospolitey, 8. Ałunu, 9no Saletry, 10mo Cukru, 11mo Robienia papieru, 12mo Kapeluszów, 13tio Zegarow, 14. Szkła, 15to Jedwabiu, 16to Robienia stali, 17mo Chodzenia około Tytuniu, 18mo Polepszenia Tytuniu krajowego, 19no Malowania, 20mo Snycerska 21mo Sztuka robienia Prochu i Siarki 22mo Koperwasow 23tio Gryzepanow, 24to Wdawania drogich kamieni 25to Robienia atramentow sympatetycznych

93v

26e Glayty 24. Serwacerów. Cryfyrwane bryły dzieła wobrownych, materyałk, nad którémi Uczniowie fizyczne czynili uwagi. Słowne tłumaczenie wyjęte z Pluvinoza. Cała ta nauka z Księgi pod tytułem Dictionaire des Arts & z dzieł X. Kluka i notatek Lekcyi Fizycznych wybrana była.

Andrzey Smolikowski
Prof Fizyki

Raport
z Lekcyy Fizycznych
z R. 1790. na R. 1791.
w Szkołach Lubelskich
dawanych

RAPORT

o Nauce Wymowy czterech Klass w Szkołach Wydziałowych Ducalskich do P. Szkoły Głównej Koronnej 1791. Roku.

Klasa III.

W tey Klasie wszystko z Ksiąg Elementarnych do nauczenia i tłumaczenia dawano, oprócz przekładania z Polskiego na Łacinę dawano. Powieści dowcipne Cycerona, Demostenesa, Epistoły, Herodota, Stobea. Grammatykę Elementarną w czasie lekcyi po Łacinie wykładano.

Klasa II.

Z Grammatyki Elementarney, iako też z przepisów do niey należących Uczniowie tey Klasy o Rodzaiu, o Wschapistwie Polskim i Łacińskim zeszłym Roku, o Okresach. Sturmatyki na Polskie przekładzione myśli Wirgiliusza, Horacyusza, Owidyusza, Marcyalisa epigrammata, Listow wybranych Cycerona, które rozbierano, stosowne do uwag o listach, przywatli własne w materyach wymaczonych. Okresy Cycerona na wzor dawano, pułki własne nieporadzili sporządzić pisania. Uprawiali się pisaniem Wierszy Polskich.

Klasa V.

Poniewał Uczniowie w tey Klasie obowiązani prawem bawili się lat dwie, zatem w tym Roku podług Jolanskiego zebrane Uwagi o Poezyi Dramatycznej mieli do uczenia się. Sturmatyki z Polskiego na Łacinę mowy wybornieysze w czasie Seymu teraźniejszego miane, mianowicie Jliady Homera, tłumaczenia Jmci Pana Trębickiego, a uprawiwszy się w dobre tłumaczenie różnego gatunku Wierszem i prozą wybrane mieli. Wirgilego Xięgę Eneidos tłumaczyli zastanawiając się nad Mitologią Postaciami, i figurami ozdobami, do tego Xiąg trzech Horacego, Satyrami i Epistołami Horacego.

Klasa VI.

Uwagi nad wymową z Jolanskiego i Karpinskiego zebrane tey Klasie do uczenia dawano. Sturmatyki Uczniowie mowy wybornieysze Polskiego i Francuskiego teraźniejszego Seymu miane. Z Łaciny na Polskę mowy z Sanyta, Tacyta dzieła, Homera, Cycerona za Prawem Manilianem, a w tłumaczeniu dobrym rozbiór, wielmożnego Postaci wykładano, do tego Xięgi Horacego o Poezyi a po tłumaczeniu uwagi Poezyi wyciągano. W czasie mowy iakoteż o potrzebie Manufaktur w kraiu, na Podwale Seymowych Sanowy, i na Podwale nagrod, zachęcaiąc Młodzi do przemysłu

tłumaczenia

84v

tą znamię Nieprzyiaciołom, poradłaią pokoy Stanowiny dla Oyczyzny.

Nowy ustanik tych Literek Klasyck Stanowienia i ustawne dzienne prace poprawiano y ku dobru do Uwagi o Wymowie stosownie każdey Klasy, na koniec, dla wzoru, wtorego Professorowstanowienia do postępowania w prawnicy oraz w dobry karakter dni wolnych od Szkoł, podawał. Datt. w Lublinie 26 July 1791 Roku.

Antoni Baliński
Pr. Wymowy.

1. Dbris. 1793. z Chodla.

Wielmożny mC. Dobrodzieiu!

List wsty. Niegolewskiego Prezydenta Kongregacyi
Benedyktynskiey do mnie pisany in originali
posytam. Nie proponowałem odmiany x. Dęb-
skiego Rektora Kutnowskiego tylko obligowałem
Zwierzchność miejscową iżby przestrzegała
aby swoy Urząd pełnił w obrębach przytoczo-
nych. Jeżeliby ten interes przyszedł do
Rządu Szkoły Głowney przed złożeniem mego
Rapportu, przesyłam wtenczas o wspomnionym
x. Rektorze informacyą.

2. Dębski posiadając temperament raźno żywy
niekiedy zbyt gorliwym, niekiedy mało troskliwym
o dobry Rząd Szkół obchodzi się. Bywał nieład
między Dyrektorami; z przyczyny ich niedbałey
liczby i nieutrzymywania przyzwoitey powagi

Prorektorskiey